

Pivški list

Zelenikras

PO NAŠI OBČINI

Foto: Branko Česnik

Foto: Sandi Grzetič

Foto: Tadej Kogovšek

Foto: Erika Kovačič

Foto: Nataša Biščak

Foto: Tomaž Jagar

Foto: vrtec Pivka

Foto: Branko Česnik

Ta svet je lep, če si le prizadevamo za dobra dejanja ...

Po precej neugodnih razmerah, ki so nas doletele zaradi dalj trajajoče epidemije, s pomladjo vendarle prihajajo bolj sončni dnevi. Tudi v prenesenem pomenu je lahko pomladno vzdušje tisto, ki nam bo vlilo nove energije in poguma. Predvsem naj bodo pomladni tedni polni prijetnih trenutkov, dobrega počutja in pozitivne naravnosti. Z vsakim dnem bodimo zgled, sebi in drugim. Drobna dejanja so tista, ki štejejo, na vseh področjih. Med drugim tudi razumno spoštovanje ukrepov, kar prispeva k našemu zdravju.

Kot veleva vselej priljubljeni Pavček, je svet lep, če le dopustimo preprostim stvarjem in trenutkom možnost, da nas očarajo ...

*»Ta svet je lep, če nekemu nekaj daš;
ta svet je lep, če nekoga rad imaš,
če stisneš roko komu, ki ga kaj boli;
ta svet je lep, če si človek do ljudi.«*

Doris Komen Horvat
odgovorna urednica

Naslov uredništva: Občina Pivka,
Kolodvorska cesta 5, 6257 Pivka
Telefon: 05/72 10 100
Spletna stran: www.pivka.si
Elektronski naslov: pivski.list@pivka.si
ISSN št. 2536-4367
Naklada: 2450 izvodov
Prejmejo ga brezplačno vsa gospodinjstva v
Občini Pivka.
Uredniški odbor: Nataša Biščak, Silvo
Čelhar, Danijel Kovačič Grmek, Irena
Margon, Evgen Primožič
Glavna in odgovorna urednica:
Doris Komen Horvat
Fotografije na naslovnici: Simon Avsec
Jezikovni pregled: Irena Margon
Oblikovanje: Kreaktiva
Tisk: Abakos, d. o. o.

Uredništvo si pridržuje pravico, da članke ustrezno skrajša in jih v primeru, ko v skladu s programsko zasnovano glasilo ne sodijo v nobeno izmed rubrik, ne objavi. Nenaročenih prispevkov ne honoriramo.

VABLJENI K SOUSTVARJANJU OBČINSKEGA GLASILA

Vaše prispevke za majsko številko pričakujemo

najpozneje do 2. MAJA 2021

na e-naslov: pivski.list@pivka.si.

14. REDNA OBČINSKA SEJA

Tudi 14. redna seja občinskega sveta Občine Pivka je potekala preko videokonference in bila glede na vsebino precej obsežna in konstruktivna.

Občinski svet Občine Pivka je v prvi obravnavi potrdil Odlok o izločitvi organizacijskih enot in preimenovanju Javnega zavoda »Zavod za upravljanje dediščine in turizem Pivka« in Odlok o ustanovitvi zavoda »Javni zavod – turizem Pivka«. Občina Pivka in Republika Slovenija sta v intenzivnem dogovarjanju, da Republika Slovenija kot soustanovitelj pristopi v Park vojaške zgodovine Pivka. Iz Javnega zavoda »Zavod za upravljanje dediščine in turizem Pivka« se izloči organizacijska enota »Krajinski park Pivška presihajoča jezera« in se preimenuje v »Javni zavod - Park vojaške zgodovine Pivka«. Izločena organizacijska enota »Krajinski park Pivška presihajoča jezera« se organizira kot samostojni zavod z imenom »Javni zavod - Turizem Pivka«. Obstoječi zavod z novim imenom »Javni zavod – Park vojaške zgodovine Pivka« ohrani upravljanje z utrdami na Primožu ter z nepremičnim in premičnim premoženjem, ki sodi v okvir kompleksa Parka vojaške zgodovine razen kantine s teraso in sanitarnim vozlom v objektu Komanda. Novi zavod »Javni zavod - Turizem Pivka« prevzame v upravljanje Ekomuzej, deponijo in parcelo št. 2047/29 k.o. Narin, naloge TIC-a za Občino Pivka, Kino in Krpanov dom, Interpretacijski center velikih zveri (ko bo vzpostavljen) in Krajinski park

Pivška presihajoča jezera. Svetniki so v prvem branju potrdili Odlok o občinskih cestah in javnih površinah v Občini Pivka in tudi Odlok o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo na območju Občine Pivka. V obeh primerih gre za podlage, ki jih mora občina uskladiti glede na novo veljavno zakonodajo. V slednjem odloku so stroški opremljanja m2 gradbene parcele stavbe oz. bruto tlorisne površine objekta določeni na podlagi skupnih stroškov obstoječe komunalne opreme, ki so po višini enaki stroškom, ki bi nastali ob izgradnji nove komunalne opreme, ki je po zmogljivostih in namenu primerljiva z obstoječo in obsegajo vse stroške, ki so povezani s projektiranjem in gradnjo posamezne vrste komunalne opreme na obračunskem območju. Občinski svet Občine Pivka je na videokonferenčni seji potrdil tudi Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o organizaciji javnega podjetja Javno podjetje Kovod Postojna, vodovod, kanalizacija, d.o.o. Postojna in podal soglasje s spremembi Statuta JP Kovod Postojna. V komisijo za podelitev priznanj je bila imenovana Alma Strle, za predstavnika Razvojnega sveta Primorsko-notranjske regije za novo finančno perspektivo pa župan Robert Smrdelj. Občina Pivka je bila ena izmed prvih občin v Sloveniji, ki je uvedla enkratni denarni prispevek za novorojenca, in sicer že v letu 2000. Občinski svet je obravnaval Pravilnik o enkratnem prispevku za novorojenčke v Občini Pivka in znesek prispevka dvignil iz 230,00 EUR na 300,00 EUR za prvega in drugega otroka, za tretjega otroka in vse nadaljnje pa na 470,00 EUR. Poleg tega se je z novim pravilnikom poenostavilo tudi zahtevano prilaganje prilog vlogi za uveljavljanje prispevka. Občina Pivka je že v letu 2014 pristopila h Konvenciji županov, ki jo je tudi tokrat glede na novo finančno perspektivo pivški občinski svet podprl in pooblastil župana za podpis pristopne izjave. Konvencija županov je evropsko gibanje, v katerem sodelujejo lokalne in regionalne oblasti, ki so se prostovoljno zavezale k povečanju energetske učinkovitosti in uporabi obnovljivih virov energije na svojih območjih.

Občina Pivka

Vesele in blagoslovljene velikonočne praznike!

Naj bodo vaši velikonočni prazniki v znamenju miru in medsebojne topline.

Občina Pivka

OBČINA PIVKA MED RAZVOJNO NAJBOLJŠIMI OBČINAMI

Projekt Zlati Kamen je tudi letos glede na kazalnike in analize ocenil slovenske občine. Občina Pivka je že tretje leto zapored prejemnica zlatega ISSO certifikata za uspešni razvojni položaj občine. Doslej je bila naša občina glede na ocenjen izjemen in dinamičen razvoj uvrščena med zgornjih deset odstotkov slovenskih občin, **letošnji rezultati pa Pivko uvrščajo med deset razvojno najbolj uspešnih občin v Sloveniji.**

Glede na obrazložitev, ki jo podaja Zlati kamen, so glavni adut Pivke bogate razvojne aktivnosti na ključnih strateških področjih. Pivko označujejo kot najbolj aktivno občino pri nas. V indeks ISSO je vključenih osem področij. Pivka močno izstopa pri dveh. Je najbolj »zelen«, torej okoljsko osveščen kraj in občina z drugim najvišjim sestavljenim indeksom življenjskega standarda. Izstopajoč je tudi položaj na področju gospodarstva, in sicer glede na sredstva, ki jih občina namenja spodbujanju podjetništva. Naša občina je nadpovprečno uspešna še na področju trga dela, proračunske učinkovitosti in demografije.

Na področju socialne kohezije se Pivka uvršča v zlato sredino, njen indeks za izobrazbo pa je nekoliko nižji od povprečja za 212 občin.

DKH

Vir: Zlati kamen

Foto: Silvo Čelhar

Ob dnevu žena in prazniku vseh mam izrekam vsem občankam iskrene čestitke.

Hvala,
da naš vsakdan navdajate s toplino,
ki je edinstvena le vam, ženskam.

župan Robert Smrdelj

O MILIJARDAH, KI PADAJO Z NEBA

Današnji prispevek pišem med izredno sejo Državnega zbora (4. 3. 21), ki so jo sklicale štiri opozicijske stranke SD, LMŠ, Levica in SAB zaradi »zaskrbljenosti« glede t.i. Načrta za okrevanje in odpornost, ki bo podlaga za uporabo 1,6 milijarde evrov nepovratnih evropskih sredstev in ki bo omogočal dostop do 3,6 milijarde evrov posojil, pri čemer pogoji še niso znani. Slovenija ima trenutno odlično bonitetno oceno, zato se zadolžuje celo po negativni obrestni meri. Iz tega razloga je veliko vprašanje, če bodo posojila iz mehanizma za okrevanje sploh bolj ugodna.

Celoten postopek je bil od 14.10. lani obremenjen z manipulacijami in lažmi, ki so kulminirale v laži poslanca Luke Mesca, izrečeni 17. 2. letos o tem, da je Evropska komisija že dvakrat zavrnila ta Načrt. Zakaj laž? Zato, ker je Uredba, ki omogoča vlaganje Načrtov v proceduro, namreč stopila v veljavo šele dva dni kasneje! Si morda mislite? Kakšna ažurnost EK. Dva dni predno je bilo sploh mogoče vlagati Načrte (še do danes noben ni vložen), torej dva dni predno je bilo mogoče načrte vlagati, je slovenskega zavrnila. In to po besedah Luke Mesca celo dvakrat!

V politiki je sicer mogoče vse, načrtno manipuliranje in laganje pa je domena strank, ki nimajo vizije in so programsko prazne. Te stranke ne razumejo, da denar ne raste na drevesu ali v proračunskih postavkah, pač pa ga je potrebno zaslužiti. Zato je pri porabi sredstev potrebno gledati od evra proti milijonom in milijardam in ne obratno. Po njihovem mnenju evropske milijarde padajo z neba. Ne razumejo, da gre tudi pri nepovratnih sredstvih za denar, ki prihaja od ljudi preko takih in drugačnih davkov, zato ga je potrebno ljudem tudi vrniti. Preko boljših storitev in enakih izhodiščnih možnosti za vse. In v tej smeri Vlada tudi dela.

Pandemija traja že leto dni, več kot pol leta je minilo od zgodovinskega političnega dogovora voditeljev držav glede sredstev sklada za okrevanje, evropska birokracija, ki šteje na

tisoče dobro plačanih uradnikov, pa do danes ni bila sposobna urediti formalnosti, da bi sredstva začela pritekati v države. Države so zato sprejemale ukrepe za pomoč ljudem in gospodarstvu. Slovenija je bila preko osmih paketov pomoči med uspešnejšimi. Ljudem in gospodarstvu je bilo v zadnjem letu dni namenjenih skoraj 3 milijarde evrov sredstev ali dvakrat toliko, kot bomo za okrevanje do konec 2026 prejeli iz Bruslja. Ohranjenih je bilo na deset tisoče delovnih mest, Slovenija beleži v lanskem letu najmanj stečajev podjetij v primerjavi z zadnjimi sedmimi leti. Pretekli mesec se je za preko 3400 zmanjšalo število brezposelnih. Upad gospodarske rasti lani je bil v Sloveniji za četrtno nižji, kot so bile napovedi. Slovenija beleži v lanskem letu 18,4% porast v sektorju gradbeništva, kar predstavlja največjo rast v območju EU.

Žal pa je Evropska birokracija zaspala. Ne samo pri skladu za okrevanje, tudi na drugih področjih. Največji fiasko čaka Evropejce na področju cepljenja. Zaradi tega bo kriza žal trajala dlje, kot bo potrebno.

Vendar pa se optimizem vrača. Na področju zdravstva smo pričeli obsežen investicijski cikel za zagotovitev novih postelj v negovalnih bolnišnicah in za zagotovitev dodatnih kapacitet. Podobno na področju domske oskrbe. Pred dnevi sem podpisal odločitvi o podpori UKC Maribor in Ljubljana. V tem mesecu sledi podpora v višini 50 milijonov evrov za celovito prenovo UKC Ljubljana. Vse to in ostali ukrepi gredo v smer okrevanja in krepitve naše odpornosti za naprej.

Pri delu pa nas je in nas bo še naprej vodila maksima, da nikogar ne bomo pustili ob strani in noben del Slovenije ne bo zapostavljen.

Zvone Černač, minister

RESNIČNA RESNIČNOST

A smo resnično postali imuni na vse poteze politike? A je »normalno«, da se vsak dan pojavijo nove afere, razkrijejo nove sumljive namere in pojavljajo vedno iste zamere? Nikakor. Zdi pa se mi, da jih spremljamo nekako stojično, skoraj brezupno. Kot nenehni optimist zaupam v sistem in zdravo pamet. Zato vem, da tudi po najtemnejši noči posveti sonce. Res pa je tudi, da je ravno pred zoro najbolj mraz, čeprav se mrak že poslavlja.

Veliko se je dogajalo od zadnjega zapisa. Toliko, da je nemogoče zapisati vse. Pa saj pravzaprav konkretne podrobnosti niti niso toliko pomembne. Pomembna je celotna slika. Ta pa, vsaj po mojem mnenju, ni najboljša, če se milo izrazim.

Generalno se stopnjuje nezaupanje v sistem, kar niti ni čudno, saj so informacije, ki prihajajo, zmedene in sejejo vedno nove seve strahu. Ni več namreč pomembna le epidemija. Pomembno je vse, kar je povezano z epidemijo oziroma z borbo proti epidemiji. Po eni strani nam zatrjujejo, da nismo najslabši, v isti sapi, pa da ukrepi niso učinkoviti, zato bo potrebno zaostrovanje. Sprašujem se, do kam lahko zaostrojemo.

Stiskanje in zatiskanje ukrepov je lahko upravičeno, če so tukaj rezultati. Ampak teh ni, vsaj v pričakovanem smislu. Še vedno smo zaprti v svoje »mehurčke«, po 21. uri tudi v stanovanja, kaj bo jutri, pa nihče ne ve. Pojavljajo se tudi vprašanja, ali smo za ukrepe plačali preveliko ceno. Predvsem v življenjih, pomembna pa je tudi tista škoda, ki je nastala v gospodarstvu.

Največja težava sedanosti je pravzaprav izražanje nestrinjanja. Najsi bo to nestrinjanje uperjeno proti politiki, ukrepom, ali pa

izraža pomisleke glede kakršnihkoli drugih aspektov današnjega dne. Ljudje smo očitno lahko le tiho, z zaprtimi usti pod maskami, in čakamo na čudežno rešitev. Čez poletje, ko bi se morala država pripraviti na 2. val epidemije, pa se ni, je bil ta čudež v ukrepih, ki so jih tako »fenomenalno« izpeljali, da smo po številu smrtnih žrtev na milijon prebivalcev v samem svetovnem vrhu. Jeseni so se ukrepi, ko je stanje prešlo mejo, ko bi še lahko reagirali, še bolj zaostri, čudežna rešitev pa je bila v cepljenju. Danes vidimo, da ne celjenje, še manj pa ukrepi, niso učinkoviti, saj smo še vedno (skoraj) tam, kjer smo bili pred štirimi meseci.

Če je to neka nova realnost, potem se z njo nikakor ne morem strinjati. Stanje pa vladajoča koalicija še bolj zabeli z nenehnim hvalisanjem o učinkovitosti, deljenjem bonbončkov, bonitetnih ocenah, poceni denarju ... Ne pove pa, da bo denar oziroma kredite, potrebno vrniti, vse ukrepe in predvsem neukrepe pa plačati. Na žalost tudi z življenji.

Ampak to pač ni pomembno. Z razgradnjo kritičnih medijev, ustanavljanjem svojih, napovedanim demografskim skladom, diskreditacijo in kaznovanjem drugače mislečih nastaja nova resničnost, v nas samih pa je, ali jo bomo dopustili. Osebo se bom tej razgradnji bistvenih državnih sistemov močno upiral, vse ostalo pa je stvar osebne odločitve.

Nikakor ne smemo obupati. Skupaj s pomladjo namreč prihaja tudi novo upanje. Ko se prebujata narava, se zbudijo tudi ljudje. Vse dobro vam želim in ostanite predvsem zdravi.

Robert Pavšič, poslanec

IZ OBČINSKEGA SVETA...

STRANKA MODERNEGA CENTRA – SMC

Spoštovane občanke in občani!

Stranka Modernega Centra – SMC smo stranka liberalnih pogledov, stranka, ki ne gleda ne levo ne desno, še manj pa nazaj, ampak le v prihodnost. V občinskem svetu Pivka smo zastopani z enim predstavnikom. Čeprav imamo samo en glas, lahko uveljavljamo svoje ideje in zamisli iz svojega programa. Pomembno vlogo pri oblikovanju Občinske politike pa imajo tudi člani odborov in komisij, ki svetujejo in podajajo mnenja občinskemu svetu v sprejem.

Predstavniki SMC-a konstruktivno sodelujemo v odboru za družbene dejavnosti, odboru za komunalne dejavnosti in urejanje prostora, odboru za kmetijstvo, gozdarstvo, razvoj podeželja in turizem, odboru za gospodarstvo in obrt, komisiji za mandatna vprašanja volitve in imenovanja, komisiji za priznanja ter v upravnem odboru Lokalno pospeševalnega centra. Sam pa že kar nekaj let opravljam funkcijo podžupana.

Stranka Modernega Centra je od ustanovitve tudi vladna stranka, kar nam omogoča lažje sodelovanje z ministrstvi. Tako smo že večkrat gostili gospodarskega ministra skupaj z lokalnimi gospodarstveniki. Med nami je bila tudi ministrica za izobraževanje, znanost in šport.

Kaj vse je bilo narejenega, odkar sem občinski svetnik in podžupan, oziroma kaj je bilo uresničeno z našimi idejami, predlogi, zamislili z našo pomočjo, bi težko govoril. Dovolj je, da pogledamo naokoli, in si tako sami ustvarimo sliko. Občina Pivka postaja iz leta v leto boljša, lepša, naprednejša, razvitejša na vseh področjih, kar nam priznavajo tudi drugi. Tako je Občina Pivka že tretje leto zapored po oceni kazalnikov razvojnega indeksa ISSO v samem vrhu slovenskih občin.

Izzivov in idej ne manjka, pa vendar se vse konča pri denarju, katerega je vedno premalo. Velikokrat se moramo pri odločanju usklajevati, dogovarjati, iskati kompromise, preverjati velikost sofinanciranja, v kolikor želimo čim smotnejše in dobre projekte. Sam znam prisluhniti ljudem, njihovim željam potrebam in idejam. Zato sem pripravljen pomagati slehernemu.

Ko nas je pred letom dni zdravstvo opozarjalo o posledicah nalezljive bolezni Covid 19, si še v sanjah nismo predstavljali, da bo to imelo takšne posledice. Življenje se je v nekaterih vejah popolnoma ustavilo. Kaj vse je bilo potrebno narediti za omilitev in s koliko truda. Stranka Modernega Centra je v tem času s pomočjo Rdečega križa Postojna Pivka pomagala omiliti potrebe osnovnošolcev za pouk na daljavo z nabavo spletnih kamer.

Tako smo donirali RK denarna sredstva za nakup 30 kamer, ki so bile razdeljene otrokom na obeh naših osnovnih šolah. Z novim letom in razvojem cepiv proti Covid-19 pa vidimo luč na koncu tunela, v upanju na konec kuge 21. stoletja.

Foto: Simon Avsec

Z namenom predstavitve naših občinskih svetnikov vzpostavljamo rubriko, kjer se bodo po abecednem zaporedju predstavili s svojimi videnji in konstruktivnimi usmeritvami.

Tako na državni kot občinski ravni se stranka modernega centra trudi za več strpnosti v družbi ter posledično za krepitev spoštovanja in sodelovanja med ljudmi, različnimi skupinami, generacijami. Politika mora biti načrtovanje in udeležanje dobrega za vse prebivalke in prebivalce občine Pivka.

Zato si prizadevamo za sodelovanje in usklajevanje ter ne sledimo razdiralnemu načinu političnega delovanja. Zavzemamo se za uveljavljanje osebnih, družbenih in duhovnih vrednot. Naša temeljna vodila so odgovornost do sebe, sočloveka, okolja, trajnostni razvoj, socialna in ekonomska varnost. Posebno skrb posvečamo kakovosti življenja, zdravju, inovativnosti in dostojnemu delu.

Takšni želimo ostati tudi v prihodnje. Vsem občankam in občanom pa želimo, da ostanejo zdravi.

Boris Rebec, občinski svetnik liste SMC

PONI Primorsko-notranjska PODJETNO SO SE IZZIVOV LOTILI TUDI PIVČANI

RRA Zeleni kras v sodelovanju s Podjetniškim inkubatorjem Perspektiva in zunanjimi partnerji izvaja 4 mesečno podjetniško usposabljanje **PONI Primorsko-notranjska - Podjetno Nad Izzive**. Projekt se izvaja v osmih slovenskih regijah, naložbo financirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Projekt se izvaja v okviru »Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020«, prednostne osi »Dinamično in konkurenčno podjetništvo za zeleno gospodarsko rast«. Projekt PONI Primorsko-notranjska je model podjetniškega usposabljanja, v okviru katerega potencialni podjetniki v štirih mesecih razvijejo in realizirajo svojo podjetniško

idejo. To se doseže skozi celostni program podjetniških usposabljanj, skozi mentorstvo in nudenje vsestranske pomoči udeležencem pri uresničevanju njihovih poslovnih idej. Posebnost operacije predstavlja zaposlitev udeležencev za čas trajanja programa v RRA Zeleni kras. Trenutno poteka usposabljanje s prvo skupino 11 udeležencev, ki je že pošteno zakorakala naproti svojim ciljem. Udeleženci, zaposleni z januarjem, so že razvili svoje ideje in jih tudi že uvajajo na trg. Gre za najrazličnejše, pretežno obrtniško-storitvene dejavnosti od izdelovanja nakita, lesenih izdelkov, inovativnih stolov, ekoloških igrč, predelovanja ekološkega sadja in začimb do inovativnih turistično-nastanitvenih produktov.

Iz občine Pivka prihajajo naslednji udeleženci:

Urška Šantelj

»Zadnja dva meseca intenzivno delam na svojem projektu. V okvirju PONI programa razvijam inovativen, prilagodljiv, zdravju prijazen in zabaven stol za aktivno sedenje, ki počasi dobiva svojo končno podobo. Sedenje na njem bo omogočalo naravno gibanje hrbtenice, krepilo hrbtne in trebušne mišice ter uporabnika »prisililo« v pravilno držo, s tem pa preprečilo oziroma omililo bolečine v hrbtenici in ramenskem delu. V tem času sem dobila kar nekaj sivih las, vendar kljub temu v procesu neizmerno uživam. S pomočjo programa PONI dobivam jasno vizijo o tem, kakšna podjetnica želim postati ter se uspešno spopadam s številnimi strahovi. Hvaležna sem za pomoč in podporo vrhunskih strokovnjakov, mentorjev, celotne ekipe RRA Zeleni kras in Inkubatorja ter nenazadnje tudi soudeležencev v programu, zaradi katerih so koraki na tej poti brez dvoma lahkotnejši.«

Blaž Lenček

»Sem mlad fotograf, poln novih in »odbitih« idej. Strast do fotografije se je razvila, ko sem pred osmimi leti prvič v roke prijel bratov, takrat novi fotoaparati. V trenutku sem vedel, kaj me veseli v življenju in takratna ideja postati programer je izvisela. Tako sem se naprej vpisal na faks in lani uspešno diplomiral na akademiji za multimedije v Ljubljani. V življenju potrebuješ izzive, ki te pripeljejo na pravo pot. Tako sem se tudi jaz odločil vključiti v PONI program in stopiti na podjetniško pot. V dveh mesecih sem odkril veliko zagnanost in dodelal svojo »poročno fotografsko poslovno pot«. Mentorji in vsi vključeni predavatelji nam podajo tolikšno količino zanimivih informacij, da bomo kmalu potrebovali dodatne zvezke. Sam program je naporen, seveda, če imaš ob sebi čudovit kolektiv udeležencev, mentorjev in zunanjih strokovnjakov, ki te podpirajo takrat, ko ne gre vse po planih, je vse lažje. Za PONI program so mi povedali prijatelji in bi ga priporočil čisto vsakemu, ki bi rad, da njegova podjetniška ideja zaživi.«

Sabina Karajković

»Sem diplomirana fizioterapevtka in moja poslovna ideja v projektu PONI je odprtje fizioterapevskega centra, kjer bi ljudje imeli možnost fizioterapevske obravnave z namenom zmanjšanja čakalnih vrst v javnih zavodih. Že dobri dve leti se ukvarjam tudi s terapevtskimi masažami in izvajam fizioterapevsko obravnavo na domu. Trenutno sodelujem tudi na projektu s porodnišnico Postojna, kjer je ideja, da bi se izvajale fizioterapevske storitve za nosečnice, otročnice po porodu in za ženske z inkontinenco. S projektom PONI sem pridobila veliko novega znanja, tako s področja ekonomije, marketinga, finančništva, psihologije in še bi lahko naštevala. Program je zelo obširen in obogaten z zanimivimi in koristnimi vsebinami, tako da se iskreno vsak dan veselim novega dne s pričakovanjem »kaj se bom danes novega naučila!«. Prav tako sem spoznala veliko novih ljudi, s katerimi bom imela stik tudi v prihodnje. Hvaležna sem, da sem lahko del projekta PONI in v prihodnje upam na čim več takih priložnosti!«

Vključitev v projekt PONI Primorsko-notranjska je do konca leta 2022 možna v skladu z objavljenim javnim razpisom za vključitev nove skupine udeležencev (predvidoma periodično na vsake štiri mesece). Več o programu in o samih pogojih za vključitev v projekt si lahko preberete na spletni strani RRA Zeleni kras <https://www.rra-zk.si/razpisi/aktualni-razpisi/>.

SPOZNAJTE EKIPO PODJETNIŠKEGA INKUBATORJA PERSPEKTIVA

Ana, Jana in Dolores so tiste srčne in dosegljive poslovne svetovalke, ki vas pričakujejo v Podjetniškem inkubatorju Perspektiva z namenom, da vam pomagajo, vas podprejo in sistematično vodijo na vaših podjetniških korakih. Da je čar podjetništva v suverenosti, sodelovanju in pogumu, predvsem pa zadovoljstvu, ki se ga uresničuje in občuti, ko poslovna ideja dejansko zaživi, dokazujejo številne uspešne zgodbe posameznikov, ki jim je Podjetniški inkubator Perspektiva nudil pomembne spodbude in celovito podporo.

»Posamezniku nudimo celovito storitev, pri tem pa nam je najpomembnejša individualna obravnava vsakega. Usmerjeni smo v posameznika, prisegamo na skladnost dela in življenja ter verjamemo v moč skupnosti. Pri delu s podjetniki vztrajamo pri visoki stopnji strokovnosti, vendarle pa smo poleg samega svetovanja in podpore tukaj za to, da smo posameznikom na voljo tudi za moralno podporo, pogovore o življenjskih odločitvah in drugih pomembnih dejavnikih, ki vplivajo na našo karierno pot.« **Jana Nadoh Beroč**

Se spogledujete s podjetniško idejo?
Ste podjetnik začetnik?

Skupaj bomo preverili, ali je vaša
poslovna ideja potencialna za uspeh!

Na voljo smo osebno ali preko Zoom.

Podjetniški inkubator Perspektiva
Veliki otok 44b, 6230 Postojna

info@inkubator-perspektiva.si
031/257 222
www.inkubator-perspektiva.si
FB: Podjetniški inkubator Perspektiva

»Pri nas se rojevajo nove ideje, pri nas nastaja marsikaj novega. Specifika našega inkubatorja je velika ponudba storitev, ki jo prilagajamo res vsakemu posebej. Poleg izobraževanj, svetovanj in mentoriranja, ki jih nudimo, dajemo velik poudarek skupnosti, ustvarjanju mrež in nenazadnje pripadnosti, ki jo pri nas zagotovo vsak občuti. Verjamemo namreč, da je podjetniška skupnost ključna za razvoj in uspeh vsakega podjetnika, posamezniki tudi (ali pa predvsem!) na ta način razvijajo svojo suverenost, nove priložnosti in krepijo svoja podjetja.« **Dolores Keš**

»Doprinos inkubatorja je posamezniku nuditi sistematično podporo, ki vodi v presojo, pripravo in realizacijo njegove poslovne ideje. Kljub dobro izdelanim poslovnim načrtom, kjer so stvari zelo dobro zastavljene, je namreč izvedba podjetniških korakov v praksi pogosto precej drugačna. Podjetniki se soočajo z različnimi situacijami, tudi z dvomi in ovirami, in prav tukaj z veseljem pomagamo. Podjetnike spremljamo in jim nudimo kakovostno in strokovno podporo toliko časa, dokler se sami ne počutijo dovolj suvereni. Tukaj smo za to, da spodbujamo posameznike v to, da verjamejo v svoje podjetniške sanje ter jim predano sledijo. S strokovno podprtim svetovanjem in aktivnostmi je pot do sanj zagotovo bolj učinkovita, mi pa smo ob tem ponosni na vse nove podjetniške uspehe in zgodbe, ki bogatijo naš prostor.« **Ana Širca**

FINANČNI URAD SVETUJE

INFORMATIVNI IZRAČUN DOHODNINE

Kaj storiti, ko prejmete IID?

Zavezanec mora IID natančno pregledati. Če ugotovi, da je izračun korektno sestavljen, mu ni treba storiti ničesar. Če pa se z izračunom ne strinja, mora najpozneje v 30 dneh od datuma odpreme IID vložiti ugovor, ki ga pošlje na finančni urad, ki je IID izdal. Na podlagi ugovora bo FURS najpozneje do 31. oktobra izdal odločbo o odmeri dohodnine, zoper katero zavezanec lahko vloži pritožbo, če se z njo ne strinja. Zavezanci, ki so registrirani v sistem eDavki (imajo uporabniško ime in geslo ali

digitalno potrdilo), lahko prek tega portala pregledujejo IID in vlagajo ugovore.

Kaj storiti, če IID niste prejeli?

Če IID ne boste prejeli do 15. junija se pozanimajte na Finančnem uradu, ali vam je bil izdan. To lahko z vnosom davčne številke preverite tudi v eDavkih IID se namreč pošlje z navadno pošiljko in lahko se zgodi, da ne pride do naslovnika. Če zavezanec ugotovi, da mu je bil IID

izdan, lahko od pristojnega finančnega urada prejme brezplačno kopijo IID. Če mu IID ni bil izdan, mora do 31. julija sam vložiti napoved za odmero dohodnine. Napoved mora vložiti tudi, če preneha biti rezident Republike Slovenije.

Finančni urad Postojna

ALEŠ CANTARUTTI Z APRILOM NOVI GENERALNI DIREKTOR GZS

Nekdanji državni sekretar na gospodarskem ministrstvu **Aleš Cantarutti** bo aprila postal generalni direktor Gospodarske zbornice Slovenije (GZS). Kot ključno usmeritev v svoji viziji nadaljnjega razvoja GZS je Cantarutti izpostavil program Slovenija 5.0. Izrazil je prepričanje, da lahko z razvojnimi partnerstvom dosežemo strateške cilje slovenskega gospodarstva, kot je 60.000 evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Poudaril je nujnost zelenega prehoda, kjer vidi GZS kot povezovalca, spodbujevalca te smeri s številnimi priložnostmi. Tudi pri digitalizaciji razume GZS kot usmerjevalca, ki bo prispeval k temu, da se bo tudi širša družba zavedala pomena digitalizacije. V svoji predstavitvi je izpostavil tudi pametno specializacijo, novo industrijsko strategijo ter pomen investicije v raziskave in

razvoj. Slovenijo v tem trenutku po besedah Cantaruttija rešuje robustno izvozno usmerjeno gospodarstvo. Verjame, da je mogoče z novimi pristopi izvoz še nadgraditi in tudi tu vidi veliko priložnosti za GZS. Med ključnimi aktivnostmi v naslednjem obdobju je navedel neposredne tesne stike s člani, podjetji, ki GZS oblikujejo, tesno sodelovanje s ključnimi institucijami v Sloveniji (kot so ministrstva, agencije, univerze, zbornice, združenja), pomoč pri črpanju evropskih sredstev, karierno platformo, analitično središče in promocijo.

Vir: GZS

PRAZNIENJE GREZNIC V NASELJIH TRNJE, KLENIK IN PARJE

Kovod Postojna, d.o.o. obvešča prebivalce Trnja, Klenika in Parj, da bo predvidoma **maja 2021** izvajal praznjenje greznic skladno s Programom odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. Odjemalci bodo pravočasno pisno obveščeni o predvidenih terminih čiščenja.

Za morebitna vprašanja je na voljo telefonska številka **041 310 070**.

POROČILO O SKLADNOSTI PITNE VODE V LETU 2020 ZA VODOVODNA SISTEMA POSTOJNA-PIVKA IN SUHORJE (v upravljanju javnega podjetja KOVOD Postojna, vodovod, kanalizacija, d. o. o., Postojna)

Poročilo je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15 in 51/17 – v nadaljevanju pravilnikom), ki v 34. členu določa, da mora upravljavec vodovodnega sistema najmanj enkrat letno obvestiti uporabnike o skladnosti pitne vode, ugotovljene v okviru notranjega nadzora.

Poročilo zajema dva vodovodna sistema, ki sta v upravljanju podjetja KOVOD Postojna, d. o. o.:

1. Vodovodni sistem Postojna-Pivka z oskrbovalnim območjem: Osrednji del (Vodarna Malni s postopki obdelave pitne vode: koagulacija, sedimentacija, ultrafiltracija (UF), UV dezinfekcija in dezinfekcija s plinskim klorom. Vodarna Korotan s postopki obdelave pitne vode: ultrafiltracija (UF) in dezinfekcija Natrijev hipoklorit) in Oskrbovalnim območjem Strane – Hruševje – Šmihel (Vodarna Korotan, Rezervoar Strane brez obdelave pitne vode in dezinfekcijo Natrijev hipoklorit ter Črpališče Šmihel pod Nanosom brez obdelave pitne vode in dezinfekcija s plinskim klorom),

2. Vodovodni sistem Suhorje (oskrbovalno območje Suhorje – vodni vir iz vodovodnega sistema Ilirska Bistrica).

Tabela 1: Število uporabnikov in distribucija pitne vode (m³) za leto 2020 po oskrbovalnih območjih

Ime oskrbovalnega območja	Število uporabnikov	Distribucija pitne vode (m ³ /leto)
Osrednji del	19.969	2.146.694
Strane-Hruševje-Šmihel	1.746	465.044
Suhorje	64	2.929
SKUPAJ	21.779	2.614.667

Nadzor nad zdravstveno ustreznostjo pitne vode se izvaja z notranjim nadzorom pitne vode skladno z 10. členom pravilnika in državnim monitoringom pitne vode. Državni monitoring opravlja Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (v nadaljevanju: NLZOH) in je vzpostavljen na podlagi zahtev pravilnika in karakteristik vodnih virov. Notranji nadzor se izvaja interno, znotraj službe za zdravstveni nadzor in analize podjetja Kovod Postojna d.o.o., in pogodbeno z NLZOH. Nadzor je vzpostavljen na osnovah HACCP sistema. Omogoča prepoznavanje mikrobioloških, kemičnih in fizikalnih agensov, ki lahko predstavljajo potencialno nevarnost za zdravje ljudi.

Tabela 2: Državni monitoring pitne vode za leto 2020 po oskrbovalnih območjih

Ime oskrbovalnega območja	(N) vseh vzorcev	(N) rednih vzorcev	(N) občasnih vzorcev	(N) neskladnih vzorcev
Osrednji del	26	23	3	5
Strane-Hruševje-Šmihel	4	3	1	0
Suhorje	2	2	0	0
SKUPAJ	32	28	4	5

Legenda: (N): število vzorcev; **Redni preskus:** pH vrednost, Električna prevodnost pri 20 °C, Preostali prosti klor, Vonj, Barva, Motnost, Amonij, Koliformne bakterije, *Escherichia coli*, Enterokoki, *Clostridium perfringens* (vključno s sporami), Število kolonij pri 22°C in 37°C; **Občasni preskus:** Priloga 1, del B, Pravilnika o pitni vodi.

Obrazložitev tabele 2: V okviru državnega monitoringa pitne vode je bilo na vodovodnem sistemu Postojna – Pivka neskladje ugotovljeno v naseljih Predjama, Šilentabor in Buje. Vzrok za neskladnost je zastajanje in segrevanje vode v javnem vodovodnem omrežju.

Interni notranji nadzor pitne vode je v letu 2020 zajemal nadzor surove vode, pitne vode po pripravi in pitne vode na pipi pri uporabniku. Surovo vodo se je preverjalo na vodnih virih Malni, Korotan, Šmihel pod Nanosom in Strane. Rezultati vzorčenj so potrdili, da je surova voda iz **zajetja Malni in Korotan** mikrobiološko stalno obremenjena. V vodi so bile vedno prisotne bakterije fekalnega onesnaženja *Escherichia coli*, enterokoki kot tudi koliformne bakterije, število kolonij pri 22°C in 37°C ter *Clostridium perfringens* (vključno s sporami). Surova voda vodnih virov **Črpališče Šmihel pod Nanosom in Strane** je bila v večini mesecev mikrobiološko kot tudi fizikalno-kemijsko neobremenjena. V jesensko-zimskem času so bile ugotovljene prve mikrobiološke neskladnosti.

Tabela 3: Notranji nadzor pitne vode za leto 2020 po pripravi za posamezno oskrbovalno območje

Ime oskrbovalnega območja		(N) vseh vzorcev	(N) občasna MB	(N) neskladni občasna MB	(N) paraziti	(N) neskladni paraziti	(N) redna KEM	(N) neskladni redna KEM
Osrednji del	Vodarna Malni	25	12	0	1	0	12	0
Strane- Hruševje-Šmihel	Zajetje Korotan	25	12	0	1	0	12	0
	Šmihel pod Nanosom	16	9	1	0	0	/	1
	Strane	23	12	0	0	0	11	0
SKUPAJ		89	45	1	1	0	42	1

Legenda: (N): število vzorcev; občasna MB: Koliformne bakterije, *Escherichia coli*, Enterokoki, *Clostridium perfringens* (vključno s sporami), Število kolonij pri 22°C in 37°C; redna KEM: pH vrednost, Električna prevodnost pri 20 °C, Preostali prosti klor, Vonj, Barva, Motnost, Amonij, Nitrit, Oksidativnost in/ali TOC, Aluminij; občasna KEM: Priloga 1, del B, Pravilnika o pitni vodi.

Obrazložitev tabele 3: Na Vodarni Malni, Korotan in Strane so bili vsi odvzeti vzorci pitne vode skladni s pravilnikom. Na Črpališču Šmihel pod Nanosom je bil en vzorec neskladen. V času neskladnosti je bilo območje napajano iz oskrbovalnega območja osrednji del.

Tabela 4: Notranji nadzor pitne vode za leto 2020 po oskrbovalnih območjih na omrežju in pri uporabniku

Ime oskrbovalnega območja (OO)	(N) vseh vzorcev	(N) občasna MB	(N) neskladni občasna MB	(N) redna KEM	(N) neskladni redna KEM
Osrednji del	185	126	20	59	1
Strane-Hruševje-Šmihel	22	14	0	8	1
Suhorje	18	9	0	9	1
SKUPAJ	225	149	20	76	3

Legenda: glej legendo Tabela 3.

Obrazložitev tabele 4: Na oskrbovalnem območju Osrednji del so bila neskladja ugotovljena v naseljih Buje, Volče, Šilentabor, Palče, Juršče, Šmihel pri Pivki in Predjama. Vzrok neskladnosti je bilo zastajanje in segrevanje vode v omrežju kot tudi vdor nečistoč v javno vodovodno omrežje. Na oskrbovalnem območju Strane-Hruševje-Šmihel je bil vzrok neskladnosti presežena motnost zaradi intenzivnega izpiranja v času vzorčenja v naselju Goriče. Na oskrbovalnem območju Suhorje je bilo prav tako ugotovljeno eno neskladje zaradi presežene motnosti v času avtomatskega spiranja sistema.

V letu 2020 je bilo na vodovodnem sistemu Postojna – Pivka uvedenih pet ukrepov omejitve uporabe pitne vode v skupnem trajanju sedemindvajset dni. Omejitve so bile izvedene v juliju, septembru, oktobru in novembru. Na vodovodnem sistemu Suhorje je bilo skupaj sto sedem dni omejitve uporabe pitne vode. Omejitve so bile izvedene marcu, juniju, septembru, oktobru, novembru in decembru. Vseh pet omejitev se je izvajalo kot ukrep prekuhavanja pitne vode zaradi presežene motnosti po pripravi na vodarni Ilirska Bistrica, ki je v upravljanju JP Komunala Ilirska Bistrica, d.o.o..

Poleg vseh planiranih in izvedenih vzorčenj pitne vode vodnih virov se je dodatno izvedlo scan organskih topil in preverjanje prisotnosti hormonskih motilcev na obeh večjih vodnih virih, Malni in Korotan.

Vse dodatne informacije glede poročila lahko dobite na spletni strani www.kovodpostojna.si, na sedežu podjetja (tel. 05 700 07 80) in po elektronski pošti: info@kovodpostojna.si. Na spletni strani je objavljeno tudi celotno poročilo.

SPOMLADANSKA DELA NA IN OB JAVNIH POVRŠINAH TER OBČINSKIH CESTAH

Na javnih zelenih površinah so se začela prva spomladanska dela: grabljenje zelenic in čiščenje zaraščenih površin. Na občinskih cestah se izvaja obsekovanje drevja in podrasti za zagotavljanje preglednosti.

V skladu z določili Odloka o občinskih cestah v Občini Pivka Občina Pivka poziva občane, ki so lastniki zemljišč ob občinskih cestah, da obrežejo živo mejo, grmovje in drevesa do višine 4,5m ter odstranijo vse predmete, ki ovirajo preglednost na javni cesti. Ostankov obrezovanja ni dovoljeno puščati na javnih površinah.

V varovalnem pasu (pri lokalni cesti 10 m, pri javni poti in lokalni zbirni ter krajevni cesti pa 5 od zunanjšega roba cestnega sveta) je prepovedano zasaditi poljščine, če se s tem poškoduje cesta ali poslabša njena urejenost.

Prepovedano je orati v razdalji manj kot 3 m od ceste v smeri proti njej ali manj kot v širini 1 m od ceste vzporedno z njo. Občani ste pri upoštevanju tega določila vsako leto bolj dosledni, občasno pa se pojavlja še onesnaževanje ceste po končanih delih.

Poškodovanje ali odtujitev prometne signalizacije je kaznivo dejanje.

Zemljišča v lasti ali upravljanju Občine Pivka (javno dobro v upravljanju občine Pivka) prav tako niso namenjena raznim deponijam, priročnim skladiščem ali zasaditvam, če ni bil z Občino Pivka sklenjen kakršen koli dogovor glede uporabe navedenih površin. Občane prosimo, da gradbeni material, kritino, humus, drva in podobno pri spomladanskem čiščenju odstranite.

Da bi občinske ceste čim dlje služile svojemu namenu s čim manjšimi vzdrževalnimi stroški, Vas prosimo za dosledno upoštevanje navedenega. Občina bo zaprosila Medobčinski inšpektorat in redarstvo, da preveri stanje na terenu in ob ugotovljenih kršitvah ukrepa.

Občinska uprava Občine Pivka

obrnjen prometni znak Zagorje

OBČINA PIVKA
AKCIJA ZBIRANJA NEVARNIH ODPADKOV
SOBOTA, 3. APRIL 2021

Ura	Lokacija
8.00 - 8.45	DOLNJA KOŠANA – pri osnovni šoli
9.15 - 10.00	ŠMIHEL – pri cerkvi
10.30 - 11.30	PIVKA – pri ekološkem otoku na tržnici
12.00 - 12.45	ZAGORJE – pri spomeniku
13.00 - 13.45	PARJE – pri cerkvi

V OKVIRU AKCIJE LAHKO ODDATE NASLEDNJE NEVARNE ODPADKE:

<ul style="list-style-type: none"> Barve in lake Lepila in črnila Baterije Akumulatorje Motorna olja Jedilna olja Fluorescentne cevi Čistila 		<ul style="list-style-type: none"> Kozmetiko Spreje Zdravila Kislina in alkalije Pesticide Topila Fotokemikalije Onesnaženo embalažo
--	--	--

! PRI ODDAJI ODPADKOV UPOŠTEVAJTE VARNOSTNO RAZDALJO !
PRIPOROČLJIVA JE NOŠNJA SAMOZAŠČITNIH SREDSTEV (MASKA, ROKAVICE)

Več o nevarnih odpadkih in pravilnem shranjevanju ter oddaji si preberite na:
<https://www.publikus.si/gospodinjstvo/locevanje/nevarni-odpadki>

PUBLIKUS
zelena pot

PUBLIKUS d.o.o.; Operativni center Postojna; Jeršice 3, 6230 Postojna
T: 05 720 49 62; E: oc.postojna@publikus.si

obsekovanje CPK most Stara-Nova Sušica

začetek del stopnišče Habjanov hrib

DOBRODOŠLI V PARKU VOJAŠKE ZGODOVINE

URNIK V MARCU

- od ponedeljka do petka med 11. in 15. uro
- ob sobotah in nedeljah med 10. in 16. uro.

Iz preventivnih razlogov se ogledi notranjosti podmornice do nadaljnjega ne bodo izvajali, ob predhodni rezervaciji termina pa se lahko preizkusite na simulatorju letenja z letalom MiG-21. Rezervacije na 031 775 002 ali info@parkvojaskezgodovine.si.

Muzejska trgovina Magazin je odprta v času delovanja Parka vojaške zgodovine, skladno z aktualnimi navodili pa ostaja zaprta muzejska restavracija Kantina Pivka.

Na obisk muzeja se odpravite zdravi, brez akutnih znakov prehladnih obolenj. Obiskovalci morajo skladno z navodili stroke med obiskom v notranjih prostorih obvezno uporabljati zaščitne maske in spoštovati varnostno razdaljo (2 metra) ter druge ukrepe in navodila zaposlenih za preprečevanje okužb.

V PARKU VOJAŠKE ZGODOVINE SPOMLADI ŠE SIMULATOR LETENJA Z LETALOM SPITFIRE

Letalo Supermarine Spitfire se je v zgodovino zapisalo kot eno najbolj znanih, najlepših in najbolj slavni letal vseh časov, v bitkah na nebu pa so ga odlikovale tudi izjemna aerodinamika in odlične manevrske lastnosti. Omenjena letala so med drugo svetovno vojno delovala tudi na slovenskem nebu.

Eno izmed njih, Spitfire MJ116, ki ga je pilotiral vodnik Peter J. Clark, je septembra 1944 strmoglavilo ob Ižanski cesti v Ljubljani. Nepoškodovanemu pilotu je uspelo še pravočasno odskočiti in varno pristati na obrobju Ljubljane, medtem ko je letalo kmalu po usodnem zadetku strmoglavilo in se z leti pogreznilo v barjanska tla. Arheološki raziskovalni konzorcij za Ljubljano je leta 2019, ob 75-letnici sestrelitve Spitfireja, po naročilu Muzeja in galerij mesta Ljubljane, na podlagi predhodne arheološke raziskave, uspešno izpeljal prvi del dviga ostankov letala. V drugem delu raziskave pa je arheološki ekipi uspelo izvleči srce letala, slavni Rolls-

Royceov motor Merlin 63. Izkopani ostanki so bili nato prepeljani in razstavljeni v Parku vojaške zgodovine.

V Parku je načrtovana tudi stalna razstava, že pred poletjem pa bo v neposredni bližini ostankov letala postavljen nov in tehnološko dovršen simulator letenja. Simulator razvija priznana slovensko podjetje AformX, ki že ima v Parku med obiskovalci izjemno priljubljen simulator letenja MiG-21. Nov simulator bo predstavljal nadgrajeno in še bolj edinstveno izkušnjo, postavljen bo le nekaj metrov stran od originalnega motorja Merlin, kabina bo v razmerju 1:1, z uporabo VR očal pa bodo lahko obiskovalci poleteli nad fotorealistično Slovenijo.

Obenem gre tudi za potrditev odličnega sodelovanja med Parkom vojaške zgodovine in mladim podjetjem AformX iz Trbovelj ter spodbudno novico v letu, ki bo za celotno gospodarstvo, posebno pa za muzejsko in turistično dejavnost, polno negotovosti ter dodatnih izzivov.

NOVO PROMOCIJSKO STOJNICO SLOVENSKE VOJSKE JE NAMENU URADNO PREDAL MINISTER

Konec januarja je Pivko obiskal minister za obrambo mag. Matej Tonin. Po podpisu programa sodelovanja na projektu Park vojaške zgodovine, ki ga je minister na Občini Pivka podpisal z županom Robertom Smrdeljem, je sledila manjša slovesnost v Parku, ko je minister predal namenu novo promocijsko stojnico Slovenske vojske.

Minister je ob tem izrazil zadovoljstvo, da se Park sistemsko vključuje v promocijo Slovenske vojske in aktivnosti za pridobivanje novih kadrov. Tudi direktor Parka Janko Boštjančič je izrazil zadovoljstvo nad novo pridobitvijo ter poudaril, da ne gre za muzej v ozkem pomenu besede, ampak za muzejsko središče, ki ponuja obiskovalcem aktivno doživetje in ne skriva ambicije, da pri mladih in starih vzbuja domoljubje ter promovira vrednote, ki so jim na nek način skupne s Slovensko vojsko. Program sodelovanja je namreč dokument, ki opredeljuje skupne aktivnosti Parka in Slovenske vojske v letu 2021.

Leto, v katerem praznujemo 30-letnico samostojnosti Republike

Slovenije, je za sodelovanje med parterjema posebej pomembno, saj je ohranjanje zgodovinskega spomina na osamosvojitve Republike Slovenije in vojno leta 1991 osnovno poslanstvo Parka. Program opredeljuje tudi več aktivnosti, namenjenih promociji Slovenske vojske in vojaških poklicev ter pridobivanju novih kadrov.

»OPERACIJA ELISA«

Park vojaške zgodovine je pridobil še en pomemben eksponat povezan z nacionalno vojaško zgodovino. Gre za krak elise helikopterja Mi-8, ki je bil 3. julija 1991 poškodovan pri pristanku pri vasi Hrastje - Mota pri Radencih. Posadka Jugoslovanskega vojnega letalstva je zapustila helikopter, pripadniki slovenske teritorialne obrambe in člani aerokluba Murska Sobota pa so ga po cesti prepeljali na letališče v Murski Soboti, kjer so ga skrili v bližnji gozdiček. Helikopter so onesposobili tako, da so mu sneli eliso in še nekaj vitalnih delov ter ga barvito porisali z oznakami TO. Na helikopterju so zapisali tudi novo ime, ki so mu ga nadeli – »Vrček«. Jugoslovanska vojska kljub intenzivnemu iskanju helikopterja ni odkrila, zato je ob letališču ostal do konca sovražnosti, potem pa ga je slovenska stran v skladu z določili bronskega sporazuma vrnila.

Aeroklubu Murska Sobota je uspelo enega od krakov elise ohraniti kot dragocen spomin na dogajanje med vojno. Ob 30. obletnici osamosvojitve Slovenije pa so

Elisa ob helikopterju Mi-8 v Parku vojaške zgodovine

se ga odločili predati Parku vojaške zgodovine v trajno hranjenje, za kar se jim iskreno zahvaljujemo in izrekamo vse priznanje.

SPOZNAJMO NAŠA ČUDOVITA PRESIHAJOČA JEZERA

ALI STE VEDELI, DA IMA MALO DRSKOVŠKO JEZERO IZVIRNO IN PONORNO JAMO?

Malo Drskovško jezero leži med Velikim Drskovškim in Parskim jezerom. Okrogla jezerska kotanja se proti JV podaljšuje v zatrepno dolino pod visoko prepadno steno z izvirno jamo (spodmol 2 pri jezeru). Potok iz zalite jame teče le ob izjemno visokih vodah, sicer pa voda izvira v širokem pasu v vznožju pobočja pod jamo in v njeni okolici. Tam voda prihaja na površje v kamenju, poraslem z mahom, in napaja potok, ki se izliva v izvirno jezerce. V vzhodnem pobočju zgornjega dela zatrepne doline ležijo še eni izviri, to so višje ležeči izviri z nekaj kamni, poraslimi z mahom. Na severni strani spodnjega dela zatrepne doline pa leži zgornji del vijugaste struge potoka, ki se nadaljuje do obroba najnižjega dela dna okrogla kotanje. Jezero se prazni tudi skozi ponorno jamo (spodmol 1 pri jezeru) v vznožju stene na severozahodnem pobočju kotanje.

Izvirna jama

Ob polnjenju Malega Drskovškega jezera se pojavi izvorno jezerce v zgornjem delu zatrepne doline. Tedaj postane aktiven tudi potok, ki ga sprva napajajo izviri v grmovju pred začetkom travnate struge (voda mezi iz tal med kamenjem). Nato pa v potok začne odtekati voda iz izvirnega jezerca. V nižjem delu dna kotanje se pojavi jezerce, ki narašča po vijugah potoka, dokler ga ob redni večji ojezeritvi ne poplavi do odseka, kjer priteče iz zatrepne doline v kotanjo. Jezero začne odtekati v ponorno jamo, sprva kot potok, nato pa nivo vode na vhodu v jamo narašča, dokler ga ob zelo veliki ojezeritvi ne poplavi. Ob veliki ojezeritvi jezero dobi majhen zaliv, ob zelo veliki ojezeritvi pa nastane izrazit zaliv, ko je potok poplavljen tudi v zatrepni dolini. Ob izjemno veliki ojezeritvi pa nastane eno jezero, ki preko spodnjega dela zatrepne doline sega do izvorne jame na začetku zatropa.

Tina Kirn

Jezero, ki narašča po vijugah potoka.

Jezero ob veliki ojezeritvi, v vznožju pobočja (v ospredju) je ponorna jama.

PARSKA GOLOBINA ODETA V LEDENE KAPNIKE

Februarski dnevi so nam postregli s sila spremenljivimi vremenskimi pogoji. Po večdnevem obilnem deževju in s temperaturami blizu 18 stopinj nad ničlo, kar je popolnoma neznačilno in pretoplo za mesec februar, se je narava že začela prebujati. Tla so bila premočena, naša presihajoča jezera prepolna, iz vseh špranj in kotanj je voda silila na plano. Tiste dni je bilo tudi izrazitejše pronicanje vode skozi površje v notranjost. Potem se je pa zgodilo nekaj, kar meteorologi opisujejo kot »vdor polarne zračne mase«. Vsa količina vode je pričela hitro zamrzovati in na marsikateri mlaki ali luži nudila otrokom veliko veselja ob drsanju. V jamah pa je ta pojav povzročil zamrzovanje pronicajoče vode in prečudovite prizore ledenih kapnikov. Hud mrz in burja sta vodne kapljice hitro spreminjala v ledene kapnike, ki so vsaj za nekaj časa okrasili podobe jam. Prizori so iz Parske golobine in

žal nobena kamera ali fotoaparati ne more pričarati tega, kar vidi oko v živo.

Silvo Čelhar

OBČINA VZTRAJA PRI UMETITVI PLINOVODA IZVEN ZAVAROVANEGA KRAJINSKEGA PARKA

Območje krajinskega parka Pivških presihajočih jezer je zavarovano z občinskim odlokom. Občina Pivka že nekaj let odločno nasprotuje umestitvi plinovoda v to pokrajino, saj gre za območje, ki je obenem tudi zaledje pitne vode, pomembno vodovarstveno območje za zajetje Malni. V zadnjem obdobju pa je bil podan še predlog vpisa klasičnega krasa na Unescov seznam svetovne dediščine, ki vključuje tudi Pivška presihajoča jezera.

Ministrstvo za okolje kljub temu vztraja, da bo prenosni plinovod Kalce-Jelšane speljan čez krajinski park in si na ustavnem sodišču že od leta 2016 prizadeva za spremembo občinskega odloka, ki varuje naravo in v

enem od svojih členov prepoveduje umestitev tovrstne infrastrukture v zavarovano območje.

Kot navaja pivški župan Robert Smrdelj, bo občina še naprej zavzemala svoje stališče in vztrajala, da se plinovod umesti izven krajinskega parka, z zavarovanega na vplivno območje, na drugi strani naselja Pivka. Gre za majhno spremembo v načrtovani trasi plinovoda, ki jo je možno realizirati, a ministrstvo vendarle skupni rešitvi zaenkrat še noče prisluhniti, zadeva pa še vedno nerešena stoji na sodišču.

DKH

TURIZEM IN NARAVA

JE SOŽITJE MOGOČE? DA, PO KLJUČU SOS: SPOZNAVAJ, OBČUDUJ, SPOŠTUJ!

Foto: Branko Česnik

Turizem in narava sta bolj povezana, kot se zdi na prvi pogled. Narava lahko preživi brez turizma, turizem pa bi bil brez narave močno okrnjen. Kakor za vsako človekovo dejavnost, velja tudi za turizem, da je modrost preživetja v iskanju ravnovesja. Od tega sta odvisni trajnost našega početja in predvsem tudi prihodnost.

Dr. Peter Skoberne je na online predavanju (posnetek je dostopen na Youtube kanalu Pivška jezera) uvodoma dejal, da točnega odgovora nima, le iztočnice za lažje delo. Človek je del narave in okvir za vse predstavlja prav narava. »Velikokrat govorimo o neokrnjeni naravi in se pri tem postavimo zunaj nje ali pa se nam zdi, da je narava naš servis, v resnici pa smo le njen sestavni delček. Narava brez tega delčka lahko deluje, mi pa brez nje ne.« Tudi kmetijstvo je povezano z naravo in s turizmom, saj je kmetijska krajina odvisna od kmetijske dejavnosti. Poleg tega lahko v turizmu pridelku damo višjo vrednost, če iz tega znamo narediti zgodbo, doživetje. Prvenstvena naloga zavarovanih območij je skrb za ohranjanje narave, vendar so marsikje tudi generator turizma, razvojne agencije, komunalne službe. Zavarovano območje naj jamči kakovost obiska, ima pa tudi svoj režim in možnost omejevanja, pri tem je treba delati z roko v roki z lokalnimi skupnostmi in drugimi deležniki.

Sodelovanje in upoštevanje vseh deležnikov pa je odgovor na začetno vprašanje o možnosti sobivanja narave in turizma.

Erika Kovačič

VABILO NA ČISTILNO AKCIJO

Vabljeni, da se tudi letos udeležite čistilne akcije, ki bo po vaseh občine Pivka potekala

v soboto, 27. marca 2021.

V primeru dežja, se čistilna akcija premakne na 10. april.

Očistimo svoja dvorišča, igrišča, vaške poti, ulice in skrite koticke naše občine!

Veliki smo toliko, kolikor cenimo lokalno. NOVI IZZIVI TUDI ZA TURIZEM IN GOSTINSTVO

Tudi vsebine, vezane na kmetijstvo, gostinstvo in turizem, so se po sili razmer, preselile na splet oziroma v razprave »na daljavo«. V sklopu projekta čezmejnega sodelovanja NATURE&WILDLIFE je namreč v začetku februarja v organizaciji Občine Pivka potekal spletni seminar GASTRONOMIJA 2021 - IZZIVI ZA KMETIJSTVO, GOSTINSTVO IN TURIZEM. Slovenija je letos postala nosilka naziva Evropska gastronomska regija, znani so novi dobitniki priznanj Gault&Millau in s strani Slovenske turistične organizacije se pričakuje novo oznako »slovenska zelena kuhinja«. V enourni razpravi, ki jo je vodila Marjana Grčman, urednica turistične oddaje Na lepše, RTV Slovenija, so gostje delili svoje izkušnje, problematike, ideje in rešitve, saj situacija zadnjega leta narekuje marsikatero prilagoditev in vzpostavitev novih načinov, tudi v turizmu in gostinstvu. Med povabljenimi gosti sta v razpravi sodelovala tudi pivška predstavnik, in sicer Andreja Želko in Jani Frank iz Turistične kmetije Pri Andrejevih iz Narina, med udeleženci spletnega dogodka pa so bili tudi predstavniki Občine Pivka, predsednik uprave Pivka perutninarstvo Janez Rebec, vodja LAS med Snežnikom in Nanosom Aleš Zidar, vodja RDO Postojnska jama-Zeleni kras Dejan Iskra.« Turizem je bil zaradi pandemije prizadet prvi, tudi najbolj globoko in bo verjetno tudi zadnji, ki bo okrevljal. Gostinci so po

enoletnem obdobjem zapiranju najbolj ranljiv člen malega gospodarstva. Posledice razmer so tudi prekinjena sodelovanja oziroma verige med kmeti, gostinci in ostalimi dobavitelji iz povezanih panog. Turizmu grozi do 30% brezposelnost. Ko bo pandemija izzvenela, bo potrebno še bolj podpreti to panogo in še bolj tesno spodbujati ter vzpostaviti lokalno samooskrbo, mrežo kratkih dobavnih verig, gastronomske znamke... Vez med kmetijstvom in turizmom se ne sme pretrgati in gastronomija ima tu veliko vlogo. Gastronomski gostje bodo v prihodnosti eni ključnih, zato je potrebno razvijati vrhunsko, lokalno obarvano kulinariko in to izjemno bogastvo avtohtonih pridelkov ponuditi gostu.

»Turistične kmetije, katerih ključna prednost je tudi lastno pridelana hrana, se v tem trenutku soočamo s težavo, da se glede na razmere težko orientiramo v količino pridelkov, ki jih moramo zagotavljati in pridelati, saj bo v primeru okrnjenih turističnih sezon to nepotreben višek živil, kot se nam je zgodilo v letošnjem letu. Sami pridelamo približno 70% hrane. Domači izdelki, za katere smo se dobršen del leta trudili, in jih sicer ponudimo gostu na krožniku, ostajajo, le-teh ni možno tržiti, kar je pravzaprav pomemben izpad dohodka.« **Jani Frank, Turistična kmetija Pri Andrejevih**

»Jaz bi si želel, da bi v Sloveniji na vsakem jedilniku pisalo, od kje izhaja glavna sestavina posamezne jedi. S tem povečamo osveščenost in transparentno pokažemo, da imamo lokalne, domače izdelke. Tudi v primeru izbora hrane v vrtcih in šolah je prav, da imajo prednost slovenski izdelki. Četudi se vse pristojne institucije v glavnini strinjajo s to miselnostjo, je glede na veljavne pravilnike ta 'preboj' v praksi marsikdaj težko uresničiti in to področje oziroma zavedanje napreduje dokaj počasi.« **Janez Rebec, predsednik uprave Pivka perutninarstvo**

DKH

RECEPTI NAŠIH PREDNIKOV, ZBRANI OB MATERINSKEM DNEVU

KD Lipa Pivka je pripravilo akcijo zbiranja receptov naših prednikov, sprejeli pa so tudi kakšen sodoben recept, predvsem s strani mlajše generacije, ki nam popestri kulinarčni okus. Odzvalo se je 18 posameznikov. Nastala je drobna knjižica receptov, ki je odkrila tudi kakšno zgodovinsko zanimivost, kot so stare kuharske knjige, ki jih še hranijo naši člani doma, so pa tudi še zelo uporabne, saj jih v roke vzamejo naše babice, mame pa tudi mlajši. Knjižica tudi prinaša pester izbor jedi, ki so jih udeleženci pripravljali, nato pa še fotografirali, tako da so zares pristne. Podarili jo bomo vsem sodelujočim in članom društva, ti pa jo bodo lahko po e-pošti podarjali naprej svojim bližnjim ali prijateljem. Namen te drobne knjižice je bil na poseben način praznovati materinski dan, ki bo letos spet praznik v okviru družin, saj čas ni prijazen do druženja v večjih skupnostih, je pa zato dragocen čas za povezovanje znotraj družin, ustvarjanje

Foto: Marija Paladin

Kokosove potičke

in pogovor o sedanjosti in preteklosti, ki nas na poseben način povezuje. Tudi stara kuharska knjiga naših prednikov ali recepti nam lahko veliko povedo o življenju v preteklosti in s tem ohranjamo skupno kulturno dediščino.

Irena Margon

VZPON ZLATEGA ŠAKALA

Na Primorskem se število opažanj zlatega šakala (*Canis aureus*) v zadnjih letih izjemno povečuje. Srednje velikemu predstavniku zveri kot nalašč ustrezajo razdrobljeni kraški gozdovi, kjer si lahko svoj teritorij v bližini naselij brezskrbno povečuje. Lovci vse pogosteje opozarjajo, da je zlati šakal krivec, da je srnjadi vse manj.

Šakal se prehranjuje predvsem z glodavci, malimi sesalci, nevretenčarji, dvoživkami, drobnico, mrhovino, sadeži in semeni. Od lovne divjadi pleni tudi srno in manjše divje prašiče, kjer se osredotoči predvsem na bolne in mlade osebkke. Hrano išče posamično, občasno v skupinah. S svojim načinom prehranjevanja opravlja koristno poslanstvo, saj pleni škodljivce na poljedelskih površinah. Šakali so aktivni v nočnem času, predvsem je odvisno od prisotnosti človeka. Iz raziskave na Primorskem je bilo ugotovljeno, da je na območju prisotnih vsaj 13 teritorialnih skupin šakalov, večina se jih nahaja na kraškem območju. Svoje ozemlje označujejo z urinom in iztrebki ter z značilnim oglašanjem. Porast šakala v Sloveniji zaenkrat še ne povzroča velikih težav v kmetijstvu, drugače je pri upravljanju z divjadjo. Po mnenju članov lovskih družin (upravljavk lovišč) bi bilo treba bolj dosledno nadzorovati porast oz. samo številčnost populacije šakalov. Treba je preprečiti njihovo tako številčno kot prostorsko širjenje, saj na območju Krasa delež srnjadi izredno hitro pada. Odstrel šakala se načrtuje z lovsko upravljavskimi načrti. Zakonodaja predvideva, da lahko lastnik v primeru škode zahteva odškodnino. Ker je sedaj šakal uvrščen med

Foto: Miha Krofel

divjad, je za škodo odgovoren upravljelec lovišča – lovska družina. Vendar je tu prišlo do zakonske izjeme, ko prva tri leta po uvrstitvi šakala med divjad za škodo odgovarja Republika Slovenija. Škodo ocenjuje Zavod za gozdove Slovenije. Po letu 2023 bo škoda v odgovornosti lovcev. Utemeljenih dokazov, da je šakal za človeka nevaren, ni. V okolju lahko povzroča tudi konflikte, predvsem v interakciji z rejci drobnice. Nasprotno pa s svojo prisotnostjo v območjih z večjim deležem obdelovalnih površin, kot so njive, sadovnjaki in vinogradi, pomembno zmanjšuje delež glodalcev in manjših vrst sesalcev, zato s svojo ekološko vlogo zagotovo upravičuje svojo prisotnost pri nas.

Avguštin Leskovec, ZGS, OE Sežana

VZGOJA LASTNIH SADIK

Tisti, ki se odločimo za vzgojo lastnih sadik, začnemo vrtnarsko sezono približno v sredini februarja. Da bo vzgoja sadik uspešna, potrebujemo **kakovostna semena**, lahko so lastna, podarjena, izmenjana ali kupljena. Semena posejemo v zračen, prhek **substrat**. Zemlja z vrta ni primerna, saj se v lončkih preveč zbije in postane trda. Sadilni **lončki ali platoji**, kjer bodo naše sadike vzgajane, naj imajo luknjice na dnu, da lahko odvečna voda odteka. Potrebujemo še **zalivalko ali pršilko**.

Sadike spomladi vzgajamo v notranjih prostorih, da lahko zagotovimo optimalno temperaturo med 18 in 22 °C. Temperatura je zelo pomembna za vzklitje semen. Za uspešno kalitev semena potrebujejo za 2 do 4 stopinje višje temperaturo od optimalne, zato kalilne posode najprej postavimo blizu radiatorja ali v kurilnico in jih pokrijemo (na primer s folijo). Takoj ko vidimo vzklita semena, jih odkrijemo in premaknemo na hladnejše, svetlo mesto. Od vzklitja semen naprej je zelo pomembna svetloba. Več svetlobe kot rastline dobijo, boljša in hitrejša je njihova rast. Pretegnjenost rastlin je posledica pomanjkanja svetlobe, kar se nam rado dogaja, če sadike vzgajamo na okenskih policah. Paziti moramo tudi, da seme posamezne rastline posejemo v pravem času. Najbolje je upoštevati navodila na ovitkih semen ali imeti kak vrtnarski koledar. Tisti pa, ki imajo že veliko izkušenj, natančno vedo, kdaj in kako se posamezna semena

seje. Ko smo pripravljeni in ko je primeren čas, da bomo sadike presadili na prosto, jih obvezno prej utrjujemo. To počnemo približno teden dni. Iz notranjih prostorov jih postavimo na sončno mesto. Tako sadike postopoma privajamo na zunanje dejavnike. Zavetrne južne stene so idealne za to. Seveda nekatero zelenjavo sejemo tudi direktno na gredo (grah, korenje, motovilec, rdeča pesa ...). Sama vzgajam iz sadik skoraj vso zelenjavo, saj imam le tako nadzor pri rasti rastlin od semena do pridelka. Pri meni sedaj že klije čebula, solata, peteršilj, jajčevci, paradižniki in paprike. V mesecu marcu bom direktno na gredo posejala špinačo, grah, solato in rdečo peso. Pokrila bom s kopreno, dokler ne bodo noči dovolj tople, da to ne bo več potrebno. Če se tudi vi odločite za vzgojo lastnih sadik, naj vam lepo rastejo.

Nataša Biščak

NAŠ MARTIN KRPAN V DOKUMENTARNEM FILMU

17. februarja je bil na televizijskih ekranih premierno predvajan 25-minutni dokumentarno izobraževalni film o Martinu Krpanu, ki je nastal pod okriljem RTV Slovenije. Nad filmom smo navdušeni, saj gre za številne posnetke naše Pivške pokrajine in tudi posameznikov ter njihovih zgodb. Naš Martin Krpan, ki ga že nekaj let prepričljivo upodablja Andrej Godina, je celo eden izmed osrednjih junakov filma.

Je Martin Krpan res živel? Je bil doma na Vrhu pri Sv. Trojici na Pivškem ali Bloškem? Je res tihotapil sol? In

NAŠ MARTIN KRPAN (Andrej Godina)

Koliko časa že »predstavljate« znaní pivški lik -Martina Krpana (kdaj ste si prvič oblekli njegovo opravo, se spomnite)?

Lik pivškega Martina Krpana predstavljam že od 22. januarja 2009. Na pobudo predsednika Turističnega društva Pivka Petra Ženka sem prvič oblekel opravo Martina Krpana ob sodelovanju našega pivškega turističnega društva na sejmu Turizem in prosti čas v Ljubljani. Od takrat naprej je pivški Martin Krpan postal moj drugi jaz.

Zakaj in kje vse je naš Martin Krpan pomemben?

Naš Martin Krpan predstavlja celotno občino Pivka po vsej Sloveniji in tudi tujini. Pomemben je pri prepoznavanju lepote in vrednot naše narave, zgodovine, ljudi v naših krajih, ki so znali in še znajo s svojim pogumom, iznajdljivostjo, zdravo kmečko pametjo in tudi pikro hudomušnostjo reševati še tako težke probleme. Martin Krpan pa je tudi junak vseh Slovencev. V svoji zgodovini je bil slovenski narod večkrat ponižan s strani več oblasti in oblastnikov. Lastnosti in vrednote Martina Krpana so prispevale k temu, da je slovenski narod stal in obstal.

Nazadnje ste kot lik Martina Krpana nastopili tudi v pravem izobraževalno dokumentarnem filmu. Kdo je dal pobudo in vas povabil k snemanju?

Pobuda za snemanje filma o Martinu Krpanu je prišla s strani Milice Prešeren, ki za RTV Ljubljana pripravlja izobraževalno dokumentarno oddajo »Tipično slovensko«. Na pripravah za snemanje oddaje se je snemalna ekipa ustavila na Šobčevi domačiji na Kalu. Anka in na žalost pokojni Marjan Tiselj sta jih napotila k meni in tako je pivški Martin Krpan postal eden osrednjih likov oddaje.

Kako je potekalo snemanje in kakšen se vam zdi končni izdelek?

Snemanje je potekalo lansko poletje, in sicer na več lokacijah. Snemali smo na Šobčevi domačiji na Kalu, na pašnikih v okolici Petelinjskega jezera in Eko muzeja, v Krajinskem parku Pivških presihajočih jezer, pri gradu Kalc, v Sečoveljskih solinah... Snemanje je potekalo kar nekaj dni. Iste prizore je bilo potrebno večkrat posneti. Bilo je nekoliko vroče in na trenutke tudi naporno. Skupaj z ekipo smo se kar dobro potili, a vedno je prevladovala dobra volja in prešernost. Zame je bila to res enkratna in čudovita izkušnja. Po zaključku snemanja mi je Milica Prešeren dejala: »Hvala za vse. Za vse tvoje prihode na snemanja, za tvojo potrpežljivost pri snemalnih ponovitvah

zakaj je ta pošteni švercar, kot sam sebe v filmu opiše Krpan, postal tako priljubljen? Martin Krpan ni samo literarni junak Levstikove pripovedke iz leta 1858, temveč tudi narodni junak, ki ima za Slovence še danes simbolni pomen. Močnega, pogumnega, pametnega in zvitega Martina Krpana na njegovih poteh v filmu s svojimi razmišljanji spremljajo tako domačini kot strokovnjaki s področij književnosti, zgodovine, etnologije, ekonomije in prava.

Dokumentarni film si lahko ogledate na <https://4d.rtvlo.si/arhiv/tipicno-slovensko/174754296>

in posebno zato, ker si vedno dejal - ni problema.« Končnega izdelka nisem videl do predvajanja na TV, to je letošnjega februarja. Bil sem zelo prijetno presenečen, ker je oddaja odlično povezala, kar naj bi Martin Krpan predstavljal, neglede iz katerega konca izhaja. Celotni ekipi zato izrekam vse pohvale.

Foto: osebni arhiv Andreja Godine

Imata Andrej Godina in Martin Krpan kakšne podobne/ skupne lastnosti?

V letih »krpanovanja« sem se res kar nekoliko poistovetil s tem likom. Marsikdo me sploh ne pokliče več po imenu, temveč me kličejo kar Krpan ali Krpanček. Počutim se počaščen, ker s tem povedo, da sem pravi nosilec lika pivškega Martina Krpana. Verjamem, da imam nekaj lastnosti našega junaka. Verjetno sem se jih nalezal od samega Martina Krpana. Po naravi sem vesela oseba, skoraj vedno z nasmehom na obrazu. Iznajdljiv in prilagodljiv v življenju.

Težave večkrat rešujem z zdravo kmečko pametjo in humorjem. Če je le mogoče, vsakemu rade volje pomagam. Sem dobrosrčen, znam biti prijeten in prijazen. Znam pa tudi udariti po mizi, kadar je to potrebno.

ALI ODPADKI RES SODIJO V NARAVO?

V naravi ravnajmo odgovorno!

Na Občino Pivka se obrača veliko občanov, ki so zaskrbljeni zaradi vse večje količine razpršenih odpadkov v naravi. Tej temi zatorej tokrat namenjamo nekoliko več pozornosti tudi v našem glasilu.

»Razmišljali smo, kaj bi lahko storili za to, da se odpadki počistijo, hkrati pa da se ozavešči tiste, ki smeti mečejo in puščajo v naravi. Morda smo našli rešitev – plogging. V tradicionalnih spomladanskih čistilnih akcijah se naredi zares veliko, vendar tako široko razpršenih odpadkov ni mogoče počistiti, če pa bi to počele komunalne službe, katerih delo bi financirale občine, bi proračun zelo trpel oziroma bi se zapostavile katere druge pomembne investicije ali dejavnosti, ki so pomembne za kakovostno življenje naših občanov. Ozaveščeni ljubitelji narave so tisti, ki jih prosimo za pomoč. Kot večina najlepših zgodb, tudi to krojijo prostovoljci, za kar se jim najlepše zahvaljujemo. Poudariti morda velja tudi to, da se s to akcijo nikogar z ničimer ne silii. Nekaterim se zdi neumno, da bi pobirali smeti za drugimi. Razumemo, da je težko vzdrževati motivacijo, če se odpadki pojavljajo vedno znova in znova. Ampak kaj je alternativa? Kaj lahko naredimo drugega kot to, da pobereмо smeti? Brezbrižno živimo med smetmi? Nadzor je seveda pomemben in nujen, vendar se storilce zelo težko najde, saj tisti, ki smetijo, to počnejo na skrivaj.« **Erika Kovačič, pobudnica akcije »Pivka plogging« na Občini Pivka**

PIVKA PLOGGING

Pobiranje smeti med tekom ali sprehodom

Občina Pivka, Krajski park Pivška presihajoča jezera in Turistično društvo Pivka vabimo občane, da se nam pridružite v boju z odpadki v naravi.

Pandemija nam je pokazala, kako zelo pomembna je narava za naše telesno in duševno zdravje. Ljudje jo obiskujemo vsak dan, nekateri bolj, drugi manj spoštljivo. Radi vidimo, da je narava čista, vendar žal temu ni tako. Pločevinke, maske, robčki, ovitki čokoladic, olupki agrumov in banan – vse to leži v naravi, ob cestah in poteh, na travnikih, v gozdovih. V sklopu redne spomladanske akcije se tako razpršenih odpadkov ne da v celoti pobrati. **K temu lahko pristopimo tako, da se angažiramo kot posamezniki – ko gremo na sprehod ali tek, s seboj vzamemo vrečko ali nahrbtnik in rokavico in mimogrede pobereмо smeti, ki jih vidimo ob poti.**

Za takšno aktivnost se na tujem uveljavlja izraz plogging, ki je kombinacija švedskih besed plocka upp (pobirati) in jogga (tek). Ta za skupnost pomembna individualna aktivnost se je namreč začela na Švedskem leta 2016 in se nato razširila v svet.

Če pobirate smeti, vas vabimo, da na pivskajezera@pivka.si pošljete fotografijo, nagradili vas bodo s simboličnim darilcem.

Vabimo vas, da se nam pridružite v tej pobudi, naredite nekaj dobrega za svoje telo, za naravo in za skupnost.

Hvala vsem, ki skrbite za pobiranje odpadkov in ste dober zgled spoštljivega ravnanja do narave!

PIVKA PLOGGING

»O, to je pa zelo lepa akcija, se bom z veseljem vključila. Vsak dan grem na sprehod in ob glavni cesti pod Vremščico je ogromno smeti (pločevink, na kupe mask,...) Ko grem peš, kar ne morem verjeti, kdo v tej dobi, sploh še meče smeti - pa jih ...

Tako, da res dobrodošla ta akcija, vem, da bom še koga prepričala, čeprav me žalostijo izjave posameznikov, da za drugimi pa ne bodo pobirali smeti.

Pa jim povem, da tisti ki jih meče jih zaenkrat tudi ne bo pobiral, mogoče se pa tudi tisti spremenijo, ko bodo videli, da nekdo pobira za njimi.»

Tanja

Sami lahko naredimo tako malo, skupaj pa tako veliko.

PIVKA PLOGGING

"Pri vsakodnevem pohodu s parkirišča pri Hrastju na Primož sem si rekel, da bom ob ugodnem vremenu sam pobral odpadke, ki so me motili pri opazovanju narave.

Tako pa ste me s povabilom malo prehiteli! Nič zato.

Danes pa sem pobiranje po omenjeni poti opravil. Saj ni bilo ne vem koliko teh odpadkov, ampak sedaj pa jih res ni več in moji pohodi bodo lepši!"

Sami lahko naredimo tako malo, skupaj pa tako veliko.

Matjaz

POBUDO POBIRANJA ODPADKOV V NAŠI OBČINI PODPIRAJO TUDI LOKALNI DELEŽNIKI in DRUGI!

»Kot sama opažam, se je neodgovorno odlaganje odpadkov v zadnjem letu močno poslabšalo, zato je nujno ukrepati.« **Zdenka Kapelj, občinska svetnica**

»Naravovarstvenik Peter Skoberne je na spletnem seminarju, ki so ga v februarju organizirali v Krajinskem parku Pivška presihajoča jezera, tri gesla (Spoznavaj! Občuduj! Spoštuj!) navedel kot osnovne drže obiskovalcev, turistov. Kaj pa domačini? Ali za nas to ne velja? Še bolj bi moralo držati. Še bolj bi morali biti odgovorni do svoje čudovite krajine. Vsak dan imamo nove priložnosti, da jo spoznavamo. In bolj, ko jo spoznavamo, bolj bi jo morali občudovati in spoštovati. Obiskala sem kar nekaj tujih dežel in se vedno vesela vračala v naše kraje. Ko obsedim za hišo in se ozrem v okolico, sem vedno zadovoljna, da živim prav tukaj. V času epidemije, ko smo bili omejeni na gibanje v domači občini, sem se precej sprehajala po domačih sprehajalnih poteh. In ne samo jaz, veliko nas je bilo sprehajalcev. Prav vsi smo na svojih potepih po občini zagotovo uživali. Ostaja pa za nami velik problem;

smeti. Toliko smeti ob cestah in sprehajalnih poteh pri nas nisem še videla! Žal mi je, da smo tako neodgovorni do narave in nas samih. S takim odnosom bomo težko pričakovali spoštovanje drugih. Če mi sami neodgovorno odmetavamo smeti, dajemo tak zgled tudi drugim. Turizem se začne z urejenostjo na domačem dvorišču in nadaljuje v njegovi okolici. V naši občini ima turizem zagotovo velik potencial; naj bo njegov razvoj prava priložnost, da z njim napredujemo tudi vsi občani. V urejeni občini bo tudi naše življenje zagotovo še lepše.« **Jana Gržinič, podžupanja Občine Pivka**

Še en zelo žalosten vidik smetenja narave je tudi škoda, ki jo povzročamo prostoživečim in domačim živalim. Na kmetiji na Štajerskem je zaradi odvrženih pločevink, ki po spravilu trave pristanejo v krmi, v hudih mukah poginilo pet krav. Stroj za siliranje namreč pločevinke razreže na majhne koščke, živali jih nevede zaužijejo in si poškodujejo notranje organe.

“V zadnjem obdobju ob sprehajalnih poteh ne opazim odlaganja smeti. Moti pa me, da nekateri lastniki ne pobirajo iztrebkov njihovih hišnih ljubljencev, ki se podelajo na pločniku, na cesti, na poti oziroma sprehajalni stezi. Še bolj ali najbolj pa me moti, da se iztrebki hišnih ljubljencev ne poberejo niti na otroških igriščih, ali v bližini le-teh. Menim, da bi bilo dobro večkrat na to temo napisati članek z opozorilom, da ob stiku s pasjim iztrebkom se lahko ljudje okužimo s tako imenovanimi zoonozami. Gre za nalezljive bolezni, ki se z živali prenašajo na človeka. V človeško telo zaidejo na različne načine: z vdihavanjem, zaužitjem, skozi kožo...” **Evgen Primožič, občinski svetnik**

»Občina Pivka se lahko v preteklosti pohvali z vzornim obnašanjem glede ravnanja z odpadki, tako na sistemskih rešitvah, kot tudi prek raznoraznih družbenih pobud. Vsem dobro znana vseslovenska akcija »Očistimo Slovenijo«, pri kateri je ravno Pivka igrala vodilno vlogo, nas je postavila na zemljevid Slovenije po ozaveščenosti in urejenosti okolja. Organizacija odvoza odpadkov je na zavirljivi ravni, poskrbljeno je za odvoz in zbiranje vseh vrst odpadkov, organiziran je center za zbiranje in ločevanje odpadkov in še bi lahko naštevali. Kljub temu, pa je korona epidemija razgalila nekaj, kar si očitno nismo bili pripravljeni priznati, oziroma se tega nismo preveč dobro zavedali. Med nami je še vedno veliko posameznikov, ki se preprosto, na tovrstno problematiko počvižgajo, oziroma se je v svoji nevednosti ne zavedajo. Menim, da imamo dovolj zakonskih podlag, dovolj sistemskih rešitev in možnosti, da se onesnaževanje, ki smo mu priča, ne bi dogajalo. Tukaj žal ni problem ne v državi, ne v občini, ampak v nas samih. Kaj vse so ljudje nemarno metali v naravo minule tedne in mesece, je ogledalo lastne kulture in vzgoje posameznika in ničesar drugega. Če si šel kot naključni sprehajalec, denimo iz Parij do Palškega jezera, si lahko ob cesti »občudoval« na desetine in stotine odvrženih pločevink piva, cigaretnih škatlic ter druge embalaže, ki seveda v naravi nima kaj iskati. Vsekakor rešitev tega ni tako preprosta, kot se zdi na prvi pogled. Potrebno se je osredotočiti na vzgojo mladih, oziroma najmlajših generacij. S trudom, muko, vztrajnostjo in zgledom lahko računamo, da bi čez generacijo ali dve imeli ljudi, ki bi se tega ne samo zavedali, ampak tudi nezavedno počeli.«

Silvo Čelhar, občinski svetnik

Skrb za ohranjanje narave mora biti skupna vsem, zato se ob tej priložnosti apelira na vse deležnike, tudi potrošnike, da pripomorejo k odgovornemu vedenju in učinkovitemu ravnanju z odpadno embalažo, ki zagotovo ne sodi v okolje.

»VKrpanovilistismoobzadnji podražitvi odvoza komunalnih odpadkov zagovarjali stališče, da se uporabnike (občane) najprej obvesti oz. pozove k doslednejšemu ločevanju, sicer sledijo podražitve. Podražitve so se zgodile, na področju ločevanja pa se občani nis(m)o disciplinirali kljub vsem pozivom, člankom, kampanjam... V KL se zavzemamo, da komunalni stroški ne rastejo nerazumno, a je del odgovornosti tudi na občanih in njihovem ravnanju.

Kar se pa okolja tiče, se onesnaževalci očitno najdejo med lokalnim prebivalstvom oz. tisti, ki se prevažajo po lokalnih cestah. Situacije ob državni cesti ne bi komentirali. Apel ne bo dosegel vseh. Lokalne ceste in kolovozi pa... tu ni turistov. Je pa vse polno pločevink, folij, plastenkov, embalaže mleka, prigrizkov, folije od bal sredi travnikov, po grmovjih. Kultura odnosa do čistega okolja se je seveda bistveno izboljšala v zadnjem desetletju. Tudi discipline glede odlaganja nevarnih, gradbenih in drugih odpadkov v okolju se večina drži in take odpadke odvažajo v zbirni center. Občani razumejo, da odpadki ne bodo kar razpadli in se skrili v naravi. Seveda so pa med nami izjeme, ki s svojim ravnanjem in smetenjem kazijo podobo okolja, kot si ga vsi želimo videti in za katerega si prizadeva velika večina. V jesenskem in zimskem času so problematični tudi klavniški odpadki od kolin, ki končajo na robu naselij in ob cestah ter vabijo zveri. Ob ponovnem zagonu bo treba nekaj še postoriti na osveščanju tistih, ki se v naših krajih ustavijo zgolj zato, da opravijo malo in veliko potrebo. Avtobusna postajališča in parkirišča ob pokopališčih temu res niso namenjeni.« **občinski svetniki Krpanove liste**

Akcija pobiranja smeti med rekreacijo ni niti krajevno niti časovno omejena. Če imamo radi čisto naravo, bomo odpadek pobrali na domačem travniku ali na počitnicah kjerkoli na svetu.

Pri pobudi so nas podprli na Turistični zvezi Slovenije, Slovenski turistični organizaciji, nekateri naravni parki in občine. Pobudo podpira tudi pivovarna Union in Laško.

Izjava Union&Laško

Za vašo pobudo se vam najlepše zahvaljujemo. Pobude, s kakršno ste nas naslovili, pozdravljamo in jih tudi podpiramo. Tako se bomo v letošnjem letu aktivno udeležili prostovoljne čistilne akcije čiščenja odpadkov v naravi, ki bo organizirana v mesecu aprilu. V Pivovarni Laško Union se zavedamo svoje odgovornosti do varovanja okolja. Skrb zanj nam mora biti skupna vsem deležnikom, ki v njem delujemo in smo. Z izvajanjem trajnostne strategije - Varimo boljši svet - smo začeli pri sebi in na področjih, kjer lahko kot odgovorno podjetje naredimo največ. Tudi za izboljšanje našega okoljskega odtisa na področju embalaže in odpadkov. Z intenzivnimi prizadevanji bomo nadaljevali tudi v prihodnje, v skrbi za okolje in čim bolj učinkovite rešitve izzivov pred nami tudi v smislu še večjega sodelovanja s ključnimi deležniki, kot so odločevalci, poslovni partnerji in civilna družba.

V tem trenutku v akciji PIVKA PLOGGING sodelujejo:

Kulturno društvo Lipa, Trška skupnost Pivka, VS Šmihel, VS Dolnja Košana, VS Čepno, VS Narin, Društvo Mladi za Pivko, VS Palčje, VS Nova Sušica, VS Slovenska vas, VS Gradec, VS Kal, VS Neverke, VS Gornja Košana.

Občina Pivka je zbirala ideje za besedo, ki bi bila bolj domača kot tujka »plogging«. Prejeli so simpatične skovanke: SMETEK, ČISTHOD, POHAJKANJE IN SMETOHOD.

ŠKRAT VODKO JUNAK SVOJIH ZGODB

V januarju se je zaključil literarni natečaj, v okviru katerega sta podjetje Kovod Postojna ter Klub študentov občin Postojna in Pivka mlade nagovarjala k razmišljanju in poučnim zapisom, kako spoštljivo ravnati z našim okoljem ter skrbeti za našo pitno vodo.

Na nagradni natečaj so se odzvali predvsem osnovnošolci, ki so navdušili s svojo domišljijo, predvsem pa z vsebino svojih zgodb, ki na prijeten pravljичni način izražajo skrb za našo naravo. Glavni junaki, s škratom Vodkom na čelu, namreč skozi svoje dogodivščine opominjajo na nepravilna ravnanja, ki jih ljudje povzročamo v okolju, ter spodbujajo k odgovornosti in spoštovanju, kar je tudi poglavito poslanstvo Kovodovega poučnega Škrata Vodka, ki je bil

vzpostavljen z namenom, da med mlajšimi uporabniki širi dober zgled in prijaznost v smislu odnosa do narave.

Zmagovalno zgodbo tokratnega natečaja je pisala roka Brine Lazar, kot obljubljeno, pa so bili nagrajeni tudi vsi ostali udeleženci nagradnega natečaja.

Mladim velja ob tej priložnosti nameniti veliko zahvalo, saj so naša pomembna spodbuda in motivacija, za katero se je dnevno, z dobrimi dejanji in zgledom, vredno truditi!

Poučne zgodbe so dostopne na PORTALU GRADIV, na spletni strani www.kovodpostojna.si.

DKH

NAGRADNA IGRA OB SVETOVNEM DNEVU VODA

VODA, VIR ŽIVLJENJA

Poznaš pravilne odgovore?

Naša Zemlja se imenuje Modri planet, ker:

- A četrtino zemeljskega površja prekriva voda
- B polovico zemeljskega površja prekriva voda
- C tri četrtine zemeljskega površja prekriva voda

Večina vode na Zemlji ni pitne. Zakaj?

- A Ker je voda slana.
- B Ker je voda umazana.
- C Ker v vodi živijo ribe.

Od kod prihajajo oblaki?

- A Ko voda izpari v zrak, se ohladi in spremeni v kapljice, ki postanejo oblak.
- B Preprosto pridejo iz neba.
- C Oblaki so meglice, ki pridejo iz lune.

Zaporedje pravih odgovorov nam sporoči na novice@kovodpostojna.si, in sicer **do 5. aprila 2021.**

ŠTUDIJSKI KROŽEK OBUDIL STARE IGRE TUDI V PIVKI

Foto: Ljudska univerza Postojna

V okviru dejavnosti Ljudske univerze Postojna, ki je lansko leto zaznamovala s številnimi dogodki in aktivnostmi v okviru praznovanja svoje 60-letnice, je študijski krožek »Obudimo stare igre« skrbno pripravil nabor priljubljenih starih iger ter jih tudi umestil v naš lokalni prostor. V lanskem poletju so priljubljene talne igre na več lokacijah zaživele v središču Postojne, to pomlad pa so dodatno priložnost za igranje in druženje dobili tudi v Pivki. Pri vhodu v dvorano Skala je nameščena tabla s tremi starimi igrami, na tleh pa so igre tudi narisane in čakajo na igranje. Z njimi si bodo lahko krajšali čas mlajši otroci, ki skupaj s starši in starimi starši čakajo, da starejši sorojenci končajo športne aktivnosti v

Skali. Preproste, a tradicionalne igre na prostem so del naše kulturne dediščine, pomenijo pa tudi sprostitev, druženje in povezovanje ter bogat spretnostni, domišljijski in socialni razvoj.

»S študijskim krožkom »Obudimo stare igre« smo želeli obuditi in izbrati najbolj privlačne igre iz naše preteklosti, obenem pa spodbuditi starše in otroke, da vsaj za nekaj časa opustijo uporabo moderne tehnologije ter se skupaj odpravijo v park, na trg ali pred blok. V krožku so se zbrale zavzete udeleženke in ustvarjale od novembra 2019 do konca junija 2020. Krožek si je zastavil izobraževalni in akcijski cilj. Izobraževalni cilj je zajemal raziskovalno delo in odkrivanje iger iz preteklosti, sprva po principu obujanja iger, ki smo jih različne generacije igrale v svoji preteklosti. Mentorica in udeleženke smo jih skupaj izmenjale skoraj 100. Šele nato je sledilo iskanje z viri, kot so knjige, članki in ostala strokovna literatura ter končno risanje talnih iger na izbrane lokacije v središču Postojne in Pivke.« (Jerneja Sojer Smerdu, mentorica študijskega krožka)

DKH

Kjer vaše znanje raste!

**LJUDSKA
UNIVERZA**
POSTOJNA

Tečaj je primeren za začetnike in tiste, ki bi svoje znanje radi nadgradili s krojenjem, prilagajanjem krojev svoji postavi, spoznali pravi vrstni red postopkov šivanja... Na tečaju boste sami sešili do dve oblačili. Tečaj bo vodila Mateja Premrl, uni. dipl. inž. obl. tekstilij in oblačil.

TEČAJ ŠIVANJA IN KROJENJA

Začetek: 29.3.2021 ob 17. uri, LU Postojna

Cena: 120€ (24 ur - 8 srečanj)

Prijave so obvezne (do zapolnitve prostih mest (6 udeležencev)).

Ste starejši od 45 let in bi radi spoznali spletna orodja za učinkovito delo in učenje na daljavo? Vabljeni, da se nam pridružite in se srečate z google orodji, se naučite urejati podatke, obdelati fotografije in še mnogo več. Tečaj bo vodil g. Sandi Bobek.

RAČUNALNIŠTVO V OBLAKU

Začetek: 18.3.2021

Brezplačen tečaj bo potekal online.

Prijave so obvezne.

Vprašalnik je namenjen vsem, ki želite preveriti, v čem ste dobri in kaj lahko izboljšate. Skozi praktična vprašanja in naloge dobite vpogled v svoje spretnosti znotraj domačega okolja, kariere, zdravega življenja, poklicnih interesov... Svoje spretnosti ocenite preko spleta (doma). Pojasnilo rezultatov prejmete takoj in so zgolj vaši.

OCENJEVANJE SPRETNOSTI

Vabljeni k nam, smo vaša lokalna SVOS točka, kjer lahko s pomočjo spletnega vprašalnika brezplačno ocenite svoje spretnosti.

Se je vaša kariera zamajala ali ste ugotovili, da potrebujete nekatera nova znanja, veščine in spretnosti? Kaj morate storiti, da bo vaša zaposljivost bolj prilagojena sodobnim časom? Na vaša vprašanja vam v svetovalnem središču pomagamo ugotoviti brezplačno in zanesljivo.

SVETOVALNO SREDIŠČE

Brezplačno vam svetujemo vsak delavnik med 8. in 11. uro ter med 12. in 16. uro.

VEČ INFORMACIJ

www.lu-postojna.si

05/ 721 12 80

VABILO PROSTOVOLJCEM

V svoj dinamičen in prijeten kolektiv vabimo prostovoljce (starejše od 18 let), ki bi želeli izvajati učno pomoč za udeležence naših programov (pomoč tujcem pri utrjevanju slovenščine, učna pomoč udeležencem osnovne šole za odrasle, pomoč starejšim pri osvajanju digitalnih znanj).

Pogovorili se bomo o vaših in naših pričakovanjih in o možnih oblikah nagrade. Vabljeni na srečanje!

PROGRAM PUM-O ODPIRA VRATA DO IZOBRAZBE IN SLUŽBE

Na Ljudski univerzi Postojna že dobri dve leti poteka program Projektno učenje mlajših odraslih (PUM-O). Gre za program neformalnega izobraževanja, ki pomaga mladim med 15. in 26. letom, da s pomočjo projektnega dela pridobijo veščine in motivacijo za lažjo pot do zaposlitve ali dokončanja izobraževanja ter oblikovanja poklicne identitete. Program širi splošno razgledanost mladih in jim omogoča uspešno integracijo v okolje. V programu PUM-O udeleženci ustvarjalno preživljajo svoj prosti čas in se družijo s svojimi vrstniki ter iščejo priložnosti za vključitev na trg dela. Program PUM-O financirata Republika Slovenija in Evropska unija iz sredstev Evropskega socialnega sklada, zato je za udeležence brezplačen. Ne glede na razmere in omejitve smo pumovci zelo aktivni. Po skoraj treh mesecih dela na daljavo smo se končno vrnili nazaj v naše prostore. Nekateri udeleženci pa program obiskujejo še vedno na daljavo. Naš vsakdan »poka po šivih« od zanimivih idej, klepeta in smeha. Vsak mesec izdajamo PUM-O

e-novičke, za pisanje katerih se prelevimo v prave raziskovalne novinarje. Naš ustvarjalni PUM-O brlog, kot ga ljubkovalno kličemo, pa se lepo polni z novimi izdelki, ki jih izdelujemo na delavnicah. Udeleženci s pomočjo učne pomoči mentorjev uspešno opravljajo šolske obveznosti in svoj indeks polnijo z lepimi ocenami.

Če si tudi ti pripravljen/a na izzive, dogodivščine, nove projekte in bi rad/a razvil/a svojo poklicno identiteto ter se uspešno vključil/a na trg dela ali izboljšal/a svoj učni uspeh, se vključi v program Projektno učenje mlajših odraslih v Postojni. Pokliči nas na telefon 031 360 977 ali nam piši na pum-o@zavod-znanje.si. Dobrodošel/a pri nas.

PUM-O Postojna

ZGODBICE ZA LAHKO NOČ NA VASCOM TV

Naj vam predstavimo Mrvice! Od 2. marca na Vascom TV predvajamo novo otroško oddajo, posvečeno otroški radovednosti. Mrvice so drobne zgodbe in pesmice, nastale iz pod peresa naše domače pesnice in pisateljice Danice Pardo s Prema. Zabavne, poučne prigode in drobne dogodivščine, ki jo vsak dan čakajo pred vrati, bo pripovedovala sama pesnica. Zgodbe so pretežno iz njenega ljubega domačega okolja in povedo »To in ono od tam, od kjer je doma«. Ker so Mrvice rade v dobri družbi, bodo z njimi otroške sanje še slajše.

Vabimo mlajše otroke, da jih spremljajo ob večerih (ob 20. uri) na naši lokalni televiziji Vascom TV.

Vascom TV

V ZAGORJU SE JE ZAKLJUČIL TEČAJ ŠIVANJA IN KROJENJA

V tem tednu je skupina šestih navdušenk nad šivanjem zaključila 24-urni tečaj šivanja in krojenja, ki je od septembra, z vmesno prekinitvijo, v organizaciji Ljudske univerze Postojna, potekal v prostorih Vaške skupnosti Zagorje. Tečaj, za katerega je vsakič veliko zanimanje, delo pa je zaradi kakovosti namenoma oblikovano v manjše skupine, je vodila Mateja Premrl, univ. dipl. inž. obl. tekstilij in oblačil.

»Udeleženke so si zašile dva izdelka, skozi program pa osvojile veliko šiviljskih in krojaških veščin ter pridobile dovolj prakse za samostojno šivanje doma. Umestitev aktivnosti za prosti čas in izobraževanje v domače, lokalno okolje se je izkazalo kot smiselna odločitev, saj je ljudem bližje in prijetnejše. Šivanje postaja skozi zadnja leta vse bolj priljubljeno, udeleženke, ki se vpisujejo na takšne tečaje, si želijo osvojiti znanja, ki jih je včasih imela vsaka hiša, le da so ženske včasih že od malih nog opazovale svoje mame in babice, kako šivajo. Udeleženke tečajev si tako tudi same želijo pridobiti dovolj znanja za

ustvarjanje unikatnih, po njihovih merah izdelanih oblačil. Poleg tega pa je danes proces učenja šivanja zaradi dostopnosti idej, video navodil za šivanje in krojev tudi na spletu hitrejši.« Mateja Premrl, vodja tečaja Ljudska univerza Postojna napoveduje že nov tečaj, ki se bo začel konec marca. Vabljeni k prijavi!

DKH

MTB PARK OSOJNICA IN RAZPIS EVROPSKA SOLIDARNOSTNA ENOTA

Mladi za Pivko so v letu 2020 prijavili svoj prostovoljski projekt MTB park Osojnica na EU razpis evropske solidarnostne enote. Čeprav je bilo prijav na razpis veliko, je nacionalna agencija Movit pobudo prepoznala kot strateško postavljen cilj k vključevanju mladih v sooblikovanje svojega okolja. Projekt je pridobil 86 točk.

Vodja projekta Alen Šavor je takoj po odobritvi skupaj z ekipo prostovoljcev pričel s čiščenjem in urejanjem že obstoječih del na delu poti. Želja mladih je kolesarsko pot podaljšati v smeri Osojnice po obstoječem presušnem hudourniškem kanalu. Umestitev poti v kanal je bila dobra izbira, saj tako kolesarji na svoji poti ne motijo pešcev in ohranjajo naravo takšno, kot je. MTB Park Osojnica je v letu 2020 podprla tudi Občina Pivka in s potrebnimi finančnimi sredstvi pomagala pri večjih začetnih delih.

Člani ekipe parka v svoje vrste vabijo vse, ki bi želeli s svojim prostovoljskim delom narediti nekaj več za mlade v Občini Pivka.

Mladi za Pivko

Mladi imate mogoče idejo, kako lahko s svojim delom spremenite svojo okolico? Je kaj v vašem kraju, kar vas moti in veste, kako bi to rešili?

Društvo Mladi za Pivko vam želi pomagati. Za vas smo na razpisu za mladinske projekte pridobili 950 eur sredstev, s katerimi želimo podpreti vaše ideje in vam pomagati do uresničitve vaše ideje.

Vse, kar morate narediti, je, da do 19. 04. 2021 pošljete na naslov mladi@pivka.si svojo idejo.

V dopisu napišite:

- kaj je vaša ideja,
- kje bi to izvedli,
- zakaj je to pomembno za vas,
- kako boste to izvedli.

S sredstvi si želimo podpreti najmanj 4 projekte, ki jih bodo predlagali mladi sami ali v skupini. Na projekt se lahko prijavi mladi med 14. – 20. letom starosti.

Stopimo skupaj in naredimo občino Pivka mladim prijazno.

Mladi za Pivko

Občina Pivka objavlja

javni razpis za sofinanciranje mladinskih projektov in akcij v občini Pivka za leto 2021

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje mladinskih projektov in akcij za mlade, ki prispevajo k usposabljanju in pridobivanju veščin ter socialnemu vključevanju mladih.

Izvajalec mladinskih projektov in akcij po tem razpisu je lahko:

- organizacija mladih ali
- nevladna in neprofitna organizacija z namenom zagotavljanja boljših pogojev za življenje, delovanje in vključevanje mladih v mladinsko delo ali
- neformalna skupina mladih oziroma skupina najmanj 3 mladih, ki imajo svojega mentorja ali
 - posamezni ustvarjalec za projekte in akcije, ki so širšega pomena, v javnem interesu občine pod pogojem, da ima stalno prebivališče v Občini Pivka.

Izvajalci mladinskih projektov in akcij lahko predložijo do pet (5) projektov oziroma akcij letno.

Višina sredstev, ki je namenjena za sofinanciranje mladinskih projektov in akcij v občini Pivka za leto 2021, znaša 9.000 EUR.

Rok za prijavo je do vključno 21. 4. 2021. Prijave morajo biti podane na razpisnih obrazcih, ki so obvezni. Obrazci so objavljeni na spletni strani Občine Pivka www.pivka.si.

Občina Pivka

MLADI USTVARJAJO IN KREIRAJO NAPREJ

Leto 2021 je že v polnem razmahu in KŠOPP-ovo udejstvovanje v lokalnem okolju se ne ustavlja. Kljub temu, da smo še vedno v okrnjenem delovanju zaradi epidemije, pa vseeno nadaljujemo z aktivnostmi in pa tudi nekaj novimi projekti. Povezovali smo se s Klubom študentov Ilirska Bistrica in na daljavo, vsak petek skupaj izvajamo rekreacijo za študente, dijake ter tudi vse ostale. Na klubu se zagreto pripravljamo tudi na projekt »PRIPRAVA NA MATURO«, kjer študentje pomagamo dijakom pri predmetih matematika in angleščina ter jih pripravljamo na maturo, ki jo bodo imeli v prihodnjih mesecih.

V mesecu februarju smo nazaj vzpostavili tudi uradne ure, ki so ob petkih in sobotah od 16:00 do 19:00 in kjer lahko naši člani (študentje in dijaki občin Postojna in Pivka) podaljšajo brezplačno članstvo v KŠOPP-u

ter si tako pridobijo nalepko, ki jim omogoča popust pri mesečni karti v fitnessih. Ob 8. marcu smo delili rožice ženskam, spomnili pa smo se tudi na upokojenke, katerim smo poslali čokoladice, da se malce posladkajo. Upravni odbor KŠOPP-a pa se v tem obdobju že vneto pripravlja na vsakoletno opravljanje KKDK-ja (kriterij kakovosti in delovanja kluba), saj nam opravljen KKDK zagotavlja finančna sredstva tudi za naslednje leto, da bomo lahko v normalnem času ponovno izvajali tudi večje projekte, kot so razni koncerti, dobrodelna akcija ROCKTOBER in ostali projekti. Poleg vseh naštetega je v izvajanju tudi naš nov projekt »POSTOJNA ŠPILA«, namen tega projekta je preko virtualnih koncertov, ki potekajo vsako nedeljo ob 18. uri, predstaviti lokalne glasbenike. V februarju in marcu smo prisluhnili in bili navdušeni že nad šestimi

koncerti različnih žanrov. Zaigrali so nam NINNAY & THE GODFATHERS, VITAVOX, pevec in kitarist Kevin Klun Valenčič, MATIC MARENTIČ & 5. DIMENZIJA, SANDI MVP & IZIČ, BRATA JURCA (Vital in Jan Jurca). Celoten projekt več kot uspešno koordinirajo in usklajujejo KŠOPP-ovi stari in mladi aktivisti. Predvsem velja tukaj izpostaviti idejnega vodjo in voditelja »koncertov« Pivčana Mehmeda Muhovića, predsednika kluba Benjamina Agića, ki skrbi za stike z glasbeniki ter Primoža Petohleba, ki je odgovoren za zvok in video na »live« virtualnih koncertih. **Vse bralce prijetno vabimo na sproščen ogled virtualnih koncertov.**

Med izvajanjem projektov in urejanjem birokracije pa KŠOPP še vedno išče nove mlade moči – nove aktiviste, ki bi pomagali pri izvajanju prihajajočih projektov, hkrati pa lahko brezplačno pridobijo nove izkušnje, ki jim bodo lahko pomagale pri iskanju službe v prihodnosti. Bistveno je, da se imamo lepo in spodbujamo druženje in socializacijo mladih =)

Klub študentov občin Postojna in Pivka

STAREJŠIM PRIJAZEN KOTIČEK

ZAHVALA DONATORJEM ZAVODA SOPOTNIKI

...Sopotniki
zavod za medgeneracijsko solidarnost

Zavod Sopotniki v občini Pivka od aprila 2018 nudimo brezplačne prevoze za starejše občane v sodelovanju z Občino Pivka. Poleg profesionalnega vključujemo prostovoljski program in prostovoljci z namenskim vozilom vsak dan, od ponedeljka do petka, zapeljejo starejše k zdravniku, v trgovino in do drugih nujnih storitev. Na ta način omogočamo, da se starejši samostojno odpravijo od doma in imajo zagotovljene pogoje za aktivno ter družabno preživljanje časa. Storitve se izvajajo tudi v sodelovanju z lokalnimi podjetji, ki se vključujejo v okviru donatorstva. Prispevajo za to, da starejšim nudimo kvalitetno, dobro organizirano pomoč. Rezultat pa je, da se starejši z nami počutijo dobro in imajo z našo pomočjo boljše življenje. Podpora vseh donatorjev, ki vlagajo v storitev Sopotnikov Pivka je nepogrešljiva in neizmerno dragocena.

Gostinska podjetja **Gostilna Sušelj**, **Gostilna Pri Marti**, **Gostilna in pizzerija Herman**, **Gostilna Kara in Kantina Pivka** nudijo prostovoljcem, ki dnevno opravijo tudi polnih osem ur dela, vsak dan toplo malico. Zaradi epidemije so se navedena sodelovanja začasno ustavila in od jeseni dalje nas z malicami podpira **Obrat družbene prehrane Igor Belčič s.p.**, v zimskih mesecih smo sodelovali tudi s kuhinjo na **Srednji gozdarski in lesarski šoli Postojna**. DSP Bar je do pričetka epidemije prostovoljcem Sopotnikov nudil topel napitek, kadar so se na svoj prostovoljski dan oglasili pri njih. **Pekarna Sonce** pa vsak dan za prostovoljce nudi brezplačen rogljiček.

Zakaj se podjetja odločajo, da sodelujejo v projektu? Zadaž stojijo ljudje, posamezniki z dobro voljo, pronicljivim dojemanjem sveta, zavedanjem da niso sami, temveč da

so okoli njih tudi takšni ljudje, ki potrebujejo pomoč in jim leto tudi ponudijo. Podjetniki ogromno truda in časa vlagajo v to, da njihovo podjetje uspešno posluje in donatorsko ali sponzorsko sodelovanje z nevladnim sektorjem jim ponuja možnost, da naredijo nekaj dobrega za družbo kar v okviru svojih poslovnih aktivnosti. Zagotovo velja tudi, da kdor da, v zameno nekaj dobi. Vključevanje v humanitarne projekte pa prinaša tisti dober, dragocen občutek smisla, da smo prispevali k pozitivni spremembi, k skupni blaginji in razvoju družbe v bolj sočutno in solidarno. Iskreno si želimo, da je to naš prispevek v zameno vsem donatorjem. Kdaj pa kdaj je tudi težko verjeti v delo, ki ga opravljamo. Potem pa v pogovorih z donatorji, ki se na naš poziv za sodelovanje odzovejo z veliko mero poslušanja za potrebe starejših in veliko veselja, dobimo nov zagon. To so dejanja, ki nam dajejo potrditev, da delamo dobro in smo lahko še naprej ter še bolj uspešni pri izvajanju prevozov! Hvala, da ste naš navdih! Hvala, da ste z nami Človek Človeku Sopotnik!

Zavod Sopotniki

PRVI PLESNI KORAKI LETOS

Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje Pivka

Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje Pivka deluje že od leta 2014 in vsako leto razpiše več kot 10 programov, ki se izvajajo od 15. oktobra do aprila. V tem šolskem letu se je zaradi posebnih razmer napolnilo samo šest programov, ki pa zaradi ukrepov ob korona virusu sploh niso mogli delovati. Šele na začetku marca so zaradi sprostitve nekaterih ukrepov začeli z delom plesni programi: country ples, plesna aerobika in plesni tečaj. Udeleženske plesne aerobike smo bile dobro razpoložene, saj smo

pogrešale gibanje in druženje. Verjamemo, da se bo stanje še izboljšalo in bomo lahko zaplesale tudi v parih. Predsednica društva Mojca Šega Novak pa vas vabi, da se nam jeseni pridružite in vključite v zanimive programe UTŽO Pivka.

Foto: Mojca Šega Novak

Jelka Čeligoj

CEPLJENJE PROTI COVID-19 – INFORMACIJA ZA VSE GENERACIJE

Iskanje zaščite pred nalezljivimi boleznimi med ljudmi ima verjetno skoraj tako dolgo zgodovino kot pojavljanje nalezljivih bolezni samo. V lanskem letu nas je presenetila nova bolezen, covid-19, ki je zaradi svoje nalezljivosti, možnega težkega poteka, zapletov in smrtnosti prizadela ves svet. In v iskanju rešitve so znanstveniki konec lanskega leta predstavili novo cepivo. **O cepivu proti covid-19 se veliko govori, zato si na kratko pogledjmo nekaj dejstev o cepivu:** Kot vsako cepivo, je tudi cepivo proti covid-19 narejeno tako, da spodbudi naš imunski sistem – torej obrambo telesa, da vzpostavi specifično imunost. Če bi si delovanje našega imunskega sistema predstavljali kot obrambno vojsko, to pomeni, da cepivo pomaga v vojski vzpostaviti specializirane vojake za boj z določeno bakterijo ali virusom, v našem primeru z novim koronavirusom. Te specialne enote (imunološko imenovani spominski limfociti) nato v telesu v pripravljenosti ostanejo še dolgo časa, kar pomeni, da lahko ob ponovnem napadu virusa hitro aktivirajo naš obrambni sistem ter s tem preprečijo ali vsaj zelo omilijo okužbo. Da se obramba lahko vzpostavi, je treba sovražnika najprej prepoznati. Naloga vsakega cepiva je torej, da v telo prinese delček materiala (bakterije, virusa), ki za človeka ni nevaren in ne sproži okužbe, je pa dovolj prepoznaven, da se lahko vzpostavi specifična obramba, o kateri smo govorili. Trenutno so na tržišču tri cepiva: Pfizer-BioNTech®, Moderna®, AstraZeneca®. Glavna razlika med cepivi je način, kako v telo vnesejo prepoznavni material in po tem sprožijo imunski odziv, vendar za nas pomembnejše je, da je vsa tri cepiva odobrila Evropska agencija za zdravila (EMA), kar pomeni, da so s strani glavnih evropskih strokovnjakov za zdravila prepoznana kot varna in učinkovita. Ker je ta postopek izjemoma potekal vzporedno z izdelavo ter testiranjem cepiva (vendar zato nič manj strogo) in zaradi napredka znanosti ter velike količine denarja, ki je bil za razvoj na razpolago, so bila cepiva razvita in potrjena hitreje, kot smo sicer navajeni. Do sedaj je bilo po svetu cepljenih že več milijonov ljudi. Tisti, ki so covid-19 preboleli, imajo delno že oblikovan obrambni sistem. Kot kaže pa ta sistem zaradi narave okužbe ni dovolj trajen. Zato se priporoča

cepljenje tudi za vse, ki so okužbo že preboleli. Za točen čas cepljenja se boste dogovorili z osebnim zdravnikom, po sedanj znanih raziskovalnih podatkih pa naj bi bil primeren čas nekje okoli šest mesecev po okužbi. **Namen cepiva je torej, da nas zaščiti pred boleznijo.** Za covidom-19 namreč lahko zboli vsak – tako mlajši kot starejši; proti tej relativno novi, zelo nalezljivi bolezni, ki lahko pusti resne posledice, pa nimamo učinkovitega zdravila.

S cepljenjem tudi zmanjšamo verjetnost, da bomo okužbo prenesli dalje, kar pomeni, da s tem zaščitimo tudi ljudi okoli sebe. Nekateri se namreč zaradi že prej slabega ali spremenjenega imunskega sistema ne morejo cepiti, saj ne vemo, ali bi bilo njihovo telo dovolj močno, da bi naredilo učinkovito obrambno (če ste v dvomu, ali cepivo za vas pride v poštev, se posvetujte s svojim osebnim zdravnikom). In nenazadnje: **trenutno je cepljenje edina možnost, da ustavimo to epidemijo in se vrnemo v življenje brez mask ter izogibanja stikov.** V Sloveniji imamo srečo, da cepivo imamo. Uspelo pa nam bo le, če bo cepljenih dovolj ljudi, torej toliko, da virus ne bo imel več dovolj 'gostiteljev', da bi se lahko širil naokoli.

Zato se – zase, za vse tiste krhke in za vse nas – cepite in pomagajte pri prijavi svojim starejšim sorodnikom, prijateljem in znancem.

Več o cepljenju lahko najdete na <https://www.nijz.si/sl/cepljenje-proti-covid-19-za-splosno-javnost>. Pogledate pa si lahko tudi kratka filma Splošne bolnišnice Celje https://youtu.be/_PLwHwq5yZE in Zveze gluhih in naglušnih <https://youtu.be/nmZrg2YWWuo>. Z dodatnimi vprašanji se lahko obrnete tudi na Klicni center za informacije o novem koronavirusu na telefonski številki 080 14 04.

Ana Ramovš, dr. med., Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje

Občanke in občani, ki se želijo naročiti za cepljenje proti koronavirusu, storijo to pri svojem osebnem zdravniku.

Kontakti:

Zasebna splošna ambulanta Nardo Stegel, dr. med. - FEBRIS D.O.O. **05/ 757 25 61**

Zasebna splošna ambulanta - Garmuš Sonja, dr. med. **05/ 757 05 40**

Zasebna splošna ambulanta - Dragana Perušina Đukić, dr.med. – PERUNMED **05/ 75 73 199**

NIKOLI NISMO SAMI, POGOVARJAJMO SE

Zaradi dalj časa trajajoče negotove situacije zaradi epidemije COVID 19 okoliščine pri mnogih ljudeh povzročajo različne duševne stiske, občutke strahu, žalosti, nemoči ali izgube nadzora. Te stiske posamezniki običajno lahko prebrodijo. Včasih pa psihične stiske lahko sprožijo dolgotrajnejšo duševno bolezen. Ljudje se s težkimi kriznimi situacijami soočamo različno. Pomembno je, da smo v obdobju krizne situacije do sebe in drugih strpni, sprejemajoči in potrpežljivi.

Pomembno je, da smo pozorni na prepoznavanje svojih občutkov in stisk ter hkrati na prepoznavanje občutkov in stisk vseh naših bližnjih, s katerimi se ob omejitvah v kriznem času srečujemo. Pogovor z najbližjimi in ozaveščanje stiske lahko namreč ublaži duševno stisko. Če pri bližnjih opazimo spremenjeno vedenje, ki zanj ni značilno, je pomembno, da o tem spregovorimo. V kolikor smo sami in nimamo nikogar,

je v obdobju epidemije na voljo brezplačna telefonska številka **080 51 00**, kjer so za pogovor na voljo strokovnjaki s področja duševnega zdravja. V primeru, da se nam zdravstveno stanje zaradi duševne bolezni močno poslabša oz. da v okolju prepoznamo, da ima naš bližnji resne zdravstvene težave zaradi duševne bolezni (npr. prepoznavamo nenavadno vedenje, ravnanje, razmišljanje, čustvovanje), je pomembno, da poiščemo zdravstveno pomoč v ambulanti nujne medicinske pomoči, pri specialistu psihiatru, psihologu ali pa se obrnemo na enoto Centra za socialno delo. Za konec

pa imejmo v mislih, da bo tudi obdobje omejitev minilo, nikoli nismo sami, pogovarjamo se z bližnjimi in družino. Medsebojne stike imamo lahko na različne načine, bodimo si v pomoč in podporo, vzdržujemo dnevno rutino, privoščimo si zadostno količino spanca in počitka, skrbimo za telesno aktivnost, preživljajmo čas v naravi, poslušajmo glasbo, usmerjajmo pozornost na pozitivne vidike, bodimo strpni in sprejemajoči do sebe in drugih.

CSD PRIMORSKO NOTRANJSKA

LETO DNI PO PRVI RAZGLASITVI EPIDEMIJE

Mineva leto, odkar je naš vsakdan zaznamoval nov koronavirus. Primorani smo se bili prilagoditi razmeram in ukrepom, ki so nas sicer marsikje omejili, vendarle pa so nam skupna prizadevanja in odgovornost pomagala zaježiti in prebroditi neprijetno situacijo. S februarjem smo po daljšem obdobju strogih omejitev vendarle zaživelih nekoliko bolj sproščeno, sprostili so se nekateri ukrepi in zagnala se je večina dejavnosti, vseeno pa še vedno veljajo omejitve, s pomočjo katerih obvladujemo virus, ki je prisoten med nami. Predvsem je pomembna odgovornost vsakega izmed nas, spoštovanje ukrepov in upoštevanje higienskih priporočil, ki so nam pravzaprav že povsem rutinska vsakodnevna skrb.

»Čeprav smo vedeli, da epidemija ni mačji kašelj, smo pričakovali, da se bo zgodba bistveno hitreje končala. Žal ni bilo tako. Vendarle smo uspešno obvladovali posledice epidemije, za kar gre zahvala vsem odgovornim občanom, še posebej pa regijskemu in občinskemu štabu civilne zaščite ter občinski upravi. Regijski štab je eden najbolj aktivnih v državi, poveljnik Sandi Curk se je z dušo in telesom posvetil reševanju posledic epidemije, zato se njemu in njegovi ekipi iskreno zahvaljujem. Tudi Pivka ima odličnega poveljnika civilne zaščite in Jožetu Morelu izrekam velike pohvale. Tretji odločilni steber pri uspešnem spopadu z epidemijo pa je bila nedvomno tudi naša občinska uprava na čelu z direktorico Mihaelo Smrdel. Vsem, ki so jo potrebovali, smo nudili intenzivno podporo.

Levji delež tega na svojih plečih nosi prav naša direktorica, ki je na tekočem z vsemi zadevami in poskrbi za vse. Poskušali smo ukrepati kar se da dobro in tudi večina občanov je brez pretirane slabe volje sprejela vse ukrepe. Marsikje po državi je bilo slabe volje bistveno več. Zato je izredno pomembno, na kakšen način odgovorni pristopijo do ljudi. Na tej točki je v državi še veliko maneverskega prostora za izboljšave. Ukrepi najbolje primejo takrat, če ljudje razumejo, zakaj so potrebni. Sicer je veliko skepse, kar se odraža tudi v spoštovanju ukrepov.

Menim, da gredo kazalci počasi v pravo smer, da se zgodba s cepljenjem počasi bliža koncu, obenem pa upam, da se bomo povečini izognili novim sevom in da se bo počasi vrnila pozitivna atmosfera. Ko bo vse mimo, te zgodbe ne smemo pozabiti, ampak moramo iz nje potegniti neko šolo in poskusiti zaživeti na nekoliko drugačen način.» **Robert Smrdelj, župan Občine Pivka**

DKH, Štab Civilne zaščite za Notranjsko

BRONASTO PRIZNANJE ZASLUŽENO TUDI PIVŠKEMU ŠTABU CIVILNE ZAŠČITE

Tudi ob letošnjem dnevu civilne zaščite, ki ga obeležujemo 1. marca, so bila podeljena priznanja najzaslužnejšim na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za leto 2020. Med prejemniki priznanj je bil z bronastim priznanjem Civilne zaščite zaslužen nagradjen tudi Štab Civilne zaščite Občine Pivka, ki se je v zadnjem letu izrednih razmer zaradi epidemije izkazal z zelo dobro organizacijo in izjemno odzivnostjo, predvsem pa pogumom, požrtvovalnostjo in človekoljubnostjo svojih članov. Pivški štab Civilne zaščite je tudi v preteklem obdobju vselej predano izvajal številne pomembne akcije, ki so reševale in lajšale razmere v občini Pivka ob naravnih in drugih nesrečah. **Hvala Štabu Civilne zaščite Občine Pivka za vso solidarnost, nesebično pomoč in nenazadnje tudi dobro vzdušje, ki ga vračate v naš prostor!**

Foto: slika iz arhiva

HVALA, KER SKUPAJ LAHKO POMAGAMO

V začetku decembra preteklega leta je Turistično društvo Pivka darovalo Karitas Pivka čokolado, piškote, marmelado, čaj, kavo in jabolka. Z darovanimi priboljški smo obogatili prehranske pakete in tako polepšali predpraznične dni našim občanom, ki potrebujejo pomoč. Zelo so se razveselili sladkih in krepčilnih izdelkov in se nam zahvaljevali. Mi pa se za prijazno gesto ponovno zahvaljujemo Turističnemu društvu Pivka. Tik pred zaključkom leta 2020 pa nas je z darovi za mlajše otroke razveselil Konjeniški klub Prestranek. Lično zavita darila so čakala na naše najmlajše in jim risala nasmeha na obrazke. Paketke smo, v imenu sv. Miklavža, delili še v mesecu januarju in bili deležni veselih odzivov tako staršev kot tudi otrok. Hvala, Konjeniški klub Prestranek! Nedavno je Petrinjo na Hrvaškem prizadel močan potres. Tla se še vedno niso umirila.

Tudi Karitas Pivka je prizadetim ljudem priskočila na pomoč. Finančna sredstva smo dobili iz Škofijske Karitas. Julka in Milka sta nakupili hrano v Mercatorju, ponjo pa je prišel gospod Joso in jo odpeljal v Petrinjo in okolico. Zahvaljujemo se delavkam Mercatorja v Pivki, ki so nam

pomagale pri nakupu. V košaricah se je znašlo precej priboljškov za otroke, čokolada, namazi, kosmiči. Ker se je v skladišču nabralo tudi veliko plenice za odrasle in otroke, celo nekaj otroških posteljic, smo še to dodali in vse skupaj naložili v kombi g. Josa. Le-ta ni mogel skriti navdušenja nad požrtvovalnostjo naših sodelavk. Pohvalil nas je za trud in veselo odpeljal poln kombi izdelkov proti Hrvaški. Nam pa je ostal dober občutek, da smo nekemu pomagali.

Župnijska Karitas Pivka

DONACIJA V PRAVIH ROKAH

Podjetje Pivka - Delamaris in Občina Pivka sta se takoj po potresu pri Petrinji na Hrvaškem povezali v skupno humanitarno akcijo in za pomoč ljudem po potresu donirali več kot 13.000 pripravljenih ribjih in mesnih jedi, izdelkov podjetja Pivka-Delamaris. Vodja ključnih kupcev Delamarisa Zagreb Martina Vukušić je v Pivko-Delamaris v znak zahvale in pozornosti posredovala naslednje sporočilo s fotografijo: »Đorđo Blečić, voznik družbe Jurkom Trade, ki opravlja prevoze za Delamaris Zagreb, je v času svojega letnega dopusta januarja ter februarja ob koncu tedna deloval kot prostovoljec na potresnem področju. Sporoča nam, da so izdelki Delamaris del paketov za pomoč družinam, tako kot je bilo dogovorjeno in da jih ljudje obožujejo.«

Pivka-Delamaris

FINANCIRANJE JAVNE GASILSKE SLUŽBE V LETU 2021

Občina Pivka bo v letu 2021 namenila 54.000 eur sredstev za redno dejavnost prostovoljnih gasilskih društev ter 3.000 eur za delovanje gasilske mladine ter 4.000 eur za opravljanje voznških izpitov C kategorije. 6.000 eur glede na pogodbo o financiranju javne gasilske službe za leto 2021, ki so jo župan Robert Smrdelj, predstavniki prostovoljnih gasilskih društev v občini Pivka ter Gasilske zveze Postojna podpisali konec januarja, Občina Pivka v letošnjem letu namenja za delovanje GZ Postojna.

Sredstva iz požarne takse se delijo tako, da se 10.000 eur nameni za nabavo podvozja gasilskega vozila GVC 16/15 za potrebe PGD Pivka, 3.000 eur PGD Košana, 3.000 EUR PGD Zagorje in 3.000 EUR PGD Palčje za nabavo osebne zaščitne opreme. Še dodatnih 20.000 eur Občina Pivka namenja prostovoljnim gasilskim društvom za osebno zaščitno opremo, in sicer PGD Pivka 6.000 eur, PGD Košana 4.000 eur, PGD Palčje 2.500 eur in PGD Zagorje 2.500 eur. Za vzdrževanje gasilskih domov je namenjeno 20.000 eur, in sicer PGD Pivka 10.000 eur, PGD Košana 3.000 € in PGD

Foto: PGD Zagorje

Zagorje 7.000 €, za popravilo oziroma prekritje streh. Izvedba nabave in nadgradnje gasilskega vozila GVC 16/15 za potrebe PGD Pivka je definirana v Pogodbi o oddaji javnega naročila z dne 20.11.2019, sklenjeni med Občino Pivka, PGD Pivka in podjetjem ROSENBAUER d.o.o. iz Gornje Radgone, Občina Pivka bo v letu 2021 namenila 285.000 € za financiranje vozila.

Občina Pivka

PGD PIVKA Z NOVIM VOZILOM ZA GAŠENJE IN REŠEVANJE

Foto: Simon Avsec

Konec februarja je pod simboličnim vodnim slavalokom, obsijan s soncem, v Pivko prispelo novo gasilsko vozilo za gašenje in reševanje. Uradno sta ga pričakala in namenu predala pivški župan Robert Smrdelj ter predsednik PGD Pivka Sandi Grzetič.

Gasilsko vozilo s cisterno (GVC) 16/15 je pomembna posodobitev voznega parka in opreme gasilcev. Vozilo je namreč namenjeno za gašenje požarov v objektih in industriji, za tehnično reševanje ter posredovanju ob naravnih nesrečah. Skupna vrednost vozila je 330.000 evrov, od tega je 285.000 evrov zagotovila Občina Pivka, 30.000 evrov je bilo financiranih iz sredstev požarnega sklada, preostanek sredstev pa je društvo zagotovilo iz lastnih sredstev in s pomočjo donatorjev.

PGD Pivka je zadnje novo gasilsko vozilo, cisterno Scania, pridobilo v letu 2008. V vmesnem obdobju so svoj vozni park nadgradili še s tremi vozili, in sicer leta 2013 z rabljenim gasilskim vozilom TAM 190, leta 2015 z manjšim vozilom za gozdne požare znamke Ford ter v lanskem letu z rabljenim šolskim kombijem za prevoz gasilcev in opreme. V zadnjih treh letih pa so zaradi dotrajanosti in okvar ostali brez treh vozil. Dvema ključnima za posredovanje ob požarih.

»Novo vozilo je pomembna pridobitev za naše društvo in lokalno skupnost. Gre za sodobno vozilo, namenjeno gašenju in reševanju, s poudarkom na tehnični opremi vozila. Z novim vozilom bomo posredovali na vseh vrstah požarov na objektih, v industriji, naravnih nesrečah in tehničnih intervencijah ter z njim hitreje, učinkovitejše in varneje opravljali intervencije.« **Sandi Grzetič, predsednik PGD Pivka**

Kot še izpostavlja Grzetič, je PGD Pivka s to pridobitvijo zagotovo uresničilo enega največjih projektov v vsej svoji zgodovini društva, vendarle pa imajo kar nekaj načrtov za nadaljnje izboljšave. Letos načrtujejo menjavo strehe na gasilskem domu ter nakup manjkajoče osebne zaščitne opreme. V prihodnje si glede na potrebe želijo uresničiti tudi nabavo novega, večjega gasilskega vozila za gašenje požarov v naravi.

Četudi se je letošnje leto šele dobro začelo, je predsednik PGD Pivka vesel, da so imeli do zadnjega februarskega dne le dve intervenciji. V celotnem lanskem letu so na primer posredovali 51-krat, od tega je bilo kar 12 prometnih nesreč, ostalo pa so bili različni požari na objektih, črpanje vode, pomoč NMP... Četudi je novo gasilsko vozilo v primeru intervencij res dobrodošla pridobitev, si želimo, da bi le-to čim manjkrat prižgalo svoje sirene.

Podvozje vozila je MAN-ov tovornjak TGM 13.290, ima pogon 4x4 in je namenjen posadki 1+7. Rezervoar za vodo vsebuje 2.000 litrov, vozilo pa ima tudi 120l litrov penila. Opremljen je z dihalnimi aparati in vso drugo potrebno gasilsko opremo. V opremi so še električni agregat 9kV, pnevmatske blazine za dvigovanje bremena in napravo za prezračevanje požarnih plinov.

Vozilo ima tudi hidravlično orodje za tehnične intervencije: škarje, razpirala, cilindre in podporni sistem »stabfast«. V vozilu je tudi nekaj osnovne zaščitne opreme za posredovanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi (zaščita tip 2).

DEFIBRILATORJI REŠUJEJO ŽIVLJENJA

Glede na zadnja izredna dogodka v naši občini, ko so člani PGD Pivka in prvi posredovalci v februarju dvakrat uspešno posredovali pri oživljanju oseb z AED, se je vnovič pokazalo, kako pomembna je bila vzpostavitev mreže avtomatskih eksternih defibrilatorjev.

AED so v občini Pivka nameščeni na 17-ih lokacijah (Buje, Čepno, Dolnja Košana, Kal, Klenik, Parje, Zagorje, Slovenska vas, Selce, Šmihel, na Kavarni, na občinski stavbi v Pivki, v Parku vojaške zgodovine, v telovadnici...).

Zahvala članom PGD Pivka in prvim posredovalcem za hiter odziv in nesebično pomoč. Četudi si želimo, da bi defibrilatorje čim redkeje uporabljali, vseeno velja spodbuda k rokovanju z njimi, ko nekdo v naši bližini potrebuje pomoč.

SKUPINA ZA PODPORO ŽALUJOČIM OB IZGUBI BLIŽNJE OSEBE

je namenjena druženju žalujočih in daje priložnost za medsebojno podporo in izmenjavo izkušenj.

Krpanov dom v Pivki vsak tretji torek
od 17h do 19h

Udeležba na skupini je brezplačna
informacije in prijave na
primorsknotranjska@hospic.si
ali

GSM 051/618-261 (Roberta Noemi).

Tu bomo, ko nas boste potrebovali.

Priroditev bo potekala po priporočilih NIJZ za preprečitev okužbe z virusom COVID-19. Prosim, da se dogovorja udeležbe le, če ste zdravi in niste bili v stiku z osebo s potrjeno okužbo z virusom COVID-19.

*«Smrt pustil za sabo
bolečino, ki je nihče ne
more ozdraviti; ljubezen pa
pusti spomin, ki ga nihče
ne more ukrasti.»*

**SLOVENSKO
DRUŠTVO HOSPIC**
Območni odbor
Primorsko-notranjska

Telefon:

051/618-261

e-pošta:

roberta.noemi@hospic.si

DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE OBČIN POSTOJNA IN PIVKA PO-PI

ZP Mladinski inštitut društvo
MS prijateljev mladine Postojna in Pivka
PO-PI

VILHARJEVA 14, Postojna
zpms.popi@gmail.com
Predsednica: **Alenka Počkar**
Podpredsednica: **Tatjana Rant**

PREDSTAVITEV DRUŠTVA

Društvo prijateljev mladine občin Postojna in Pivka PO-PI deluje od leta 2016. Naše delo je v celoti prostovoljno, zato smo med svojimi člani vedno veseli novih obrazov, ki so pripravljeni sodelovati pri organizaciji in izvedbi dogodkov. Samo s skupnimi močmi lahko otrokom pripravimo prijetne, zanimive in poučne dejavnosti, na katere se z veseljem vračajo.

IZPOSTAVLJENI PROJEKTI

Kljub mladosti je za nami že precej uspešnih projektov. Sodelujemo v projektih krovne organizacije ZPMS, organiziramo humanitarne akcije, v sodelovanju z Mladinskim centrom Postojna organiziramo 10-dnevne otroške počitnice v avgustu, pripravljamo aktivnosti v tednu otroka in različne delavnice. Organiziramo tudi poletno letovanje v Pacugu za otroke iz občin Pivka in Postojna, lani je z nami letovalo kar 136 otrok. V letošnjem

šolskem letu smo veliko časa in organizacije namenili urejanju problematike pomanjkanja računalniške opreme za učence, ki so se več mesecev šolali na daljavo. V sodelovanju s CZ Postojna, šolami v občinah Postojna in Pivka ter krovno organizacijo ZPMS smo zbrali več kot 100 računalnikov, 50 smo jih opremili s kamerami in nekatere celo z brezplačnim internetom.

ŽIVLJENJE DUŠANA KAFOLA JE PREPLETENO Z GLASBO

Veriga zanimivih ljudi v naši občini je vedno daljša. V prejšnji številki Pivškega lista smo predstavili dr. Andrejo Žele iz Pivke, ki je s svojim znanstvenim in pedagoškim delom na področju jezika veliko prispevala k prepoznavnosti in razvoju slovanskega in slovenskega jezikoslovja. Za pogovor je predlagala glasbenega učitelja Dušana Kafola, ki je svoj pečat pustil tudi v Pivki.

Gospod Dušan Kafol, na začetku najinega pogovora vas prosim, če se bralcem lahko na kratko predstavite?

Rojen sem v Ljubljani, a so se moja prva leta življenja začela v Štipu v Makedoniji. Starša sta delala v tekstilni tovarni in očeta, ki je bil tekstilni tehnik, je pot zanesla v Štip, kjer je delal v tovarni ASTIBO. Leta 1957 pa smo se preselili v predmestje Mostarja v Vrabčiče, kjer sta nadaljevana delo v tekstilni tovarni »Djuro Salaj«. Tu sem končal prve štiri razrede osnovne šole. Nato je sledila selitev v mesto Mostar zaradi mojega nadaljnjega izobraževanja. Tu je bilo tudi moje prvo srečanje z glasbo, in sicer privatno učenje harmonike in igranje bisernice v osnovnošolskem ansamblu. Po končani osnovni šoli sem razmišljal o poklicu avtomehanika, a sem se na prigovarjanje daljne sorodnice, ki je tudi živela v Mostarju, vpisal v srednjo glasbeno šolo. Končal sem z dvema maturama iz klarineta in glasbene pedagogike. Izobraževanje sem nameraval nadaljevati v Zagrebu, a nisem našel nastanitve, tako da me je pot zanesla na Pedagoško akademijo v Maribor. Tam sem se prvič srečal z vokalno zborovsko glasbo. Dobil sem nalogo, da iz obeh letnikov Pedagoške akademije sestavim zbor in pripravim tri pesmi za komemoracijo. Tedaj sem začel tudi zbirati notno gradivo za zборе, tako da sem do danes zbral kar 7500 skladb za različne vokalne zasedbe. Septembra 1975, še predno sem diplomiral, sem iskal zaposlitev in jo dobil na osnovni šoli v Pivki.

To mesto me je pritegnilo tudi zaradi stanovanja, ki so ga nudili v razpisu. Tako sem »pristal« v Pivki. Vmes sem odslužil še vojaški rok, ki od stanovanja ni bil oddaljen veliko, na Soviču v Postojni.

Poklic učitelja glasbe in pedagoga vas spremlja že vse življenje. Povejte kaj o tem.

Na osnovni šoli v Pivki sem delal najkrajši čas v svojem pedagoškem poklicu. Kmalu me je pritegnil nov izziv učenja na glasbeni šoli kot učitelj klarineta, ker pa nisem imel popolne izobrazbe in se tudi nisem uspel vpisati na izredni študij na klarinetu, sem se vrnil v svoj osnovni poklic glasbenega pedagoga, tokrat na osnovno šolo v Ljubljani, kjer sem tudi zaključil svojo pedagoško prakso s 40 leti delovne dobe. Med poučevanjem na tej šoli sem se vpisal in zaključil izredni študij na Pedagoški fakulteti v Mariboru ter pridobil naziv profesor glasbenega pouka. Poleg učiteljskega dela pa sem vodil tudi različne pevske skupine ter nekaj časa tudi igral in vodil Divaški pihalni orkester.

Vaša povezanost s Pivko in glasbeno ter pevsko tradicijo je dolga že več kot 40 let. Kako ste danes povezani s Pivko?

Kmalu po prihodu v Pivko sem že iskal zbor, v katerem bi prepeval. Odzval sem se na razpis pri Oktetu JAVOR. No, ni mi bilo dano peti, temveč umetniško voditi skupino. Tukaj sem se srečal še z Oktetom upokojevcev, v Postojni pa z moškim in ženskim zborom, ki sem ju nekaj časa vodil. Ves čas pa sem bil pevsko povezan s Pivko, 11 let umetniškega vodenja Okteta Javor, nato vodenje Moškega pevskega zbora, trenutno pa sem že 12. leto predsednik tega zbora. Vmes sem še prepeval v Vokalni skupini STUDENEC, 5 let igral v narodno zabavnem kvintetu LIPA, 35 let v Učiteljskem pevskem zboru Slovenije EMIL ADAMIČ, pel v mešani zasedbi zbora CANTEMUS iz Kamnika. Poizkusil sem se tudi v solistični glasbi in instrumentalni skupini. V vsem tem času sem tudi ustvarjalno deloval v prirejanju ljudske glasbe, pisanju glasbe za muzikal in umetne pesmi na besedila slovenskih pesnikov za mlajše glasove. Skupaj s soprogo sva napisala skladbo za planinska srečanja »100 družin na Nanos«. Skladba je v arhivu R 94 - GREMO NA NANOS.

Sedaj živite življenje upokojenca. Kakšno je to življenje? Marsikoga vprašamo, ali ima kaj več časa zase kot upokojenec?

Trenutna situacija okrog CORONE mi je do sedaj kar malo ustrezala, da se ustavim, si naberem moči za nove izzive. Prosti čas, sicer kolikor mi zdravje dopušča, koristim za gorniške pohode, sprehod v naravi, kmalu pa bodo na vrsti tudi zemeljska dela na vrtu. Sedaj pa že pogrešam petje v skupini BRKINSKI FANTJE in Moškem pevskem zboru Pivka ter dela z Lovskim oktetom JAVORNIKI iz Postojne in Mešanim pevskim zborom upokojevcev BURJA iz Postojne. Časa je toliko, kolikor si ga pač posameznik vzame zase.

Želite sporočiti kaj zanimivega ali posebnega bralcem Pivškega lista?

Za vse si vzemite čas, za lepe stvari in VSE, KAR LAHKO STORIŠ DANES, PUSTI ŠE KAJ ZA JUTRI, DA TI NE BO DOLGČAS. (šala)

Pa naj bo sporočilo iz moje pesmi GREMO NA NANOS. *Kdor hodi rad v planine, ostaja vedno mlad. So kraške nam kamnine, dragi naš zaklad.*

*Najbližje vabi Nanos sto družin na shod,
hitro, hitro pot pod noge, Hieronimu na prot.
Nanos, Nanos, hola dija dje, pogled nam seže daleč na morje.*

*Vidi se Koper, Izola, Piran, v jutro prebuja Trst še zaspan.
Srce veselo vriska, poti se zdaj že vsak,
stvari je lepše ni na svetu kot čist planinski zrak.
Na vrhu se zbero prijatli, veselo zapojo.
Veter nosi melodijo, pesem radostno.*

Imate morda v spominu kakšno posebno »pivško« zgodbo ali anekdoto v zvezi s prepevanjem in glasbo?

Kar nekaj anekdot je bilo: ena je iz časa, ko sem v Postojni služil vojaški rok. Na raportu pri kapetanu sem dobil stalno dovolilnico za izhod iz kasarne, ki mi jo je »zrihtal« član upokojskega okteta, jaz pa sem šele na koncu služenja izvedel za to. Izhod sem dobil, da bi vodil ta oktet, jaz pa sem hodil po Pivki, pevci pa v pevski sobi in nato še v gostilni ob kozarčku vadili brez mene.

Druga taka dogodivščina je pa bila v povezavi s snemanjem in izdajo prve kasete z Moškim zborom ob 25-letnici. Ko je bilo vse nared, kasete posnete, koncert že dogovorjen z datumom in uro, mi iz tiskarne sporočijo, da mi do ponedeljka ne morejo natisniti ovitka za kaseto. Bil je petek, koncert pa v soboto. Mislim sem, da mi bo odprlo pokrov glave. Poklical sem nazaj v tiskarno in jih vprašal: »Kako si predstavljate praznovanje jutrišnjega rojstnega dne, na katerem se bo rezala torta, a vi bi jo pa naredili

in razrezali šele v ponedeljek?« Nastala je nekajminutna tišina, nato globok vzdih in prekinitvev povezave. V soboto dopoldan so poklicali, naj pridem iskat ovitke. »TORTA JE BILA NAREJENA in RAZREZANA PRAVOČASNO!«

Najlepša hvala za pogovor in vaše življenjske izkušnje. Želim vam še veliko zdravja in energije, ki jo boste lahko prelili v lepo pesem. Kdo bo naslednji gost Pivškega lista po vašem izboru?

Za naslednji pogovor predlagam **Marjana Korenta**, predanega športnika, organizatorja različnih športnih aktivnosti, ki je ena ključnih osebnosti, ki je doprinesel k zdravemu športnemu duhu na Pivko.

Dušan Kafol, drugi z desne

Irena Margon

JEZIKOVNI KOTIČEK

Pozdravljeni!

V življenju radi zbiramo recepte za zdravo in dolgo življenje, za ohranjanje duševnega in telesnega ravnovesja, za kuhanje in pripravo različnih specialitet, predvsem se trudimo živeti zdravo. Kaj pa če bi k zbirki dodali še kakšen recept za izboljšanje našega vsakdanjega jezika? Saj se vse življenje učimo. Abeceda je začetek vsega znanja. Ponujamo vam le delček vsakdanjih uporabnih izrazov, ki vam mogoče pridejo prav.

Pa začnimo pri **A**. Letos nam bodo agencije gotovo ponujale **atraktivne** počitnice: po naše bi lahko rekli zanimive, vabljive, privlačne, mikavne, posebne. Koliko lepih, primernih izrazov imamo v slovenskem jeziku!

B – »biti na funkciji« - Ali ni bolj primerno reči »opravljati ali imeti to ali ono funkcijo, dolžnost, delo, nalogo?

C – CD-ROM, CD plošča, cede, cedejka ... vsakdanja raba jezika oziroma njeni govorniki so iznašli lepo besedo zgoščanka.

Č – »v času dopusta ali v času obiska« - bolje je reči med dopustom ali med obiskom.

D – »delati na tem - npr. na projektu; na ohranjanju kulturne dediščine« - pravilneje je pripravljati in izpeljati projekt, prizadevati si za ohranjanje kulturne dediščine ali truditi se ...

E – »en : eden« - Poglejte si tole napačno rabo. En od vzrokov za napake je neznanje. Le eden kupec je bil v trgovini. Primera kažeta napačno rabo obeh števnikov. Števnika **EN** in **EDEN** pogosto zamenjujemo. **Če se rabi pridevniško (EN), za njim stoji samostalnik. Primer: EN kupec** je bil v trgovini. **Če se rabi samostalniško, to je števnik EDEN, ga uporabimo samostojno.** Primer: **EDEN** od vzrokov za napake je neznanje. Pa naj bo tukaj še pregovor: **Vsi za enega, eden za vse.**

F – »finansiranje, finansirati« - napačen zapis, pravilno je financiranje, financirati.

G- Za današnji zaključek jezikovnega kotička naj bo še fraza, ki jo je mogoče enostavno odpraviti. Večkrat zapišemo takole, ker hočemo biti temeljiti: npr.: **»glede na to, da** ima zdravstvo čedalje manj denarja ...« Zapišemo lahko: **»ker** ima zdravstvo čedalje manj denarja, ...«

Pa da bi ga imelo le dovolj za ozdravitev bolnih državljanov. »Zdravi ostanite!« je na Dunaju rekel Martin Krpan.

(Vir: Janez Sršen, Jezik naš vsakdanji, 1998)

Irena Margon

HARMONIKA NAVDIHNILA FANTE SPOD ŠILENTABRA

Foto: Fantje spod Šilentabra

Tokrat je za novonastali domači ansambel kriva kar harmonika. Instrument s svojo zgodbo in posebno vrednostjo je bil namreč nekakšno odkritje in edinstven trenutek spominov ter obenem povod za novo glasbeno ustvarjanje. Davidu Penku, sicer uveljavljenemu in izkušenemu domačemu glasbeniku, članu ansambla Narcis ter Klape Škvadra, je namreč med januarskim pospravljanjem studia znova prišla v roke njegova prva harmonika Franca Kuclerja, kupljena leta 1992 pri Lojzetu Slaku. Harmonika, izdelana med leti 1930 in 1940, z uglasitvijo Gis-Cis-Fis, ima danes pravzaprav že zgodovinski pomen in izjemno redko jo je tudi moč slišati igrati. Domač posnetek tri četrt stoletja stare harmonike, ki ga je David delil na družbenem omrežju, je zatorej sprožil številna navdušenja. In prav ta so spodbudila osem prekaljenih glasbenikov, doma z ilirskobistriškega in pivškega konca, da združijo moči, obudijo stare melodije, predvsem pa izvabijo iz starih instrumentov zvoke in melodije, ki vzbujajo spomine in zgodbe. Očaranost nad tradicijo in predanost glasbi, ki je nenehna spremljevalka vsakega izmed članov, sta bila torej ključni povod, da so skupaj stopili in zaigrali »Fantje spod Šilentabra«. Kako hitro moč zapeljevanja ima glasba, potrjuje to, da so fantje v obdobju enega meseca zapeli in zaigrali ter posneli videospote za kar tri skladbe. Vse tri skladbe so Slakove, za izvedbo in posnetke pa so fantje dobili tudi podporo družine Slak. Njihova posebnost je nedvomno ta, da si želijo prepevati starejše, morda že nekoliko pozabljene, a s tradicijo odete skladbe, saj vendarle v rokah držijo svoje redke in stare instrumente, s katerimi bi radi širili to poslanstvo tradicije. Tudi vsi posnetki so narejeni »po starem«, torej brez popravkov in dodajanja digitalnih instrumentov, zato melodije zvenijo tako kot nekoč. Slovenska ljudska glasba je namreč izjemno bogata in melodična, v takem vzdušju si želijo tudi nastopati in nadalje avtorsko ustvarjati. Kljub trenutnim razmeram fantje pritrjujejo, da za glasbo ni ovir. Skrbno bodo bogatili svoj glasbeni nabor, saj verjamejo, da se letos srečamo tudi že na koncertih in festivalih.

Fantje spod Šilentabra vabijo, da si njihove videospote ogledate na njihovem youtube kanalu, profilu Facebook in tudi lokalnih ter ostalih televizijah.

DAVID PENKO – harmonika

Z glasbo se ukvarja od svojega 6. leta, ko je prvič zaigral na harmoniko in svoje znanje bogatil pri Lojzetu Slaku in Zoranu Lupincu. 20 let je bil član ansambla Narcis, poje tudi v Klapi Škvadra ter MPZ Košana. Da je David resnično vsestranski glasbenik, v prvi vrsti ljubitelj narodne glasbe, v zadnjem času pa tudi dalmatinskih

melodij, priča velik repertoar glasbil, ki jih igra in sicer poleg harmonike še kitaro, klaviature in bas.

FRANJO PENKO – berda

Svoje glasbeno znanje je začel nabirati že v osnovni šoli. Obiskoval je ilirskobistriško glasbeno šolo in igral v osnovnošolskem bendu Utrip. Sodeloval je z večino glasbenikov in glasbenih skupin na bistriškem ter se na nastopih poistovetil s širokom naborom glasbe, od pop glasbe, tudi narodnozabavne in irske glasbe. Kot učitelj kitaro na bistriški glasbeni šoli je svoje znanje prenašal tudi na mlade glasbenike.

DAMIJAN PENKO – kitara

Glasba je njegova spremljevalka že skoraj 25 let, od tega je bil kar 21 let član priljubljenega domačega ansambla Narcis. Kot kitarist in basist je bil v svojih mlajših letih sicer privrženec rock glasbe, danes pa je predvsem ljubitelj narodnozabavnih ritmov in melodij.

BOŠTJAN STRLE – vokal

Z glasbo se ukvarja že približno 30 let. Kot ljubitelj slovenske glasbe je prepeval basovsko linijo v MePZ Tabor Kalc 1869, Moškem zboru Zvon in pevski skupini Studenec. Še vedno prepeva in igra v sestavu Trijo adijo. Poleg petja pogosto zabrenka tudi na bas kitari, kontrabasu oziroma poprime za bariton.

JANEZ TOMAŽINČIČ – vokal

Njegove glasbene začetke je zaznamovalo igranje diatonične harmonike. Ko je bil star devet let, se je namreč svojih prvih glasbenih prijemov učil pri mojstru Lupincu. Igral je pri različnih manjših glasbenih zasedbah in pred šestimi leti ustanovil Trijo adijo, ki s svojim 'igranjem na suho' ter troglasnim petjem nastopa predvsem za zaključene družbe. Že od mladosti je Janez zaljubljen v narodnozabavno glasbo, vseeno pa včasih rad prisluhne tudi dalmatinskim melodijam.

MARKO ŽNIDARŠIČ – vokal

Z glasbo se ukvarja od svojega 14. leta. Sodeloval in prepeval je z MPZ Košana in Klapo Škvadra. Spoštuje in rad prisluhne ter zapoje vse glasbene zvrsti, vendarle pa je njegova najljubša narodna in dalmatinska glasba.

MARTIN NOVAK – vokal

Z glasbo se ukvarja že 15 let, ko je začel prepevati v MePZ Tabor Kalc 1869 Knežak ter MoVS Tabor Kalc. Kmalu zatem je v roke dobil frajtonerco, s katero je bilo marsikatero druženje bolj veselo. Po igranju v duetu in priložnostnih sestavih je nekaj časa imel tudi vlogo kitarista in vokalista v skupini Druga varjanta. Zadnjih 6 let je del zasedbe Trijo adijo, v kateri poleg petja poprime tudi za kitaro, harmoniko in kontrabas.

MITJA ŽELEZNIK – vokal

Z glasbo sta se resneje srečala pri štirinajstih letih. Nekdaj navdušen nad bobni, vendarle pa najbolj prepričljiv s svojim petjem. Sodeloval je z Mpz in Mepz Košana ter Mepz Quo Vadis, prepeva pa tudi v Klapi Škvadra... Četudi so mu vseč vse glasbene zvrsti, ga najbolj navdušuje narodnozabavna in dalmatinska glasba.

VALENTINOV KONCERT

Letošnje valentinovo je bilo kljub omejitvam, ki nas ločujejo od priložnosti, kot so koncerti in druge prireditve, po zaslugi organizatorja Visit Ilirska Bistrica, medijskega partnerja Radia Capris, domačih glasbenikov in vseh ostalih soustvarjalcev virtualnega dogodka, povsem doživeto in čarobno. Na valentinovo nedeljo sta nam namreč v udobju svojih domov, Jure Počkaj in Simon Avsec pela ljubezenske pesmi. Na klavirju je znana glasbenika spremljala mlada dirigentka in pianistka Mojca Lavrenčič. Izjemno lep koncert, ki se je odvijal v pravljичnem ambientu premskega gradu, je med gledalci požel velik odziv, vseeno pa si vsi skupaj želimo melodijam domačih glasbenikov čimprej prisluhniti tudi v živo.

DKH

Občina Pivka obvešča, da je objavila

Javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje programov na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti v občini Pivka za leto 2021.

Predmet financiranja so programi redne ljubiteljske dejavnosti, kulturni projekti - javne kulturne prireditve in oprema. **Rok za prijavo na razpis je do vključno 7. aprila 2021.** Več informacij najdete na spletni strani občine Pivka, www.pivka.si.

RISBE IN SLIKE V HIŠI KULTURE

Ljudje potrebujemo umetnost in kulturo, kot so pokazale dolge vrste obiskovalcev pred vrati muzejev in galerij, ko so se po več mesecih ponovno odprla. Tudi v Hiši kulture smo v februarju na razstavi slik in skulptur Luka Široka zabeležili nadpovprečen obisk, četudi ni bilo otvoritvenega dogodka, ki običajno pritegne največ obiskovalcev. Nadejamo se, da bo tako tudi v prihodnjih mesecih, ko bosta sledili še dve slikarski razstavi. V marcu so na ogled risbe Erika Mavriča, ki je v slovenskem umetnostnem prostoru znan po monumentalnih delih z eksistencialno tematiko. Kar povezuje vsa ta dela, naj gre za prepis svetopisemskega besedila na odrabljeno embalažo, pozlatitev 400 kg kruha, poslikavo galerije z barvico, portretiranje 325-ih kamenčkov na lesene ploščice ali preris zvezdnatega neba s kemičnim svinčnikom na časopisni papir, je v osnovi preprost, a dolgotrajen, enoličen in ponavljajoči se postopek njihovega nastajanja. Umetnik je vsako od teh del ustvarjal več mesecev ali celo let, po več ur na dan, iz povsem običajnih materialov in s pripomočki najširše rabe. S tem, ko je ustvarjanje tesno prepletel s svojim vsakdanjim okoljem in običajnim življenjem, pa je vanj vnesel eksistencialno komponento. Podobno kot za monumentalna dela Erika Mavriča je tudi za njegove risbe, predstavljene na razstavi z naslovom Slab zrak, značilno, da jih bolj kot cilj, se pravi, neka zaokrožena podoba, opredeljuje proces njihovega nastajanja. Umetnik je risbe ustvarjal z ogljem, tehniko, ki jo je izbral predvsem zato, ker nosi v sebi prvinskost upodabljanja; poznamo jo namreč že iz prazgodovinskega jamskega slikarstva, ki je imelo najverjetneje ritualni pomen. Izhodišče za nastanek risbe je motiv, ki ga umetnik vzame iz svojega vsakdanjega življenja, sanj ali spleta. Po spominu ga prenese na papir, nato pa sledi asociacijam, ki ga vodijo do drugega, tretjega,

četrtga in tako dalje, dokler se ne izriše celota. Risba torej ne nastaja po nekem vnaprejšnjem načrtu, ampak postopno, kot niz motivov, ki asociativno vznikajo drug za drugim iz beline ozadja. Umetnik na tej poti sledi notranji psihološki napetosti, zato podobe, ki se postopoma izvijajo iz njegove (pod) zavesti, večinoma preveva odtujenost, nelagodje ali tesnoba. Zdi se, da njihovo prehajanje iz duhovnega v materialni obstoj za umetnika predstavlja predvsem ritual osvobajanja od samega sebe.

V aprilu bo svoja dela predstavil Leon Zuodar, ki poleg svoje slikarske prakse vodi tudi ustvarjalni program v grafičnem ateljeju Hiše kulture. Umetnik bo na razstavi z naslovom Iz druge roke predstavil najnovejše risbe in slike, ki jih je ustvaril v zadnjih nekaj letih skozi predelavo svojih starejših del. Razstava je nastala kot rezultat njegovih razmišljanj o presežni produkciji nasploh in še posebej v umetniškem ustvarjanju, o možnosti reciklaže umetniških del, o principu trajnosti pri uporabi materialov, skratka, o konceptu odrasti, ki bo prej ali slej opredelil tudi produkcijo v vizualni umetnosti.

hisakulturepivka.com
fb.com/galerijahisakulturepivka
instagr.am/hisakulturepivka/

IZŠLA JE NOVA KNJIGA O LUDOVIKI KALAN

V letu 2020 smo praznovali 120. obletnico rojstva Ludovike Kalan, naše rojakinje, ki je bila učiteljica na Pivškem, ravnateljica v piranski osnovni šoli in povsod, kjer je delovala, tudi kulturna delavka in pesnica. 24. avgusta smo člani KD Lipa obiskali njen grob. Čeprav smo načrtovali večji kulturni dogodek s predstavitvijo nove knjige, ki je posvečena liku Ludovike Kalan, praznovanja nismo mogli izpeljati. Zaradi epidemije in omejitev je tudi knjiga izšla pred kratkim. Knjiga ima naslov »Življenje melje, življenje drobi ...« To so njeni verzi, v katerih skozi pesem spregovori o življenju, ki ji ni prizanašalo. Knjiga pa prinaša še nekaj več kot le njeno poezijo. Posvečena je njenemu pedagoškemu delu, prevajalstvu, dopisovanju s Pivčani, iz katerega lahko izvemo, kako je ljubila svoj domači kraj in ljudi, ki jih je morala že zgodaj zapustiti zaradi drugih nalog, ki jih je naložil povojni čas. Nekaj spomina pa je posvečenega tudi njenemu očetu, nadučitelju Mihaelu

Kalanu, ki je prav tako oral ledino v šolstvu v Št. Petru v letu 1878. Spominjanje na očeta je lepo prikazano v njeni korespondenci. Društvo za krajevno zgodovino in kulturo Lipa Pivka je izpolnilo še eno nalogo v odkrivanju preteklosti. Želimo, da bi knjiga pritegnila Vašo pozornost, zato Vas obveščamo, da jo lahko dobite v papirnici »Sponkca« v Pivki. Prireditev s predstavitvijo knjige pa bo izpeljana, brž ko bodo okoliščine za druženje primerne.

Irena Margon

PETELINJE SKOZI ČAS

Vaško društvo Petelinje je izdalo knjigo »Petelinje skozi čas«, katere uredniki in avtorji besedila so Jože Vodopivec, Irena Vodopivec in Karmen Penko. Knjiga je slikovno zelo bogata, ima preko 200 strani. Vsebina knjige obsega opis kraja skozi čas, pregled petelinjskih priimkov, vojakov, starih družin ter orisuje generacije petelinjske mladine. Besedilo in fotodokumentacija zajemata pomembne vaške dogodke, vestirange, poroke in druge običaje. Knjiga se v delu dotakne kulturne dediščine Petelinj, cerkve sv. Jerneja in štirih kamnitih križev, pa tudi naravne dediščine, Petelinjskega jezera. Knjigo lahko kupite (25 eur) pri Vaškemu društvu Petelinje, ki je knjigo izdalo v samozaložbi.

Knjigo lahko naročite na elektronski naslov: josko.vodopivec@amis.net.

KJE JE KETTEJEV »OTČEV GROB«?

Ta je seveda prizorišče soneta Na otčevem grobu pesnika Dragotina Ketteja (1876–1899), toda kje je realni očetov grob, ki je spodbudil nastanek soneta? Vprašanje se ob njegovem branju pogosto poraja, posebno v zadnjih letih, ko ga obravnavajo pri pouku slovenske književnosti v 9. razredu osnovnih šol. Odgovor je mogoče najti s pomočjo različnih virov: realni grob je na pokopališču v Dolnji Košani. V tem kraju je pesnikov oče Filip Kete (podpisoval se je samo z enim t-jem, sin pa z dvema) služboval kot nadučitelj ljudske šole. Prostora je imela v hiši s sedanjo številko 74. V njej je zaradi jetike prezgodaj izdihnil. Pokopali so ga na bližnjem pokopališču, kjer ga je učiteljsko društvo počastilo z nagrobnikom, ki še vedno stoji. Sina Dragotina, ki je bil takrat dijak v Ljubljani, je novica o nepričakovani očetovi smrti pretresla. Še huje. Potisnila ga je v revščino, povzročila zaplete pri njegovem šolanju, izpodjedla njegovo zdravje in tragično preobrnila njegovo mlado obetavno življenje navzdol, do žalostnega konca v ljubljanski Cukrarni. Pokopan z Josipom Murnom, Ivanom Cankarjem in Otonom Župančičem, s katerimi se je za časa življenja družil, na največjem ljubljanskem pokopališču Žale.

Dragotin je nekaj let po pogrebu očeta spet obiskal njegovo zadnje počivališče in obisk upesnil v sonetu Na otčevem grobu, ki ga je leta 1896 objavil v literarni reviji Ljubljanski zvon pod psevdonimom Mihael Mihajlov. Šele leta 1900, ko je izšla njegova posmrtna pesniška zbirka Poezije, je postalo znano, kdo je pravi avtor soneta. Od takrat je bil večkrat ponatisnjen, postal je predmet šolskega pouka, kar potrjuje njegovo literarno pomembnost. Toda kdor je (iz)vedel, da Kettejev oče počiva na pokopališču v Dolnji Košani, se je tam znašel v

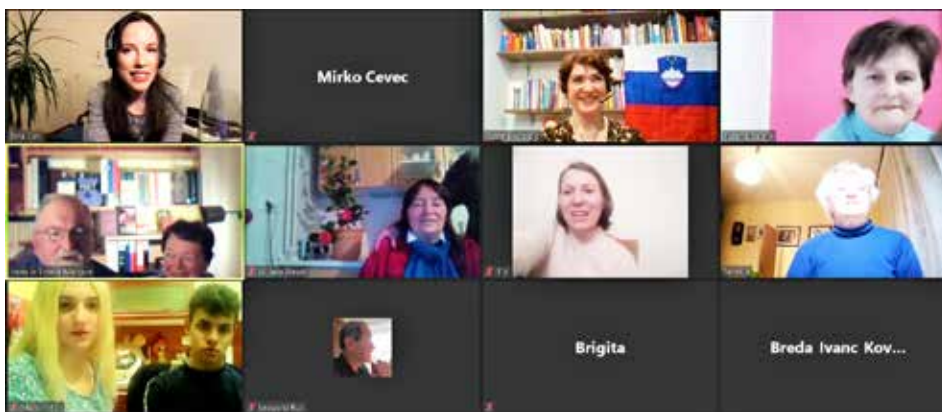
zadregi, saj ni bilo ničesar, kar bi ga pripeljalo do groba. Če je bil blizu kakšen domačin, ki je pokopališče poznal, potem mu je grob pokazal. Toda če ni bilo nikogar, je bilo treba tavati od groba do groba, in iskati pravega. Avtor teh vrstic, ki je bil rojen v hiši, v kateri je učil Kettejev oče, in v njej živel do začetka univerzitetnega študija v Ljubljani, je to zadrego opazil. Zato je po zgledu tujih pokopališč (npr. na Dunaju, v Münchnu in Pragi), pri katerih posebne plošče seznanjajo, kje so grobovi znamenitih osebnosti, dal pobudo za postavitev informativne plošče ob vhodu na dolnjekošansko pokopališče. Pobudo je poslal občinskemu svetniku Jožetu Morelu v Doljno Košano, ki je takoj uvidel potrebnost takšne plošče, zato je pobudo posredoval svetu Občine Pivka. Ta je sprejel ustrezen sklep in ga poslal upravljalcu pokopališča v Dolnji Košani, podjetju Komus v Postojni, ki je postavilo ob vhod na pokopališče ploščo z napisom: »Na tem pokopališču je na desni strani, v deveti vrsti, v grobu št. 69 pokopan nadučitelj Filip Ket(t)e, oče slovenskega pesnika Dragotina Ketteja«. Pri tej postavitvi so vsi sodelujoči in odločujoči pokazali veliko usklajenost in zavest, da je treba ohranjati kulturno dediščino, kar je vredno pohvale. Plošča namreč priča o povezanosti enega najbolj pomembnih slovenskih pesnikov in njegove pesmi z Doljno Košano in občino Pivka, zato bo utrjevala kulturni spomin tamkajšnjih prebivalcev in obiskovalcev. Odslej bo tudi pot do realnega Kettejevega »otčevega groba« lažja.

Foto: Jože Pavzin, Dolnja Košana

KULTURNI PRAZNIK V PIVKI, BRUSLJU IN NA VRHNIKI

Kulturno društvo Lipa Pivka je že preko 20 let pripravljalo osrednje praznovanje praznika kulture s pomočjo Občine Pivka in različnih domačih kulturnih ustvarjalcev ter osrednjega gosta, ki je bil običajno znana osebnost iz slovenskega kulturnega kroga. V lanskem letu 2020 nas je kot osrednji gost počastil igralec Pavle Ravnohrib s svojo življenjsko zgodbo in vlogo Prešerna. Prireditve nam je uspelo pripraviti v zadnjem možnem trenutku. Od tistega dogodka naprej je morala tudi kultura zastati kot vse drugo javno življenje. Pa se ljudje ne damo. Poiskali smo drugačne možnosti za stike in ohranjanje kulture. Izkoristili smo možnost uporabe nove tehnologije, začeli smo se povezovati na daljavo in uspeli pripraviti lep kulturni dogodek. KD Lipa se je povezalo s KD Nauportus viva (Živahna Vrhnika) na Vrhnikih in z njimi sodelovalo v recitalu »Beremo Prešerna«. Začeli smo s slovensko himno, ki jo je na violončelu zaigrala mlada glasbenica Zala Kovačič z Vrhnikih. Nato je sledil pogovor z osrednjo gostjo večera, violinistko Tino Čeh iz Ljutomera, ki živi in dela v Bruslju na prestižni britanski glasbeni šoli. Pogovor z njo je vodila Polona Kovačič, predsednica vrhniškega kulturnega društva. V pogovoru sta odkrivali Tinino kulturno udejstvovanje v Bruslju. Že pred dvema letoma je Tina Čeh razmišljala, kako bi v Bruselj pripeljala slovenske knjige in ustvarila kulturni kreativni kotiček. Začela je z nekaj svojimi knjigami,

nato pa so knjige začele kar prihajati. V času korone je imela več časa, da se je lahko posvetila knjigam, saj so odpadli vsi koncerti. Slovenci, ki živijo in delajo v Bruslju, so knjižni kotiček z veseljem sprejeli in si knjige radi izposojajo, predvsem otroci, ki bodo tudi na ta način ohranjali stik s kulturno dediščino svojih staršev in prednikov, še posebej je to pomembno za otroke jezikovno mešanih družin.

Tudi KD Lipa se je pridružilo zbiranju knjig za njen kotiček, med njimi je tudi knjiga Martin Krpan, ki bo v Bruslju razveselila slovenske otroke, da bodo spoznali našega neustrašnega junaka. V marcu bodo zbrane knjige obeh društev in posameznih darovalcev odpotovale v Bruselj.

Drugi del prireditve je bil namenjen spontani recitaciji Prešernovih pesmi. Nastopajočih recitatorjev je bila dobra polovica od 21 udeležencev ZOOM prireditve, med njimi štiri Pivčani, ki so z lepo izbranimi recitacijami obogatili kulturni program. Bilo je prijetno in spontano in skupaj smo ugotovili, da se tudi tako da, vendar živega pristnega stika s poslušalci in obiskovalci prireditve ni mogoče nadomestiti z nobeno tehniko.

Letos je bilo tako, naslednji slovenski kulturni praznik bo zagotovo spet »živ«, saj besedovanje o kulturi ne nadomesti ustvarjalcev, ki s svojim umetniškim darom posredujejo kulturo poslušalcem.

Pa še misel slikarja Maksima Gasparija: *»Umetnost je roža, skrivnosti polna, ki ne raste po vseh jasih in stelnjnih, ampak je redko posejana, in čim redkejša je, tem čudovitejši je njen vonj. Kar je bilo brez srca in brez duše upodobljeno, je hitro pogledano in pozabljeno. – Umetnost je pesem, zarja ugašajoča, ki nebo prepleta. Temna ptica lastovica, ki v mrakovih leta. – Pajčevina, drhteča na jutranji sončni svili. – Je nevihta nad poljano žitno v strašni sili.«*

Irena Margon

SODELOVANJE NA ZOOM KONFERENCAH EVROPSKE ZVEZE SENIORJEV

Kot člana izvršilnega odbora v Evropski zvezi seniorjev (ESU) Evropske ljudske stranke sva bila prisotna na dveh konferencah, ki sta bili pripravljene v januarju in februarju preko aplikacije ZOOM. Obe konferenci sta bili zasnovani na predavanjih in pogovoru ter dajanju predlogov za nadaljnje delo v EU v povezavi s problematiko starejše populacije v razmerah epidemije Covid-19. V prvem predavanju je bilo govora o tej »novi normalnosti«, ki je enaka za vse generacije in jo bo treba sprejeti, saj je v nevarnosti stabilnost vseh, mladih, ki potrebujejo delo in starejših, za katere bo treba poskrbeti in jim posvetiti večjo skrb. Posebno pozornost bo potrebno posvetiti temu, da ne bo nihče socialno izključen. V februarjem predavanju je evropska poslanka in podpredsednica evropske komisije za demografska vprašanja Dubravka

Šuica spregovorila o nujni in potrebni komunikaciji med ljudmi, saj digitalizacija ne pride do starejše populacije, zato bo potrebno delati na tem in vključiti mlade, da bodo pomagali starejšim. Velik poudarek je bil prav na medgeneracijskem sodelovanju. Pripravlja se evropska »zelena listina o staranju prebivalstva«, ki bo zajemala tudi skrb za izobraževanje starejših v novi tehnološki dobi. Druga močna naloga EU bo še naprej ekologija in prizadevanja za zmanjšanje onesnaženja do leta 2050.

Le s skupnim delom, sodelovanjem vseh držav članic in medsebojno solidarnostjo bomo premagali hude težave, ki pestijo vse človeštvo.

Irena in Ernest Margon

IZ KUFRA STRICA ANTONA

ŠLI SO S TREBUHOM ZA KRUHOM ...

Po srečnem naključju sem iz pozabe rešil orumenelo fotografijo, ki na prvi pogled ni obetala kaj posebno zanimivega. Kopica protestnih tabel, nekaj zastav ZDA, v desnem vogalu spodaj boben z napisom Adamsburg in Edna bend, skratka na prvi pogled nezanimivo. A že zapisano besedilo na drugi strani je obetalo novo zgodbo. Poslana je bila na naslov Mr. Mike Zelle (Miha Žele), Gilbert box 274 Minn. (Minnesota) dne 11. novembra 1910 s sporočilom v lepi slovenščini: »Predragi! Tukaj ti pošiljam sliko zastav in zapisov zbranih na velikem zborovanju štrajkarjev na Adamsburgu. Dotične napise so nosili v paradah od premogokopa do premogokopa. Na napisih so izražene zahteve štrajkarjev. Pozdrav!« Ch. (morda Charles – Karel) Podrobnejša obdelava fotografije, ki jo je opremil fotograf za vogalnim zapisom: Posneto na zborovanju Združenja rudarjev Amerike v Adamsburgu od 2. do 10. junija, foto; W. J. Henry, je ponudila veliko informacij o stavkovnem valu pred 111 leti.

Rudokopi, tako so v tistih časih rudarje imenovali Slovenci, so na protestne table zapisali svoje zahteve. V vrstah ameriških rudokopov so bili številni mladi Slovenci, ki so v tujino šli »s trebuhom za kruhom«. Rudarji iz Blackburna (Minnesota) so zahtevali: »Združeni bomo obstali, neenotni bomo padli, hočemo svobodo, zakaj nas ne upoštevate, smo izgnani, je to Amerika?« Rudarji iz rudnikov Madisonsa so bili odločni: »Hočemo samo svoje pravice, pripravljeni smo na pogajanja.« In: »Osemurni delavnik – pošteno plačilo za naše delo.« Zanimivo sporočilo rudarjev Madisonsa je: »Zakaj se lastniki premogovnikov bojijo preiskave?« Najbrž je šlo za kakšno rudniško nesrečo, ki so bile v tistih časih pogostejše. Tudi rudarji premogovnikov Edna (Teksas) in Rillitona (Pensilvanija) so pozivali k enotnosti. Skupno sporočilo zborovanja je bilo: »Kopali bomo premog, če bomo ustrezno plačani.« Zborovanje je organiziralo Združenje rudarjev Amerike (UMW - United mine workers of America), ki je bilo ustanovljeno 22. januarja 1890 v Columbusu (Ohio).

Rudarji so se odločno povezali v združenje, da bi bili v pogajanjih kos lastnikom premogovnikov v borbi za pošteno plačilo za svoje delo. O tem priča kratek zapis iz naših družinskih virov. Moja tašča se je tako spominjala pripovedovanja svojega očeta Franca Juršiča, ki je v letih, ko je potovala predstavljena fotografija, odšel za nekaj let v Ameriko: »Oče je bil krepak možakar, odločen in napreden. Ko je bil še mlad, so mladi moški množično odhajali v Ameriko, da bi zaslužili. Mislim, da se je po nekaj letih vrnil bolj ko ne praznih rok, saj je moral vrniti izposojen denar za pot tja in plačati karto za vrnitev. Delo v rudniku je bilo težko in nevarno. Pripovedoval je, da so večkrat prespali kar v rudniku v družbi podgan, ki so bile koristna družba. Rudarje so opozarjale na nevarnost porušitve rova.«

O odhajanju mladih v Ameriko poroča tudi Janez Zabukovec v knjigi Slavina (1910) Takole zapiše: »V zadnjih dvajsetih letih je izgube (v slavinski župniji, ki obsega tudi naselja v sedanji Občini Pivka: Selce, Nemško (slovensko) vas, Št. Peter (Pivko), Rodohovo vas, Petelinje, Gradec, Hrastje, Trnje, Klenik in Palčje) za 809 ljudi. Kaj je vzrok?

Izseljevanje v Ameriko. Dalje se pritožuje Zabukovec nad padajočo rodnostjo in ugotavlja: »Vzrok je pač ta, ker je med tistimi, ki so šli iz župnije največ mladih, v najlepši dobi življenja, v letih rodovitnosti.« Veliko zanimivih podatkov o izseljenstvu Slovencev lahko najdemo v knjigi Marjana Drnovška Pot slovenskih izseljencev na tuje (Založba Mladika 1991).

Ta skromni zapis, vzpodbujen z najdeno fotografijo, dopolnujem z izsekom fotografije rudarjev iz rudnika Adamsburg, med katerimi je bil tudi za zdaj še neznan pošiljatelj Ch. (najbrž Karel). Vse skupaj naj bo prispevek k narodnemu spominu in v počastitev 1. maja, delavskega praznika z dolgo zgodovino. Še ena ugotovitev: Najbrž sta Miha Žele in pisec opisane fotografije sorodnika Maksa Smrdelja, prerano umrlega slavista iz Pivke. Bralci Pivških novic, odzovite se! Pa lep prvi maj!

Skupina rudarjev iz Adamsburga (1910)

Zahteve rudarjev na zborovanju v Adamsburgu (ZDA)

MARIJANU TISLJU V SPOMIN

V januarju je v 79. letu sklenil svojo življenjsko pot Marijan Tiselj. Od njega so se na pivškem pokopališču lahko poslovili le najožji družinski člani. Kot mož, oče in dedek je neizbrisljivo zaznamoval življenje svojih najdražjih, kot gospodarstvenik, družbeno angažiran človek in športnik pa je pomembno sooblikoval življenje v naših krajih.

Večji del svojega življenja je preživel v Postojni, a po duši je bil Pivčan. Iz rodne Dolenjske ga je pot odvedla na šolanje v Ljubljano, priložnost za zaposlitev v Javorju pa leta 1961 v Pivko. Tu je »pognal korenine« zaradi ljubezni. Njegovo srce je namreč osvojila domačinka Anka in svojo ljubezen sta okronala s sinom in hčerko. Po nekaj letih bivanja v Pivki se je družinica preselila v svoj topel dom v Postojno. Vedno so se radi vračali na Pivško, še zlasti na Kal, kjer sta Anka in Marijan skrbno in z velikim spoštovanjem do zapuščine prednikov obnovila Šobčevo domačijo. Ob postopni obnovi je ta arhitekturni biser z lepo ohranjeno črno kuhinjo in spahnjenco zasijal v novi luči. Lastnika sta vedno gostoljubno odprla vrata domačije šolskim ter izletniškim skupinam in vsakemu posamezniku, ki je izkazal zanimanje zanj. Z različnimi kulturnimi vsebinami in običaji so jo večkrat obogatili tudi domači ustvarjalci in ljubitelji izročila. Marijanu je vojna že v otroštvu odvzela očeta. Mamina skrb in ljubezen ter povezanost družine so zasenčili materialno pomanjkanje, saj so bili njegovi spomini na otroštvo lepi. Po končani srednji tehnični šoli v Ljubljani (smer lesarstvo) je dobil kot Javorov štipendist priložnost za prvo zaposlitev in nadaljnje izobraževanje na fakulteti, seveda ob delu. Hitro je napredoval na vse zahtevnejša delovna mesta, leta 1977 pa kot glavni direktor pristal na čelu takrat skoraj 2000-članskega podjetja. Javor je pod njegovim vodstvom postal največje slovensko lesnopredelovalno podjetje, usmerjeno na zahtevne tuje trge, v tehnološki razvoj in v povezovanje panoge. Marijan se je vedno angažirano zavzemal tudi za

boljše pogoje življenja v naši skupnosti. Zato je Javor pod njegovim vodstvom močno zaznamoval družbeni standard, zlasti s stanovanji za zaposlene in krediti za stanovanjsko gradnjo, z možnostmi izobraževanja, s podporo pri osrednjih občinskih naložbah – na primer v bolnišnico, zdravstveni dom, šole ... ter šport in kulturo. Od konca leta 1990, ko je sklenil svojo poklicno pot v Javorju, pa do upokojitve je bil direktor postojnske območne enote Gospodarske zbornice. Tudi zbornico je zaznamoval s svojimi izkušnjami in znanjem in ne nazadnje s svojo osebno noto. Za svoje delo je prejel več državnih priznanj, med drugimi zlato plaketo jugoslovanske gospodarske zbornice za dosežke na področju gospodarstva in red dela s srebrnim vencem. Postojnska občina ga je nagradila s priznanjem 23. april.

Marijan Tiselj je bil tudi športnik, že v mladih letih uspešen metalec diska, krogla in kladiva, celo član jugoslovanske državne reprezentance v eni od mlajših kategorij. Aktiven je ostal celo življenje. Zaradi vseh omejitev smo ga lahko le v mislih pospremili na pot k večnemu počitku – z iskrenim spoštovanjem in s hvaležnim spominom na srečevanja, ko nam je že s stiskom rok ali z iztegnjeno roko čez ramo osvetlil dan. Tudi najbolj vjudnostna vprašanja, ki si jih ljudje izrekamo ob srečanjih, so pri Marijanu zvenela globoko iskreno. Vsi, ki smo ga poznali, smo čutili, kako rad ima ljudi, ker je to preprosto izžareval. Niso mu bili mar statusi posameznikov, pač pa srčnost. In zato ga bomo – kljub njegovi pomembni poklicni poti in številnim priznanjem, ki jih je prejel za svoje delo – ohranili v spominu predvsem kot Človeka – Človeka z veliko začetnico, Človeka v najbolj žlahtnem pomenu besede.

Ester Fidel

V SPOMIN ANTONU ŠKRLJU

Prazniki so komaj minili, ko je na drugo januarsko nedeljo po vasi bliskovito zaokrožila vest, da nas je iznenada in mnogo prezgodaj za vedno zapustil Anton Škrlj – Tone Učarjov. Nikakor nismo mogli verjeti tej kruti resnici. Dočakal ni niti bližajočih se 60 let. Za Tonetom ne žaluje le njegova družina: žena, hčeri in sin z družinami, sestra in drugo sorodstvo. Žaluje cela vas in številni prijatelji in znanci, ki jih je imel vsepovsod.

Prijatelji, ki smo ga poznali, ga bomo ohranili v spominu kot dobrega človeka, na katerega si se lahko zanesel, kot dobrega motivatorja, vedno pripravljenega na akcijo. Brez njegovih pobud, prizadevanj in angažiranja bi bilo danes v naših krajih vse drugače. Bil je »zakoreninjen Knežan«, kot je sam rad rekel in to tudi izkazoval s svojimi deli. Njegova velika ljubezen je bila glasba. Že od mladih let je živel z njo, se družil in ustvarjal kot kitarist v številnih ansamblih. Z ansamblom »Pod lipo« z domicilom v Knežaku je ponesel v svet tudi ime naše vasi. Nazadnje je stopil na samostojno pot in je kot kantavtor še vedno najraje opeval domače kraje. V samozaložbi je izdal CD »Tam blizu Kalca«, za katerega je priredil tudi nekaj Vilharjevih pesmi. Posnel in objavil je tudi kar nekaj videospotov. Kitarar ga je spremljala povsod in skoraj ni bilo prireditve ali druženja brez njegovih iskrivih domislic, glasbe in petja. Svojo ljubezen do glasbe je še najbolj »požegnal« z ustanovitvijo »MMePZ Tabor Kalc 1869«, leta

1994. Vedno je težil k spremembam za boljše in bolj pestro življenje na vasi in bil iniciator številnih aktivnosti. Tone je bil tudi soustanovitelj ter aktiven član Balinarskega kluba »Beu kam'n« in je organiziral ligaške nastope, številne turnirje in prijateljska srečanja balinarjev. Kot član Literarnega društva Ilirska Bistrica je pogosto sodeloval na njihovih prireditvah in svoja dela objavljajl v društvenem glasilu Stopinje. Zelo se je zanimal za zgodovino domačega kraja in ljudi ter objavil kar nekaj prispevkov, zgodb in fotografij v raznih revijah in na spletu. Vseskozi je bil poln novih idej in načrtov, od katerih bodo žal mnogi ostali neuresničeni. Za njim bo ostala velika praznina. Usoda je namreč hotela drugače. Odšel je tiho, brez slovesa, kot v svojem novem, žal zadnjem videospotu »Božična Vigilia«. Za seboj je pustil veliko rezultatov svojega dela na družbenem, družabnem in glasbenem področju, po katerih se ga bomo lahko še dolgo spominjali in bodo njegov največji spomenik. Običajno ob zadnjem slovesu rečemo »Naj počiva v miru in naj mu bo lahka domača zemlja«. Tokrat lahko dodamo: »Tone, uživaj, kamor si šel, dokončaj svoje neizpete »projekte« in razveseljuj novo družbo s tvojimi pesmimi.« V lepem spominu boš ostal vedno tudi med nami in z nami.

Vojko Mihelj

V SLOVO KRISTI

Ni dolgo nazaj, ko smo se družili v prostorih Karitas, kamor si tako rada zahajala in dobrohotno in prijazno nudila otrokom pomoč pri utrjevanju in ponavljanju učne snovi. Za vsakega otroka si našla prijazno besedo, ohrabrujoč nasmeh. Z neizmerno potrpežljivostjo si z njimi vadila branje, poštevanko in druge skrivnosti šolskega znanja. In tvoja darilca! Ni minil praznik, da se ne bi spomnila na nas in vsakemu posebej pripravila darilo. Neprecenljiva srčnost! Učila si nas vse, da ni nobene potrebe po nemirnem hitenju, še manj pa po obupu in jezi. Pokazala si nam, da prav vsakič, v vsaki situaciji, lahko poiščemo nekaj dobrega, pozitivnega. Govorila si nam o preteklosti, brez olupševanj, vendar radostno, navdihujoče. S tabo smo se za trenutek preselili v idrijske hribe, v borno hišo, kjer si poučevala otroke od blizu in daleč v svoji prvi učiteljski službi. S kakšno hvaležnostjo si se spominjala domačinov,

otrok! Poudarila si, kaj vse si od njih prejela, ničesar pa o tem, koliko si jim sama dala. In dajala si neizmerno veliko, brez pričakovanja zahvale, nesebično in s čistim veseljem. Nikoli, prav zares nikoli nisem od tebe slišala negativne kritike za nič in nikogar. Rada si fotografirala. Tvoje fotografije bodo še dolgo pričale o pogledu izza kamere, ki je znal ujeti prijetne, vesele trenutke v vsakdanjem okolju. Hvala ti, Krista, za tvoje pričanje in življenje! Da si bila trenutek nekega časa naša sopotnica, dragocena in edinstvena. Da si nam podarila nekaj, česar se ne da kupiti. Spoštovanje enkratnosti življenja. Neprecenljivo skromnost. Počivaj v miru, draga Krista!

Župnijska Karitas Pivka

UČITELJICI KRISTINI ŠAJN V SPOMIN

Šajn Kristina se je rodila 25. 10. 1936 v kraju Bač. Kot najstarejša izmed štirih otrok: sestre Marte, rojene 1938 (moja stara mama), sestre Antonije, rojene 1940, brata Antona, rojenega 1942, je morala zgodaj prevzeti dela odraslih, saj so v drugi svetovni vojni Nemci leta 1943 mamo zaprli, očeta pa leta 1944 ustrelili. Prvo je obiskovala italijansko šolo na Baču, kasneje slovensko v Knežaku. Potem sta z mojo staro mamo obiskovali še Gimnazijo v Trnovem ter učiteljišče v Tolminu. Poročila se je leta 1957, leta 1958 rodila sina Milana, 1964 hčerko Slavico. V osnovni šoli Pivka je delala prvo kot učiteljica, kasneje se je skupaj z mojo staro mamo ob delu izobraževala še na Pedagoški in Filozofski fakulteti ter postala profesor pedagogike. Od takrat dalje je delala kot pedagog v osnovni šoli Pivka vse do upokojitve. Zgodaj je izgubila velik del svoje družine: 1996 ji je umrla mama,

2006 ji je umrl mož Milan, 2016 brat Anton Žele, 2020 ji je umrla sestra Slavec Marta. Kristina Šajn je tudi v pokoju nadaljevala svoje poslanstvo. Vključila se je v delo Karitas in nudila učno pomoč učencem. Njena posebna ljubezen pa so bila potovanja, obiskala je skoraj vse države sveta, hkrati pa fotografirala in shranjevala spomine. Storila je veliko dobrega za številne generacije učencev, bila je mentorica in svetovalka učiteljem (tudi naši ravnateljici Nevi Brce). Moja mama pravi, da ji je bila kakor druga mama, saj je vse svoje lastnosti, vrednote, modrosti življenja in znanje prenašala najprej njej, kakor nam otrokom. Umrla je po kratkotrajni bolezni 04. 02. 2021. **UČITELJICA, TO SI BILA TI IN PO TEM SE TE BOMO SPOMINJALI.**

Sara Krebelj, OŠ Košana

PLEZALNI PODVIG

Konec meseca januarja je tako v Sloveniji kot v Evropi močno odjeknil plezalni podvig, saj sta dva najboljša slovenska vrhunska plezalca Janja Gambret in Domen Škofic atraktivno preplezala 360 m visok dimnik v Trbovljah.

Podvig, ki mu ni para niti na svetu, se je nekako dotaknil tudi našega ožjega področja, saj sta bila postavljavca in snovalca plezalne smeri Katja Vidmar in Simon Margon, sicer nekdanji selektor slovenske plezalne reprezentance, sicer pa prebivalec postojnske občine. Oba imata tudi licenco za mednarodne postavitve tekmovalnih smeri na najvišjem strokovnem nivoju in sta tako dimnik nekdanje termoelektrarne spremenila v najdaljšo umetno športno plezalno smer na svetu. Na dimnik je delovna ekipa organizatorjev in izvajalcev ter mednarodnega partnerja v 30 delovnih dneh pritrnila kar 800 barvastih oprimkov in volumnov, skorajda dve toni, ki jih je izdelalo podjetje s sedežem na nam bližnjem Baču.

Prvič sta plezalca poskusila s plezanjem že lansko jesen, a neuspešno, tokrat pa jima je podvig uspel v 7,5 urah, ko sta vse raztežaje brezhibno in uspešno prosto preplezala.

Brane Fatur

Ostanite fit tudi vi! BREZPLAČNA REKREACIJA ZA VSE OBČANE

OSTANI FIT

Fizična aktivnost je pomembna dejavnost, ki ohranja dobro kondicijo, predvsem pa spodbuja dobro počutje in koristi našemu zdravju. Občina Pivka je zato podprla predlog društva Mladi za Pivko in v februarju začela s predvajanjem brezplačne online rekreacije, namenjene vsem občanom. Namen projekta »Ostani fit« je občanom zagotoviti dostopno in redno športno aktivnost, v smislu spodbude, da gibanje umestijo v svoj vsakdan. Za športne treninge trikrat tedensko, ob ponedeljkih, sredah in petkih, skrbijo tri Pivčanke, športne strokovnjakinje, z veliko izkušnjami. Vadba je raznolika, prilagojena različnim težavnostim, predvsem pa dobra popotnica v aktivno preživljanje prostega časa.

Brezplačna rekreacija za občane bo na voljo še do sredine aprila. Posnetke vadbe si lahko ogledate na Facebook profilu Mladi za Pivko oziroma kanalu Youtube, kjer ima vsaka izmed vaditeljic svoj kanal (poiščete jih po njihovem imenu in priimku).

»Vadba, ki jo pripravljam za občane, je namenjena vsem, ki želijo aktivnost oziroma vadbo uporabiti kot preventivo pred poškodbami oz. telesnimi okvarami. Pri tem je pomembno zaobjeti celotno telo, krepiti in sproščati vse mišične skupine, zaradi katerih imamo lahko različne zdravstvene težave (bolečine v križu ali vratu, mravljinčenje ali otopelost okončin...). Za doseg dobrega psihofizičnega stanja je ključnega pomena izvajanje vsakodnevne raznovrstne aktivnosti, zato sem vesela, da sem del projekta, s katerim občane motiviramo in spodbujamo h gibanju, ki se lahko vrši tudi v svojem domačem okolju. Vsak posameznik si glede na svoje potrebe izbere aktivnost, ki njemu najbolj ustreza. Ne smemo pa zanemariti, da je za doseg nekega optimalnega učinka potrebna kontinuiranost in vztrajnost. Tukaj smo zato na voljo strokovnjakinje, ki se veselimo vsakega napredka.« **SABINA KARAJKOVIČ, dipl. fizioterapevt**

»Prav v teh časih je zdrav življenjski slog se kako pomemben, bolj kot kadarkoli prej. Situacija z novim koronavirusom nas je prisilila, da življenje nekoliko spremenimo (bodisi delo od doma, šolanje otrok, zmanjšanje dnevnih aktivnosti, povečan vsakodnevni stres, pomanjkanje časa zase, prekomerno prenažanje, sprememba prejšnjih ritualov ...). Vse to vpliva na nas, pa se mogoče trenutno niti ne zavedamo. Telesna aktivnost je prvo zdravilo, ki človeku 100% zagotavlja psihofizično zdravje, zato se potrudite zase in za svoje telo in poskrbite, da ostane vase življenje se naprej kvalitetno.

Za občane pripravljam vadbo, ki je primerna za vsakogar. Je zmerno intenzivna in prilagojena bolj in manj natreniranim posameznikom. Vsaka vaja je podrobno razložena in prikazana v dveh različicah (težji in lažji). Vsak si torej lahko vadbo prilagodi po svojih zmožnostih.

Vadbe sestojijo iz različnih sklopov vaj ter vključujejo razvijanje različnih gibalnih sposobnosti (moč, gibljivost, ravnotežje, vzdržljivost,...).« **TJAŠA SAVKOVIČ, diplomirana kineziologinja in ustanoviteljica Kineziološkega centra Corpus v Postojni**

»Moje vodilo pri pripravljanju vadb je, da so te namenjene začetnikom, ki do sedaj nimajo izkušenj z vodenimi vadbami. Pri ljudeh je najtežji ta začetek, da se nekam vpišejo in da naredijo ta prvi korak. Tako lahko v udobju svojega doma z našimi vadbami prebijejo ta led in začnejo z redno vadbo, s katero pridejo pozitivni učinki na zdravje in kvaliteto življenja.

Cilj je, da ljudem to postane navada in da po dveh mesecih ta aktiven življenjski slog in željo po vadbi prenesejo naprej v svoj vsakdan.« **URŠKA KORENT, diplomirana kineziologinja**

KOŠANKE NADALJUJEJO S TEKMAMI ZNOTRAJ PRVE LIGE DVORANSKEGA NOGOMETA

Sezona 2020/21 v ženski prvi ligi dvoranskega nogometa (futsala), kjer nastopajo štiri ekipe, se približuje zaključku. Po našem zadnjem oglašanju so igralke ŠD Košana do konca rednega dela prvenstva odigrale še šest tekem, tri tudi v športni dvorani Skala v Pivki, vendar brez prisotnosti gledalcev in ob strogih zdravstvenih ukrepih. ŠD Košana, ki v naši najkvalitetnejši ligi nastopa drugo sezono, je v teh srečanjih osvojila dve točki, saj je tako doma kot v gosteh proti KMN Sevnici remizirala – 4 : 4 in 1 : 1. Preostale tekme je izgubila -1 : 9, 0 : 5, 2 : 4, 2 : 9. Ob koncu rednega dela je bila lestevica taka : ŽNK Celje 39, KMN Slovenske gorice 24, KMN Sevnica 6, ŠD Košana 6 točk. Odigrana je bila že tudi prva polfinalna tekma končnice za naslov prvaka Slovenije, kjer so Košanke gostovale

pri državnih prvakinjah v Celju in izgubile 3 : 6. Vse tri zadetke za varovanke trenerja Damjana Ljubiča je dala Anja Žvokelj, ki skupno z desetimi goli deli peto mesto med najboljšimi strelkami v ligi. V povratnem srečanju so prvo marčevsko soboto Celjanke gostovale v Pivki, v primeru še druge zmage bodo igrale za naslov prvaka. ŠD Košana pa se bo nato z nasprotnikom, ki še ni znan (igra se na dve zmagi), pomerila za končno tretje mesto v Sloveniji.

Brane Fatur

REPREZENTANTKA TINA JAKOVINA ZASLUŽENO NA EVROPSKO PRVENSTVO

Slovenska ženska članska košarkarska reprezentanca, za katero nastopa tudi Pivčanka Tina Jakovina, je postavila nov mejnik v svoji zgodovini. Kvalifikacije za nastop na junijskem evropskem prvenstvu, ki ga bosta med 17. in 27. junijem gostila španska Valencia in francoski Strasbourg, je s šestimi zmagami končala na prvem mestu skupine A in je poleg Srbije in Belgije edina neporažena med 33 sodelujočimi reprezentancami.

Slovenske košarkarice bodo tretjič zapored nastopile na evropskem prvenstvu. Na svojem prvem prvenstvu leta 2017 v Pragi so v predtekmovanju dosegle eno zmago in zasedle 14. mesto, v Nišu in Beogradu dve leti kasneje pa so se uvrstile v kvalifikacije za četrtfinale in po porazu v Belgijo osvojile končno deseto mesto.

DKH

Košarka v Bolgariji se dviguje, tam smo imele težko delo tudi v teh kvalifikacijah. Pričakujem, da se bodo tudi tukaj borile do konca. Takšnih tekem se veselimo.

TINA JAKOVINA
SLOVENIJA

Foto: KZS

BALINANJE

Balinarska zveza Slovenije v letu 2021 praznuje okroglo 70-letnico organiziranega delovanja. Jeseni, če bodo zdravstvene razmere dovoljevale, naj bi osrednja zveza v Ljubljani izpeljala slavnostno skupščino tudi s podelitvijo medalj najzaslužnejšim. Ob tej priložnosti pa BZS poziva vse svoje člane in simpatizerje balinanja, ki jih tudi v občini Pivka ni malo, k sodelovanju in oblikovanju okrogle obletnice s posredovanjem fizičnega, foto, video ... materiala, ki ga bo pisarna BZS pregledala, in zanimivosti posredovala tudi muzeju slovenskega športa.

V letu, ko BZS praznuje 70 let, pa 75 let praznuje tudi eden najbolj prepoznavnih balinarjev v občini Pivka, Franc Morelj iz Neverk. Že od nekdanj športnik po duši, saj se je v mladosti ukvarjal s številnimi športnimi panogami, atletiko, odbojko, bil aktiven nogometaš pri več klubih, nazadnje pri NK Košani, najdlje pa vztraja pri balinanju. Frane, kot ga vsi kličemo, je že leta 1979, čeprav je istočasno igral

tudi nogomet, nastopal za BK Skalo iz Sežane, ki je bila tedaj ena vodilnih ekip v Sloveniji. Z njo je nastopal na prvenstvenih tekmah v takratni prvi jugoslovanski ligi, ki je štela devet ekip, tudi Erazem iz Postojne. Tedanja klubska prvenstva so bila turnirskega sistema, kjer so nastopale le četvorke, šele naslednje leto je nastopil ligaški sistem tekmovanja. Za Sežance je nastopal kar šest let in bil tudi njihov predsednik. Pozneje se je vrnil v domače okolje, kjer so leta 1985 v okviru ŠD Košana ustanovili najprej balinarsko sekcijo in nato balinarski klub Košana, ki mu je zvest še danes. S člansko ekipo Košane se je pred nekaj leti uvrstil tudi v najkvalitetnejšo slovensko balinarsko Super ligo in z njo uspešno nastopal v ekipnem državnem prvenstvu. Franc Morelj je tako edini balinar iz naše (tudi širše) regije, ki je z ekipo nastopal v takratni prvi jugoslovanski ligi, kot mnogo let pozneje tudi v najkvalitetnejši slovenski balinarski ligi.

Brane Fatur

Geodetske storitve

Parcelacija

Ureditev meje

Izravnava meje

Inženirska geodezija

Določitev hišne številke

Označitev meje v naravi

Izdelava geodetskega načrta

Zakoličba stavbe in drugih objektov

Izdelava elaborata lokacijske izboljšave

Izdelava elaborata za spremembo podatkov katastra stavb

Pomoč pri prodaji in nakupu nepremičnin [izpeljava celotnega posla]

Izdelava elaborata za vpis stavbe in delov stavbe v kataster stavb

Določitev zemljišča pod stavbo in izdelava elaborata za evidentiranje stavbe

📍 Knežak 3, 6253 Knežak ☎️ +386 [0]31 733 290 / +386 [0]31 344 738 ✉️ info@merkantil-geo.si 🌐 www.merkantil-geo.si

ENERGETSKI SISTEMI, *Petelinje*

Svetovanje • Prodaja • Montaža • Zagon

Naročite brezplačni ogled in svetovanje → info@adelsberg.si

☎️ **040 298 822**

www.adelsberg.si

SELTRON

Konvektor VK namesto radiatorja,
lahko greje ali hladi.

SELTRON

Rekuperatorji izboljšajo zrak,
zmanjšujejo vlago in plesen.

Toplotne črpalke DAIKIN Altherma,
ko druge obupajo, DAIKIN greje.

SELTRON

Uplinjevalni kondenzacijski
kotel na polena UKP.

SELTRON

Zelo učinkovit
kotel na pelete PKO.

SELTRON

Kolektorji v setu SRS
izkoriščajo moč sonca.

SELTRON

Sanitarna toplotna črpalka SAN,
topla voda za celo družino.

Veterinarska ambulanta Vetris d. o. o.
Ulica IV. armije 19
6250 Ilirska Bistrica
☎ 08 200 69 60
@ vetris.vet@gmail.com

Ali ste vedeli, da ima devet od desetih psov pri starosti treh let že prve znake paradontalne bolezni?

Paradontalna bolezen je najpogostejša bolezen psov in mačk, ki na žalost pogosto ostane neopažena. Sprva lahko opazimo nabiranje mehkih zobnih oblog na zobeh in blago pordel rob dlesni. Bolezen se stopnjuje do te mere, da pride do izgube zob.

Verjetno vas zanima, kako lahko preprečimo bolezen?

Preprečevanje bolezni je ključnega pomena. Sami lahko z rednim ščetkanje bistveno vplivate na zdravje ustne votline, mi pa vam lahko pomagamo oceniti trenutno stanje ter pomagamo planirati zdravljenje v kolikor je to potrebno.

Naše poslanstvo je skrb za dobrobit živali, kamor sodi tudi skrb za zdravo in nebolečo ustno votlino. Zato smo našo ambulanto opremili z vrhunsko stomatološko opremo s katero lahko poskrbimo za naše najboljše prijatelje.

Lepo vas pozdravljamo Jana, Gašper, Tina in Nina.

VABLJENI NA NOVO SPLETNO STRAN

DELAMARIS.SI

OBVESTILO O SPREMENJENEM PROMETNEM REŽIMU NA CESTI PIVKA - RIBNICA

Krajane in ostale uporabnike državne ceste G1-6, odsek Pivka - Ribnica obveščamo, do bo od 15. 03. 2021 do 10. 06. 2021 spremenjen prometni režim (polovična zapora ceste) zaradi izvajanja vzdrževalnih del na naslednjih treh odsekih:

- od gostilne Herman do podvoza Hrastje (km 1.150 - 1.700),
- od priključka PVZ (Park vojaške zgodovine) do priključka Kal (km 2.000 - 3.226),
- od priključka za odpad oz. transformatorske postaje do počivališča pred priključkom Šmihel (km 4.375 - 5.397).

Zahvaljujemo se za razumevanje.

Občina Pivka

PUST ODGNAL ZIMO

Tudi letošnji pust je bil zaradi epidemioloških razmer nekoliko drugačen, vendarle pa je bilo na ta norčavi pustni dan moč čutiti vzdušje, ki se za maskare spodobi. Predvsem otroci so bili tisti, ki so svoje veselje na pustni torek izražali preko svojih raznolikih pustnih oprav. Prav prijeten je bil pogled na razigrane in vesele obraze. Četudi je bil letošnji pust manj pompozen, so naši otroci poskrbeli za dobro vzdušje in kot kaže tudi uspešno odgnali zimo.

OBČINA PIVKA

OBČINA PIVKA

OŠ PIVKA

OŠ KOŠANA

OŠ KOŠANA

OŠ KOŠANA

VRTEC PIVKA

VRTEC KOŠANA

VRTEC KOŠANA